fiction.ro

O revistă fantastică

t.2 TRITONIC

Hal Duncan
Florin Pîtea
Mihai Samoilă
Antonio de Macedo

M. JOHN HARRISON
în librării
din 10 martie
VIRICONIUM

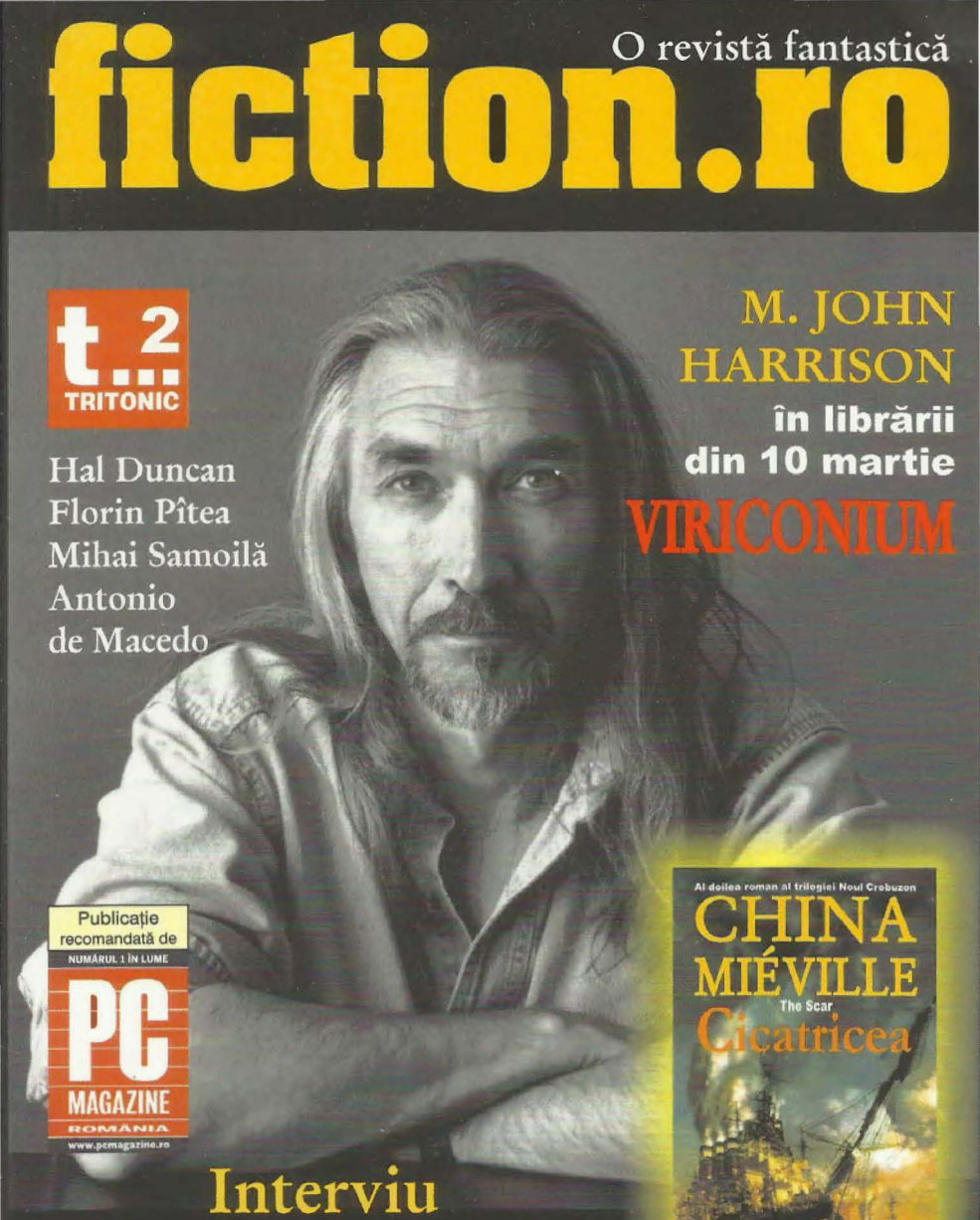

Publicație recomandată de
NUMĂRUL 1 ÎN LUME
PC MAGAZINE
ROMÂNIA
www.pcmagazine.ro

Interviu
Cory Doctorow

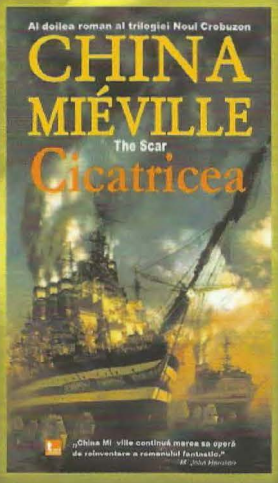
Al doilea roman al trilogiei Noul Crobuzon
CHINA MIÉVILLE
The Scar
Cicatricea
„China Miéville continuă marea sa operă de reinventare a romanului fantastic."

ISBN 973-733-066-8

în librării
din 1 martie

fiction.ro

Editor:
BOGDAN HRIB
bogdan.hrib@tritonic.ro

Redactor-şef:
MICHAEL HAULICĂ
michael.haulica@tritonic.ro

Colaboratori permanenţi:
HORIA NICOLA URSU,
MIRCEA PRICĂJAN,
LIVIU RADU,
DODO NIŢĂ (România),
PAUL DI FILIPPO,
RICK KLEFFEL,
CHERYL MORGAN (SUA),
MIRCEA OPRIŢĂ (Ungaria)

•

O PUBLICAŢIE
TRITONIC MEDIA,
ISSN 1841-706 X
ISBN 973-733-066-8
www.fiction.ro
www.tritonic.ro
e-mail: editura@tritonic.ro
Tel./Fax:
021.242.73.77;
C.P. 3-12 Bucureşti

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Fiction.ro / ed.: Bogdan Hrib ; coord.: Michael Haulică – Bucureşti ; Tritonic, 2006
Bibliogr.
Index
ISBN 973-733-066-8

I. Hrib, Bogdan (ed.)
II. Haulică, Michael (coord.)

CUPRINS

EDITORIAL
p. 3

ROMAN (fragment)
- **M. John Harrison**
  Viriconium. Oraşul pastel
  p. 5

INTERVIU
- **Cory Doctorow**
  Sînt un scrib liber
  p. 33

ANTICIPAŢIA ROMÂNEASCĂ
- **Mircea Opriţă**
  Internet-babiloniada
  p. 45

SPECIAL GUEST STAR
- **Hal Duncan**
  Marea problemă
  p. 55

PROZĂ SCURTĂ
- **Florin Pîtea**
  Wireless
  p. 63
- **Mihai Samoilă**
  Kalo calah
  p. 81

Volum editat și finanțat
de
TRITONIC
grup editorial

Președinte:
BOGDAN HRIB

Director general:
MIREILLE RĂDOI

Coordonator producție:
MARIUS DUMITRIU

Compartiment financiar:
SUSANA BADEA

Proiecte culturale și
comunicare:
CRISTIANA BELODAN

Coordonator distribuție:
MARINELA BĂRAN

DTP: Ofelia Coșman,
EXPERT EDIT SRL
e-mail: expert.edit@gmail.com

Bun de tipar:
20.02.2006

Foto coperta 1:
M. John Harrison
© Alex James Photography
prin amabilitatea
The Marsh Agency
Londra, Marea Britanie

RECENZII

- Florin Pîtea — *Stația Pierzaniei* de China Miéville
  p. 103
- Liviu Radu — *Radharc*, antologie de Costi Gurgu; *Rîul liniștit* de Nicola Griffith
  p. 105
- Paul Di Filippo — *Someone Comes To Town, Someone Leaves Town* de Cory Doctorow
  p. 108
- Rick Kleffel — *The Limits of Enchantment* de Graham Joyce
  p. 111
- Cheryl Morgan — *Pushing Ice* de Alastair Reynolds
  p. 114

NUVELĂ

- Antonio de Macedo — Între orizonturi
  p. 117

A NOUA ARTĂ

- Dodo Niță — Isaac Asimov în benzi desenate; Anul BDSF 2005
  p. 157

EDITORIAL

În ultima apariție a revistei Pro-Scris (trimestrele 4-5/2005), Cătălin Ionescu publică un editorial cu titlul *Epitaf pentru cyberpunk*. Acesta începe cu mărturisirea „nu am fost niciodată un fan cyberpunk", continuă cu „mi-am spus în sinea mea că cyberpunk-ul s-a născut și a murit odată cu acest volum" (este vorba despre **Neuromantul** de William Gibson) și sfîrșește cu demontarea premizelor: „Internetul nu s-a transformat defel în acea autostradă informațională în care se înghesuie și să-și măsoare forțele, cot la cot, marile corporații, sistemele militare și hackerii de rând sau de elită, camuflați în avataruri sofisticate".

Eu, care am fost un fan cyberpunk (n-am fost un fan al scrierii de pastișe după Gibson însă), pot spune că nici space opera n-a avut o soartă mai bună, că omenirea n-a luat-o la goană printre galaxii etc. Așa că, dați-mi voie, pentru salvarea aparențelor cel puțin, să adaug la toate astea un „nu încă". Editorialistul ajunge la eșuarea experimentului românesc cyberpunk „și pentru că anume simboluri vehiculate au fost complet rupte de realitatea românească", ceea ce trebuie să recunosc că așa este, numai că în general SF-ul (nu mai vorbesc de fantasy) e rupt de orice realitate — chiar dacă sîntem tentați să spunem că România este o țară SF.

Revenind la cyberpunk, eu cred ca acesta a fost un moment al SF-ului, foarte datat, iar importanța lui îmi pare a consta în aceea că a fost o breșă într-un status quo al genului, care i-a oferit acestuia posibilitatea de a evada, de a explora noi posibilități, mai adecvate omului de sfîrșit de mileniu II. De fapt, și în spațiul anglo-saxon, și la noi, cei care au scris cyberpunk s-au îndreptat apoi spre altceva. Fac apel la memoria cititorului și amintesc volumele

semnate de Don Simon, Ana-Maria Negrilă, Sebastian A. Corn (chiar și pe ale subsemnatului), la care adaug nuvelele publicate în ultima vreme de Dănuț Ivănescu. Ce-a mai rămas din cyberpunkul românesc?

Întrebarea și-o pune și editorialistul revistei pro-Scris: „ce a rămas în urma cyberpunkului românesc? A meritat, fie și dintr-un punct partizan de vedere?" Eu zic că da, a meritat. Fie și pentru că așa s-a născut, dacă nu o generație, cum se zicea în anii '90, măcar un grup de scriitori care au evoluat ulterior pe căi proprii și care au rămas scriitori valoroși, înscriși într-o tendință evidențiată și de Cătălin Ionescu: „se poate afirma cu relativă certitudine că science fiction-ul românesc se reorientează — și că domeniul vizat este cel al fantasticului. Și lucrul acesta este, în sine, lăudabil."

Totul e bine cînd se sfîrșește cu bine. Sau, altfel spus, pupat toți piața edependenții.

MICHAEL HAULICĂ

M. John Harrison

Viriconium. Orașul pastel

Prolog
asupra Imperiului Viriconium

În Perioada de Mijloc a Pămîntului s-au ridicat în jur de șaptesprezece imperii importante. Acestea au fost Culturile După-amiezei. Toate cu excepția unuia sînt neimportante pentru povestea de față și nu e nevoie să spunem despre ele decît că nici unul nu a durat mai puțin de un mileniu, nici unul mai mult de zece; că fiecare a scos la iveală secretele și a dobîndit tihna pe care natura lui (și natura universului) i-a permis să le găsească; și că fiecare a căzut din univers în dezordine, s-a năruit și a pierit.

Ultimul dintre ele și-a lăsat numele scris în stele, dar nici unul dintre cei ce-au venit apoi nu l-a putut citi. Mai important, poate, în pofida forței sale tot mai slabe, acesta a construit lucruri trainice — lăsînd în urmă unele mecanisme care, de bine, de rău, și-au păstrat scopurile de funcționare preț de mai bine de o mie de ani. Și, încă și mai important, aceasta *a fost* ultima dintre Culturile După-amiezei și-a fost urmată de Amurg și de Viriconium.

Vreme de cinci sute de ani sau mai mult după prăbușirea Perioadei de Mijloc, Viriconium (nu purta încă acest nume) a fost o adunare primitivă de comunități mărginite

de mare la Vest și Sud, de ținuturile neexplorate la Est și de Marea Pustie Brună la Nord.

Avuția locuitorilor lui era alcătuită în întregime din ceea ce s-a putut recupera. Aceștia nu stăpîneau nici o știință, ci scormoneau deșerturile de rugină care fuseseră cîndva complexele industriale ale ultimei Culturi a După-amiezei și, fiindcă cele mai mari depozite de metal, mașinării și arme străvechi se aflau în Marea Pustie Brună, cei care le dețineau erau Triburile Nordice. Imperiul lor dezlînat avea două centre gemene, Glenluce și Drunmore, așezări orășenești sumbre și răsfirate unde erau transformate primitiv în săbii mașinării complicate și frumoase, al căror rol le era necunoscut și unde căpeteniile de trib se îmbătau și se luau la harță pentru *baan*-urile mortale dezgropate din deșert.

Aceștia erau aprigi și invidioși. Domnia lor asupra Sudicilor era aspră și, în definitiv, insuportabilă.

Distrugerea acestei culturi pre-viriconiumiene și smulgerea puterii de la Nordici au fost înfăptuite de Borring-Na-Lecht, fiul unui cioban din Munții Monar, care i-a adunat pe Sudici, le-a îndreptat spinările cu vorbele lui sărace, dar puternice, și într-o singură săptămînă a prădat atît Drunmore, cît și Glenluce.

A fost un erou. În timpul vieții sale, a unit triburile, i-a alungat pe Nordici în munții și-n tundra de dincolo de Glenluce și-a construit fortăreața Duirinish la marginea Mlaștinii de Săruri Metalice, unde rugina și chimicalele din Marea Pustie Brună se adunau în bălți și smîrcuri otrăvitoare și se scurgeau în mare. Astfel, a închis Leedale de Jos împotriva celor rămași din regimul Nordic, protejînd orașele Sudice Soubridge și Lendalfoot, aflate în continuă creștere.

Însă cea mai mare ispravă a sa a fost restaurarea Viriconiumului, centrul ultimei dintre Culturile După-amiezei, și adoptarea lui drept capitală — construind unde era nevoie, deschizînd circulației străzile principale, gîtuite de trecerea timpului, adăugînd artefacte și opere de artă aduse din deșerturile de rugină, pînă ce orașul a strălucit aproape

așa cum o făcuse cu o jumătate de mileniu în urmă. După el și-a luat numele imperiul. Borring a fost un erou.

Pînă la Methven n-a apărut nici un alt erou. În secolele de după moartea lui Borring, Viriconium s-a consolidat, s-a îmbogățit și a crescut, s-a ocupat de înavuțire, de comerț interior și de micile dispute politice. Ceea ce începuse bine, în foc și sînge și triumf, și-a pierdut spiritul.

Preț de patru sute de ani, imperiul a rămas locului, în vreme ce Nordicii și-au lins rănile și și-au alimentat resentimentele. A început un război lent de uzură, Sudicii pierzîndu-și iarăși coloana vertebrală, iar Nordicii lăsîndu-se sălbăticiți de vremea rece, necruțătoare. Viriconium ținea la mare preț stabilitatea și poezia, și negustătorii de vin; rudele lui din munți, lupii — doar răzbunarea. Dar, după un secol de jafuri sporadice, lupii au întîlnit pe cineva care, chiar dacă nu era de-ai lor, le înțelegea felul de-a fi...

Methven Nian a ajuns pe tronul din Viriconium și a descoperit că rezervele de metal și Mașinării Vechi scădeau. A observat că se apropia o Epocă Întunecată; își dorea să conducă mai mult decît un imperiu de paraziți. Și-a atras alături tineri care intuiau și ei asta și care recunoșteau amenințarea din Nord. În numele lui, aceștia au lovit întruna ținuturile de dincolo de Duirinish și au început a fi cunoscuți sub numele de Ucigașii Nordicilor, Ordinul lui Methven sau, simplu, *Methven*.

Au fost mulți la număr și mulți au murit. Au luptat fără de milă și cu o pricepere rece. Au fost aleși, fiecare, pentru cîte o pricepere anume: astfel, Norvin Trinor pentru darul său de strateg, Piticul Tomb pentru priceperea sa la mecanică și arme cu energie, Labart Tane pentru cunoștințele lui despre traiul celor din Nord, Benedict Paucemanly pentru iscusința într-ale aeronauticii, tegeus-Cromis fiindcă era cel mai bun luptător cu sabia din ținut.

Cît a trăit, Methven Nian a pus stavilă declinului: i-a învățat pe Nordici să se teamă de el; a pus bazele unei științe

independente de Vechile Tehnologii; a păstrat ceea ce mai rămăsese din acea tehnologie. A făcut însă o singură greșeală, iar aceea a fost amarnică.

Încercînd să cimenteze o alianță pasageră cu unele dintre Triburile Nordice, și-a convins fratele, Methvel, pe care-l iubea, să o ia drept soață pe Regina acestora, pe Balquhider. Doi ani mai tîrziu, cînd tratatul a eșuat, această femeie-lup l-a lăsat pe Methvel în apartamentul lor să se înece în propriu-i sînge, după ce i-a scos ochii cu un ac de croitorie. A fugit, luînd-o cu ea pe fiica lor, Canna Moidart. A crescut-o pe copilă cu ideea că va domni asupra unui imperiu reunit, că, la moartea lui Methven, va trebui să pretindă tronul din Viriconium.

Hrănită cu nedreptățile din Nord, Moidart a îmbătrînit înainte de vreme și a sădit sămînța discordiei în Nord și în Sud deopotrivă.

Așa se face că, după moartea lui Methven — unii au spus că asta s-a datorat în parte durerii de care n-a scăpat niciodată după stingerea din viață a lui Methvel —, tronul a fost pretins de două Regine: Canna Moidart și singura moștenitoare a lui Methven, Methvet, cunoscută în tinerețe drept Jane. Iar cavalerii Ordinului lui Methven, văzînd un imperiu puternic, care nu mai avea mare nevoie de priceperile lor violente, tulburați și întristați de moartea Regelui lor, s-au risipit.

Canna Moidart a așteptat zece ani pînă la prima răsucire de cuțit...

1

tegeus-Cromis, cîndva soldat și persoană cu gusturi alese a Viriconiumului, Orașul pastel, care sălășluia acum cît se poate de singur într-un turn de lîngă mare și se închipuia mai priceput ca poet decît ca luptător cu sabia, stătea la prima revărsare a dimineții pe dunele de nisip care se

întindeau între înaltul său cămin și linia cenușie a apei. Aidoma unor bucăți de haine diafane zdrențuite, pescărușii negri zburau și se luau la harță deasupra frunții sale întristate. Ceea ce-l făcuse să iasă din turn fusese o catastrofă, ceva ce el văzuse în timpul nopții din cea mai înaltă cameră.

Simțea miros de fum în vîntul ce bătea din larg. În depărtare, vag, auzea explozii înfundate și grele: și nu marea atotputernică era cea care făcea să tremure dunele de sub picioarele sale.

Cromis era un bărbat înalt, slab și cadaveric. În ultima vreme dormise puțin, iar în găvanele întunecate și înfundate de deasupra pomeților înalți, proeminenți, ochii lui verzi erau obosiți.

Purta o mantie de catifea de un verde-închis, care se rotea în jurul lui în bătaia vîntului asemenea unui cocon; o tunică din piele veche bătută cu ținte de iridiu, peste o cămașă albă; pantaloni strîmți de catifea de un albastru-închis și cizme înalte, moi, din piele de căprioară, de un albastru-pal. Dedesubtul mantiei grele, mîinile lui slabe și înșelător de delicate erau strînse în pumni, îngreunate, așa cum era obiceiul vremii, de inele masive din metale neprețioase, încrustate cu cifruri și sfenograme complicate. Pumnul mîinii drepte se odihnea pe mînerul paloșului său simplu, care, sfidînd moda vremii, nu avea nume. Cromis, ale cărui buze erau subțiri și alburii, era preocupat mai mult de calitățile esențiale ale lucrurilor decît de numele lor; punea mai mult preț pe realitatea Realității decît pe numele pe care oamenii i le atribuiau.

Își făcea, de pildă, mai multe griji pentru frumusețea orașului care căzuse în cursul nopții decît pentru faptul că acesta era Viriconium, Orașul pastel. Îl iubea mai mult pentru străzile lui pavate cu pietre de un albastru-pal și pentru aleile ce nu erau deloc pavate decît pentru felul cum aleseseră cetățenii să-l cheme, care deseori era Vechiul Viricon și Locul de la Răscrucea Drumurilor.

În muzică, pe care o iubea, nu găsise nici o alinare, iar acum n-o găsea nici în nisipul trandafiriu.

Umblă pentru o vreme pe malul apei, examinînd obiectele aruncate de mare pe uscat: acordînd mai multă atenție ici unei pietre netede, colo unei cochilii transparente, luînd în mînă o sticlă de culoarea mantiei sale, aruncînd o ramură de copac albită și ciudat cioplită de apă. Se uită la pescărușii negri, însă țipetele lor îl deprimară. Ascultă vîntul rece care sufla prin pădurea de scorușI dimprejurul turnului său și tremură. Pe deasupra zarvei valurilor înalte auzea bubuitul înfundat al căderii Viriconiumului. Și chiar de-ar fi intrat în apa înspumată și i-ar fi simțit înțepătura acidă pe obraz, pierdut în tunetul ei, își imagină că tot ar fi putut auzi zarva de pe străzile pastel, grupurile învrăjbite și vocile care strigau după Tînăra Regină, Bătrîna Regină.

Își așează mai bine pe cap pălăria brun-roșcată cu boruri largi; alunecînd pe nisipul mișcător, străbătu dunele; și găsi poteca din pietre albe care mergea printre scorușI către turnul ce nu purta nici el nume: cu toate că unii îl numiseră ca și coasta pe care se afla, și anume Balmacara. Cromis știa unde-l chemau inima și sabia — însă crezuse că partea aceea luase sfîrșit și se așteptase să ducă o viață tihnită lîngă mare.

Cînd sosi primul refugiat, știu cine cîștigase orașul — sau ceea ce mai rămăsese din el —, însă felul cum află asta nu-i făcu deloc plăcere.

Se întîmplă înainte de prînz, cînd încă nu se hotărîse ce să facă.

Se afla în camera din vîrf (o încăpere rotundă, mică, ai cărei pereți erau îmbrăcați în piele și rafturi cu cărți; obiecte muzicale și științifice, astrolabi și lăute, umpleau mesele din piatră acoperite cu mătăsuri; acolo lucra el la cîntecele lui), cîntînd încet la un instrument pe care-l căpătase în împrejurări ciudate cu o vreme în urmă, în Est. Avea corzile întinse și dure, și-l dureau buricele degetelor; cînta pe un ton înalt și neplăcut, melancolic, dar așa se și simțea. Cînta

într-un chip uitat de toți, mai puțin de el și de cîțiva muzicanți din deșert, iar gîndul nu-i stătea la muzică.

De la geamul boltit al camerei se putea uita pe deasupra scorușilor și a mărăcinilor noduroși către drumul ce ducea de la nefericitul oraș la Duirinish, în nord-est. Viriconium însuși era o pîclă de ceață în zare către est și un neplăcut tremur în fundația turnului. Din acea pîclă văzu cum se ridică o navă, o scînteiere ca o festă pe care ți-o joacă privirea.

Era bine-știut pe aleile orașului și-n locurile izolate că, atunci cînd era agitat sau cînd stătea în cumpănă, Legeus-Cromis își ducea necontenit mîna dreaptă la mînerul sabiei fără nume: atunci nu era cîtuși de puțin momentul să-l ataci, iar alt moment n-aveai. El însuși nu observase niciodată acest lucru. Lăsă instrumentul din mînă și se duse la fereastră.

Nava prinse înălțime, rotindu-se ușor, zbură puțin spre nord, în vreme ce Cromis strînse din ochi, și apoi porni direct spre Balmacara. Preț de cîteva clipe, păru că stă pe loc, dar crescînd tot mai mult pe măsură ce se apropia de turn.

Cînd ajunse destul de aproape să poată fi văzută în detaliu, Cromis observă că fuzelajul ei din cristal fațetat fusese înnegrit de foc și că întreaga parte de la tribord era brăzdată de o crăpătură. Grupul motopropulsor (al cărui secret, precum multe altele, fusese pierdut cu o mie de ani înainte de ridicarea Viriconiumului, așa încît Cromis și contemporanii lui se hrăneau cu cadavrul unei științe străvechi, depindeau de rămășițele unei rase dispărute), cu toate că nu trebuia, producea un zumzet sumbru de insectă. De la bot pînă la coadă, scînteind, pîrîia un halo de foc. În spatele geamului spart al cabinei, Cromis nu văzu nici un pilot, iar zborul navei erau dezordonat: se-nălța și cădea fără țintă, aidoma unei păsări de apă ce plutește pe un rîu cu unde domoale.

În timp ce vehiculul plonjă, se roti bezmetic și pierdu treizeci de metri în mai puțin de o secundă, încheieturile degetelor lui Cromis se albiră pe pielea înnegrită de sudoare

a mînerului sabiei sale. Nava se frecă de vîrfurile scorușilor, se cutremură ca un animal pe moarte, dobîndi cîțiva neprețuiți, disperați metri. Cu motoarele gemînd, se prăbuși în pădure, împrăștiind scîntei imense. În aer se simți miros de ozon.

Înainte ca epava să lovească pămîntul, Cromis ieșise deja din încăperea de sus și, cu mantia învolburîndu-se în juru-i, cobora scările în spirală din mijlocul turnului.

La început, crezu că întreaga pădure luase foc.

În fața lui se ridicau trîmbe ciudate, nemișcate, de flăcări roșii și aurii, și cupru șlefuit. Își spuse: Sîntem la mila mașinăriilor ăstora vechi; știm atît de puține lucruri despre forțele care le conduc... Ridică brațul să-și protejeze fața de căldură.

Și își dădu seama că majoritatea flăcărilor pe care le vedea nu erau decît frunzele de toamnă, culorile sălbatice ale anului muribund. Numai doi sau trei scorușii erau într-adevăr arși. Aceștia emanau un fum gros și alb și un miros deloc neplăcut. Atîtea feluri diferite de foc, își spuse. Apoi o luă la fugă de-a lungul cărării din pietre albe, dojenindu-se că fusese atît de neghiob.

Fără știrea lui, își scoase sabia din teacă.

După ce-și croise o potecă scurtă printre scorușii, nava se oprise și zăcea aidoma unui imens fruct despicat; crăpătura din lateralul ei era acum o gaură neagră, căscată, prin care putea discerne bizare sclipiri de lumină. Era lungă atît cît era turnul lui de înalt. Părea să n-o afecteze propriile-i descărcări de electricitate, de parcă plasele de siguranță care-i țineau fuzelajul erau imune la căldură; fabricate din ceva rece, dar totuși rezistent. Energia se scurgea din ea, iar descărcările de electricitate se împuținau. Luminile dinăuntrul fuzelajului frînt dănțuiau și-și schimbau poziția, asemenea unor licurici de-o culoare neobișnuită.

Un om normal n-ar putea ieși cu viață din asta, își spuse Cromis. Fumul de scorușii îl înecă.

Începuse să se întoarcă trist cu spatele, cînd, bălăbănindu-se, o siluetă ieși din epavă și porni către el, tîrșîindu-și picioarele.

Supraviețuitorul era îmbrăcat în haine arse și avea fața întunecată de barbă și funingine. Din găurile lor umbrite, ochii îi sclipeau uimitor de albi, iar brațul îi era un ciot sîngeriu, bandajat. Aruncă priviri lungi în jurul lui, uitîndu-se cu teamă și confuzie la scorușii cuprinși de flăcări: și el părea să vadă întreaga pădure ca pe un cuptor. Se uită direct la Cromis.

— Ajutor! strigă el. Ajutor!

Se cutremură, se clătină și căzu. Din unul dintre copacii arzînd căzu o creangă. Focul cuprinse trupul nemișcat.

Cromis se avîntă înainte, croindu-și drum cu sabia printre frunzele în flăcări. Cenușa i se așeza pe mantie și aerul era încins. Cînd ajunse la trupul nemișcat, își vîrî sabia în teacă, îl luă pe bărbat pe umăr ca pe-un jug și se îndepărtă de nava avariată. Undeva în spatele craniului, îi dădea tîrcoale o senzație neplăcută, de expunere. Făcuse nouăzeci de metri, respirația ieșindu-i grea pe măsură ce efortul cu care nu era obișnuit începea să-și spună cuvîntul, cînd vehiculul explodă. O bulă mare și tăcută de foc alb și rece, încuiată în miezul navetei de o artă dispărută, se dispersă sub formă de lumină pură, la un mileniu după clipa încarcerării ei.

Nu-l afectă cu nimic: sau cu nimic din ce să poată vedea el.

Cînd ajunse la porțile turnului Balmacara, ceva se desprinse din veșmintele ponosite ale supraviețuitorului și căzu pe pămînt: o traistă din piele de capră, plină cu monede. Cumva, într-un vis îndepărtat, bărbatul auzi bufnetul și zăngănitul acelei bucăți care-i aparținea din orașul căzut. Își schimbă poziția și gemu. Mai avea asupra lui cel puțin o pungă cu obiecte metalice; aceasta zăngănea spart la fiecare pas. tegeus-Cromis ridică din buza de sus. Se întrebase el de ce era atît de greu bărbatul.

O dată ajuns în turn, bărbatul își reveni repede. Cromis avu grijă de el în una dintre camerele de jos, dîndu-i substanțe stenice și schimbîndu-i bandajele întărite de sînge de la brațul retezat, care fusese cauterizat cu stîngăcie și din care începea să curgă un fluid transparent, nesănătos. Încăperea, pe pereții căreia atîrnau arme și diverse obiecte din vechile campanii, prinse un miros de pînză arsă și medicamente înțepătoare.

Supraviețuitorul se trezi, tresări cînd îl văzu pe Cromis, și mîna teafără, se agăță de mătăsurile albastre, brodate, ale imensului pat în care zăcea. Era un bărbat cu osatură grea, de înălțime medie și părea să aparțină clasei de jos a negustorimii, un negustător de vinuri, poate, sau de femei. Pupilele ochilor lui negri erau dilatate, cu albul mare și străbătut de vinișoare roșii. Păru să se relaxeze puțin. Cromis îl apucă de umeri și, cît putu de blînd, îl împinse înapoi jos.

— Odihnește-te, îi spuse. Te afli în turnul lui tegeus-Cromis, cel pe care unii îl numesc Balmacara. Dacă vom avea de discutat, trebuie să-ți aflu numele.

Ochii cei negri se plimbară cu prudență pe pereții din jur. Se opriră scurt asupra unei halebarde electrice pe care Cromis o primise de la prietenul său Piticul Tomb după lupta de pe mare de la Mingulay, din timpul campaniei Rivermouth; se mutară la țipătorul stindard verde-cu-auriu al lui Thorisman Carlemaker, pe care Cromis îl înfrînsese fără nici un ajutor — și cu regret, dat fiind că nu avusese nimic de împărțit cu sărmanul potlogar — în Munții Monadliath; ajunseră în sfîrșit și se opriră pe mînerul *baan*-ului cu lamă intangibilă care-o omorîse din greșeală pe Galea, sora lui Cromis. De la acesta, bărbatul se uită la Cromis.

— Eu sînt Ronoan Mor, negustor.

În ochii și vocea lui se citea o neîncredere fățișă. Dibui cu mîna sub veșminte.

— Ai gusturi ciudate, spuse el, înclinînd din cap spre vestigiile de pe pereți.

Cromis, observînd mîna care fremăta, zîmbi.

— Monedele ți-au căzut cînd te-am adus de la navă, Ronoan Mor.

Arătă cu degetul spre locul unde cele trei desăgi se odihneau pe o masă încrustată.

— Vei vedea că nu lipsește nimic. Cum merg lucrurile în Orașul pastel?

Nu banii trebuie să fi fost pricina îngrijorării lui Ronoan Mor, căci prudența nu-i părăsi chipul. Iar acesta era un lucru surprinzător. Își dezgoli dinții.

— Greu, murmură el, uitîndu-se cu amărăciune la brațul retezat.

Își drese glasul și-ar fi scuipat dacă ar fi avut la dispoziție un vas.

— Cățeaua aia tînără se ține tare pe poziție și-am fost puși pe fugă. Dar...

În ochii lui strălucea o privire de-un asemenea fanatism, încît mîna lui Cromis, fără știrea sa, începu să mîngîie mînerul sabiei fără nume. Era mai mult încurcat decît înfuriat de insulta adusă de Mor Tinerei Regine. Dacă un om care de obicei visează la prețuri de nimic și la o bătrînețe comodă (asta dacă visează într-adevăr la ceva) putea da dovadă de-un asemenea devotament față de o cauză politică, atunci lucrurile stăteau cu adevărat rău în ținut. Imediat, descoperi că-și spune: Și chiar aveai nevoie să știi asta, sir Cromis? Nu-i de ajuns că Turnurile pastel se cutremură și cad peste noapte? Mai ai nevoie și de alte dovezi?

Însă îi zîmbi lui Mor și-l întrerupse, spunînd cu blîndețe:

— Asta nu-i chiar așa de rău, sir.

Preț de-o clipă, supraviețuitorul continuă de parcă nu l-ar fi auzit:

— ... Dar nu va putea rezista mult cînd aliații din Nord ai Cannei Moidart își vor uni forțele cu patrioții rămași în oraș...

În vocea lui se simțea un ton înfrigurat, mîrșav, de parcă ar fi repetat o mărturisire de credință. Pe frunte îi apăru sudoare, iar pe buze boabe de salivă.

— Ahîm, atunci o vom răpune cu siguranță! Și prinsă între două tăișuri...

Își înghiți cuvintele și-l studie pe Cromis îndeaproape, privindu-l cu coada ochiului. Cromis se uită neabătut înapoi la el, străduindu-se să nu lase să se vadă cît de tare-l afectau aceste cuvinte. Mor se ridică anevoie în șezut, tremurînd din pricina efortului.

— Înțelept din parte-ți să te prezinți drept cine ești, tegeus-Cromis! strigă el dintr-o dată, precum un orator care i se adresează unui singur om dintr-o mare de țărani. În slujba cui îți pui *tu* serviciile?

— Te obosești inutil, murmură Cromis. Pentru mine are puțină importanță asta, minți el, căci, după cum vezi, sînt un pustnic. Dar recunosc că-mi stîrnește interesul povestea aceasta cu Regina cea Bătrînă și rudele ei din Nord. Spui că are un grup mare de susținători?

Ca răspuns la întrebare parcă, mîna cea sănătoasă a lui Ronoan Mor dibui iarăși printre haine. Și de data aceasta scoase afară un obiect lung de treizeci de centimetri, care pîlpîia cu o lumină verde și care șuiera și pîrîia:

Un *baan*.

Își trase colțurile gurii, ridică țeapăn în fața sa străvechea armă (toți oamenii se temeau de ele, chiar și de cei care le foloseau) și mîrîi:

— E destul de mare pentru tine, sire. Vezi tu... — aruncă priviri în ambele direcții la trofeele de pe perete —, s-ar putea ca alții să aibă săbii energetice. *Nordicii*, am auzit, au multe de-astea. În slujba cui îți pui serviciile, tegeus-Cromis?

Răsuci *baan*-ul, așa încît să scînteieze și să arunce limbi de flăcări.

— *Spune-mi!* Mă obosesc vorbele tale viclene...

Cromis simți transpirația cum îi curgea la subsuoară. Nu era un laș, dar stătuse vreme îndelungată la distanță

de orice act de violență; și chiar dacă *baan*-ul era într-o stare precară, iar energiile care-i alcătuiau tăișul erau pe terminate, acesta încă mai putea să taie oțelul, să reteze oasele și să facă unt din carne.

— Îți reamintesc, Ronoan Mor, spuse el pe un ton jos, că ești bolnav. Brațul tău. Febra te face pripit. Ți-am administrat substanțe întăritoare...

— Uite ce fac eu cu substanțele tale! strigă Mor și scuipă. Spune-mi, dacă nu, te spintec dintre picioare pîn' la gît.

Baan-ul scînteia ca un șarpe electric.

— Ești un nătîng, Ronoan Mor. Numai un nătîng insultă un slujitor al reginei chiar sub acoperișul primitor al acestuia.

Mor își zvîrli capul pe spate și urlă ca o bestie.

Se aruncă orbește înainte.

Cromis se răsuci, își înfășură mantia în jurul mîinii și-al *bann*-ului. Cînd lama se eliberă, el se ghemui, se rostogoli, schimbă direcția, se rostogoli din nou, așa încît trupul lui deveni o mișcare începețoșată pe podeaua din lespezi de piatră. Sabia fără nume ieși din teacă și tegeus-Cromis era din nou Ucigașul Nordicilor, Însoțitor al Ordinului lui Methven și Ucigașul lui Carlemaker.

Nedumerit, Mor dădu îndărăt spre căpătîiul patului, cu ochii îngustați ațintiți asupra luptătorului care stătea ghemuit cu sabia în mînă. Respira cu greutate.

— Las-o baltă, omule! spuse Cromis. Îți accept scuzele. Boala te istovește. N-am nevoie de neroziile astea. Oamenii lui Methven nu omoară negustători.

Mor aruncă asupra lui sabia energetică.

tegeus-Cromis, care nu crezuse că va mai lupta vreodată, *rîse*.

Cînd *baan*-ul se înfipse în peretele cu trofee, el sări înainte, așa încît trupul său lung urmă traiectoria săbiei fără nume.

Un strigăt gîtuit, și Ronoan Mor era mort.

tegeus-Cromis, care se închipuia mai priceput ca poet decît ca om de arme, rămase deasupra cadavrului, privi cu tristețe cum sîngele se scurgea pe patul din mătase albastră și se blestemă că nu avusese îndurare.

— Eu lupt în numele Reginei Jane, negustorule, spuse el. Așa cum am luptat și-n numele tatălui ei. Nu-i chiar atît de greu de înțeles.

Șterse tăișul sabiei fără nume și, cu visele unei vieți liniștite spulberate, plecă să se pregătească pentru călătoria spre Orașul pastel.

Înainte să pornească la drum, se întîmplă un alt lucru, un lucru binevenit.

Nu se aștepta să-și mai revadă turnul. În sinea lui persista o premoniție: Canna Moidart și cavalerii ei devotați, arși de vii de Nordicii cu pofte neostoite, cu ochi sălbatici și arme străvechi, veniți să-și caute răzbunare în orașul și imperiul care-i goniseră de-un secol încheiat. Sîngele sălbaticilor apă nu se face; deși Canna Moidart aparținea liniei lui Methven, fiind fiica fratelui său, Methvel, vechile neînțelegeri îi curgeau prin vene din partea mamei, Balquhider, și, la moartea unchiului ei, se așteptase să cîștige tronul. Viriconium crescuse și dezvoltase relații negustorești, în timp ce Methven îmbătrînise și Moidart sădea nemulțumiri în regat și în oraș. Iar lupii din Nord își ascuțiseră dinții cu piatra nemulțumirii.

Nu se aștepta să mai revadă Balmacara: așa că stătu în camera din vîrf și alese un instrument pe care să-l ia cu el. Chiar dacă ținutul decădea în moarte și dezordine, iar tegeus-Cromis decădea o dată cu el, împreună cu sabia sa fără nume, era posibil ca înainte de sfîrșit să mai fie timp pentru puțină poezie.

Flăcările din pădurea de scorușI se stinseseră. Nu mai rămăsese nimic din nava de cristal decît un luminiș ars de foc cu diametrul de un acru. Drumul șerpuia în zare către Viriconium. Acolo se instaurase un soi de ordine, căci pîcla de ceață pierise de la orizont și fundația turnului nu se mai

cutremura. Spera cu ardoare ca Regina Jane încă să domnească și ca acalmia să nu fie aceea a unui oraș pustiit, aproape de obștescu-i sfîrșit.

Pe drum, cu praful cenușiu învolburîndu-se în jurul lor, veneau vreo treizeci sau patruzeci de călăreți, îndreptîndu-se spre Balmacara.

Nu le putea vedea stindardul, însă lăsă jos instrumentul în formă de tigvă adus din Est și se duse să-i întîmpine; cu vorbe bune ori cu tăișul sabiei: nu-i păsa prea mult cu ce.

Ajunse repede la porți. Încă pustiu, drumul ducea printre scorușI, unde cotea brusc și dispărea din vedere. O pasăre neagră zbură iute printre frunze, sunîndu-și goarna; se așeză pe o creangă și, cu ochii bulbucați ai unui bătrîn, se uită la el cu bănuială. Tropotul de copite se apropia.

În spinarea unei iepe dereș înalte de exact nouăsprezece palme și acoperit cu un cioltar de-un galben puternic, primul călăreț își făcu apariția.

Era un om masiv, cu umeri grei și cu șolduri și mai grele, cu păr lung și rar ce se bucla alandala în jurul unei fețe fălcoase, acoperite cu barbă. Purta pantaloni portocalii îndesați în cizme sîngerii și o cămașă violet, ale cărei mîneci erau tăiate în zigzag.

Pe cap avea o pălărie țărănească din fetru de un maro-închis, cu boruri pleoștite, pe care vîntul amenința încontinuu să i-o ia.

Răcnea o baladă duirineză care enumera orele zilei așa cum erau ele numărate într-un bordel.

Strigătul lui Cromis făcu pasărea cea neagră să-și ia zborul.

O rupse la fugă, vîrîndu-și sabia în teacă și strigînd:

— Grif! *Grif!*

Grif strînse frîiele de sub zăbala iepei, o făcu să se oprească și își izbi cu mîna una dintre cizmele de culoarea sîngelui uscat.

— Grif, n-am crezut că te voi mai revedea vreodată! N-am crezut c-a mai rămas vreunul dintre noi!

2

— Nu, Cromis, au mai rămas cîțiva. Dacă nu te-ai fi născut la pămînt după accidentul surorii tale, Galen, și dacă nu te-ai fi tîrît apoi în secret în locul ăsta sterp, ai fi văzut că Methven a lăsat Ordinului tot ceea ce-i este de trebuință: n-a voit să moară o dată cu moartea sa. Au rămas cîțiva, într-adevăr cîțiva, și aceia risipiți.

Ședeau în camera din vîrf, Birkin Grif tolănit cu picioarele pe o masă neprețuită din onix, cu o halbă de vin distilat în mînă, în vreme ce Cromis ridica fără tragere de inimă sau punea fără astîmpăr pe podea tigva adusă din Est. Din curtea de la poalele turnului, unde oamenii lui Grif pregăteau mîncarea și adăpau caii, se auzea un zăngănit de metal pe metal. Era după-amiază tîrziu, vîntul se potolise și scorușii erau nemișcați.

— Știi, atunci, ceva de Norvin Trinor sau de Piticul Tomb? întrebă Cromis.

— Ho! Cine știe ceva de Tomb chiar și-atunci cînd vremurile sînt limpezi? Sapă după mașinării vechi în deșerturile de rugină, fără-ndoială. Trăiește, sînt sigur, și va apărea ca un semn rău-prevestitor la timpul potrivit. Cît despre Trinor, speram să știi tu ceva: Viriconium a fost întotdeauna orașul lui, iar tu locuiești destul de aproape.

Cromis evită privirea bărbatului celui mare.

— De la moartea lui Glen și Methven, n-am văzut pe nimeni. Am trăit... am trăit în singurătate și-am sperat să continuu să trăiesc așa. Mai bea niște vin.

Îi umplu lui Grif cupa.

— Tu-ntotdeauna clocești ceva, spuse Grif, și-ntr-o bună zi o să faci ouă. — Rîse. Îl înecă băutura. — Cum vezi tu situația?

Departe de gîndurile despre Galen, Cromis se simți pe teren stabil.

— Știi că au fost revolte în oraș și că Regina le-a ținut piept insurgenților Cannei Moidart?

— Ahîm. Am de gînd să sparg capetele răzvrătiților. Asta porniserăm la drum să facem, cînd am văzut fumul din jurul turnului tău. O să ni te-alături, desigur?

Cromis scutură din cap.

— O invitație cordială la o partidă de despicat țeste, dar trebuie să ne gîndim și la alte lucruri, spuse el. Am primit vești astă-dimineață cum că Moidart vine călare dinspre Nord. După ce și-a aruncat sămînța, acum vine să adune roadele. Aduce cu ea o armată de Nordici, condusă de rudele mamei ei, și știi că furia a tot crescut în ei de cînd Borring i-a alungat și a cucerit pămîntul pe care se află Viricon. Pesemne că-și adună aliați pe drum.

Birkin Grif se ridică din scaun. Merse apăsat către fereastră și, respirînd hîrîit, se uită jos la oamenii lui. Se întoarse spre Cromis; chipul său grav era întunecat.

— Atunci, ar fi mai bine să pornim la drum, și încă grabnic. Ce-mi spui e-un lucru rău. Cît de departe a ajuns Moidart? Și-a adunat Tînăra Regină oamenii?

Cromis ridică din umeri.

— Uiți, prietene. Am fost un pustnic: am preferat poezia curților și-a săbiilor. Ăă... informatorul meu... nu mi-a spus altceva în afară de ceea ce ți-am spus și eu acum. A murit la scurt timp după aceea. A fost în parte răspunzător pentru fumul pe care l-ai văzut.

Își turnă o halbă de vin și continuă:

— Ce te sfătuiesc e următorul lucru: să-ți iei oamenii și să pleci în nord, să pornești pe drumul cel mai scurt și să călătorești fără multe bagaje. Dacă și-a ridicat Regina vreo armată, fără-ndoială c-o vei putea instrui înainte să aibă loc o confruntare de proporții. Dacă nu cumva a preluat deja conducerea un Methven, trebuie să te oferi (doar să te oferi: oamenii uită, iar noi nu mai avem un Rege care să ne ofere sprijin) drept conducător. Dacă nu există nici o armată sau dacă un Methven e la conducerea ei, condu-ți, atunci, oamenii ca forță de invazie: localizeaz-o pe Moidart și distruge-i flancurile.

Grif rîse.

— Ahîm, s-o schilodesc. La asta mă pricep, sigur că da. Și se pricep și oamenii mei. — Deveni serios. — Dar va dura o vreme (cîteva săptămîni, probabil) să ajung la ea. Doar dacă nu bate deja la ușă.

— Nu prea cred. Oricît ar fi de lung drumul, asta trebuie să-ți fie misiunea. Alegînd o cale deschisă, vestea venirii ei o va preceda cu trei săptămîni încheiate. O armată nu poate trece peste munți și văi. Dacă ne grăbim, putem spera s-o înfruntăm cu mult înainte să ajungă în Viriconium.

— Și tu ce vei face în săptămînile astea cînd noi ne vom împrăștia ca furnicile?

— Astăzi pornesc către oraș. Acolo voi pune la punct garda Methven de rezistență pentru Regina Jane și-l voi căuta și pe Trinor, căci el ne este foarte de folos. Dacă a fost trimisă deja o armată (și nu-mi pot închipui că regina e la fel de neinformată ca mine: trebuie să fi fost trimisă una), voi veni să mă alătur vouă, probabil la Duirinish, aducînd cu mine orice ajutor voi putea.

— Cît se poate de corect, Cromis. Vei avea nevoie de doi oameni în orașul acela agitat. Voi găsi eu...

Cromis ridică mîna.

— Voi merge singur, Grif. De mă voi afla la ananghie, îmi va fi un exercițiu folositor. M-am dezobișnuit să mînuiesc sabia.

— Singuratic ca-ntotdeauna.

Grif se întoarse la fereastră și urlă în jos spre curte:

— Duceți-vă la culcare, chiulangiilor! Trei ore și pornim spre nord!

Grif nu se schimbase. Oricum ar fi trăit, trăia din plin. Cromis se duse lîngă el la fereastră și-l lovi prietenește peste umărul cărnos.

— Spune-mi, Grif: cu ce te-ai ocupat în anii din urmă?

Grif izbucni într-un rîs cu hohote, care păru să-i molipsească pe oamenii săi. Aceștia se agitară prin curte, rîzînd și ei, cu toate că nu era posibil să fi auzit întrebarea.

— Cu ceva pe măsura unui Methven în vreme de pace, singuraticule. Sau, cum ai zice tu, cu ceva ce nu-i e nicidecum și nicicînd pe măsură unui Methven. Am făcut contrabandă cu vin distilat de joasă și oribilă calitate pentru țăranii din Mlaștinile Cladich, a căror religie le interzice să bea așa ceva...

Cromis urmări din priviri cum ceata dezordonată a lui Grif dispărea cu pas rapid în întuneric, cu pelerinele fluturîndu-le în urmă. Făcu o dată cu mîna siluetei colorate a lui Grif însuși, apoi se întoarse spre calul său, care scotea vălătuci de aburi în aerul rece al nopții. Verifică cingătoarea și desagii, îi așeză pe spinare instrumentul din Est. Își scurtă scările pentru a călări mai cu viteză.

O dată cu venirea întunericului, în Balmacara se întorseseră vînturile: scorușii se scuturau încontinuu, șuierînd și foșnind; lui Cromis, părul negru și lung pînă la umeri îi era suflat în jurul feței. Se uită în urmă la turn — o ridicătură întunecată pe fundalul cerului de culoarea cobaltului. Valurile străluceau dincolo de el. Dintr-o pornire ciudată, lăsase lumina aprinsă în camera din vîrf.

Însă *baan*-ul care-o ucisese pe sora lui îl ținea într-o teacă izolată pe care o purta lipită de piele, fiindcă știa că nu se va mai întoarce niciodată, că nu va mai veni de pe cîmpul de luptă spre lumină, spre Balmacara în zorii zilei.

Refugiații se înghesuiau pe drumul Viriconiumului asemenea unei procesiuni cu torțe din cine știe ce galerie din adîncurile Iadului. Cromis își conduse armăsarul agitat pe lîngă caravane de bătrîni ce împingeau cărucioare împovărate cu instrumente domestice zăngănitoare și pe lîngă șiruri de femei care purtau pe brațe sau îndemnau să meargă singuri copii de vîrste mici. Printre roțile căruțelor mișunau animale de casă.

Chipurile celor pe lîngă care trecea erau goale și înspăimîntate, luminate puternic și sclipitoare în bătaia luminii

instabile a torțelor. Unii se feriră de el, făcînd pe furiș semne religioase (o zvîcnire scurtă a degetelor pentru Borring, pe care unii îl priveau ca pe un zeu, o complicată mișcare din cap pentru Colpy). Văzînd asta, Cromis nu știu ce să creadă. Bănuia că aceștia erau locuitorii speriosi și neutri din oraș, alungați de acolo de teama facțiunilor încleștate, oameni ce nu purtau pică nici uneia dintre părți.

Intră în oraș pe a douăsprezecea poartă, Poarta lui Nigg, și nu întîmpină nici un portar care să-i ceară, conform obiceiului, parola.

Cînd porni pe marele drum radial Proton Circuit, pavat cu un material elastic străvechi care absorbea tropotul de copite al calului său, starea lui de obicei ursuză deveni mohorîtă.

În jurul lui se ridicau Turnurile pastel, înalte și grațios lucrate cu arce precise, vopsite în albastru-pal sau fucsia sau gri-porumbel. Se înălțau la o sută douăzeci de metri și erau străbătute de desene ciudate și complexe despre care unii spuneau că reprezintă punctul de vîrf al unei arte inimitabile, iar alții că sînt reprezentări chiar ale geometriei Timpului.

Multe erau ciobite și înnegrite de foc. Unele erau năruite și distruse.

Văzînd cum atîta frumusețe fusese pusă la pămînt, fu convins că avusese loc o schimbare în natura esențială a lucrurilor și că acestea nu vor mai putea fi niciodată ce-au fost.

Proton Circuit deveni o spirală care se înălța o sută de metri în aer, susținută de piloni subțiri și delicați din piatră neagră. În vîrful spiralei se afla palatul Tinerei Regine, care fusese sala de întîlniri a lui Methven. O clădire mai mică decît cele mai multe din oraș, aceasta era construită în întregime din metal alb pur, care vibra și cînta, și avea forma unei scoici filigranate. În fața intrării sale înalte și luminate stăteau paznici în livrele cenușii, care-i cerură cu stăruință să-și anunțe identitatea și scopul vizitei.

Le veni greu să creadă că era un Methven (amintirile într-adevăr se estompaseră, căci principala lor obiecție la aceasta era că venea fără alai și surle) și-l împiedicară o vreme să intre: un act de prudență pe care nu putea decît să-l aplaude.

Își aminti anumite parole cunoscute doar paznicilor orașului.

Merse pe coridoare cu lumină pală, fluctuantă, trecînd pe lîngă obiecte ciudate, prețioase, care era posibil să fi fost sculpturi animate sau mașinării excavate din orașele ruinate din Deșertul de Rugină de dincolo de Duirinish.

Regina Jane îl aștepta într-o încăpere cu tavan înalt și podea din cristal vîrstat cu roșu-cinabru, cu cinci ferestre false care arătau peisaje ce nu se găseau niciunde în tot regatul.

Printre perdelele de lumină și mobila fin lucrată își tîrșîia picioarele unul dintre uriașele megaterii albinoase din pădurile din Sud: imense bestii asemănătoare cu leneșii, înalte de patru metri și jumătate atunci cînd stăteau în poziție verticală (ceea ce se întîmpla rar) și înarmate cu gheare extrem de tăioase, cu toate că erau vegetariene și prietenoase. Animalul Reginei purta un colier din iridiu și avea ghearele învelite într-un strat gros de rășină transparentă. Văzîndu-l pe Cromis, acesta veni încet spre el într-un fel somnoros și-l privi lung cu ochi miopi. Pe pielea lui sclipitoare se mișca un desen de lumini.

— Dă-i pace, Usheen, spuse o voce firavă, muzicală.

Cromis își întoarse privirea de la megateriu spre estrada din capătul sudic al încăperii.

Regina Jane a Viriconiumului, Methvet Nian, pe care o văzuse ultima oară pe cînd era copilă la curtea lui Methven, avea acum șaptesprezece ani. Ședea pe un tron simplu și se uita la el cu ochi violeți, neabătuți. Era înaltă și suplă, învești mîntată într-o rochie de mătase roșiatică; pielea nu-i era nici machiată, nici împodobită de bijuterii. Cele Zece Inele identice ale lui Neap scînteiau pe degetele ei lungi. Părul

ei, care amintea de culoarea scorușilor din Balmacara toamna, îi curgea în valuri moi pînă la brîu, înfășurîndu-i sînii.

— Regină Jane, spuse Cromis și făcu o plecăciune.

Regina își îngropă degetele în blana groasă a megateriului și-i șopti ceva. Pe ferestrele false licăreau scene ciudate. Regina ridică privirea.

— Chiar tu să fii, lord Cromis? spuse ea, pe fața ei triunghiulară, pală, apărînd o expresie ciudată.

— Atît de mult să mă fi schimbat, doamnă?

— Nu mult, lord Cromis: erai un bărbat sobru și rigid, chiar și-atunci cînd cîntai, și încă ești la fel. Dar eu eram foarte tînără cînd ne-am văzut ultima oară...

Dintr-o dată, Regina rîse, se ridică de pe tron și coborî cu grație pentru a-i lua mîinile. Cromis văzu că i se umeziseră ochii.

— ... Și cred că-l preferam atunci pe Piticul Tomb, continuă ea, căci el îmi aducea din ruinele lui preferate cele mai minunate lucruri. Sau pe Grif, poate, care spunea povești îndoielnice și rîdea mult...

Îl trase prin sculpturile de lumină schimbătoare către estradă și-l făcu să se așeze. Megateriul veni să se uite înțelept la el cu niște ochi maronii, liniștiți. Methvet Nian se așeză pe tronul ei simplu și rîsul o părăsi.

— O, Cromis, de ce n-a venit pînă acum nici unul dintre voi? Am avut nevoie de sprijinul vostru în ăștia zece ani. Cîți mai trăiesc? De la moartea tatei nu l-am mai văzut pe nici unul dintre voi.

— Grif trăiește, doamnă, asta-i sigur. Cu cîteva ore în urmă, la cererea mea, a pornit spre nord. El crede că Tomb și Trinor trăiesc și ei. Despre ceilalți n-am auzit nimic. Am venit tîrziu, dar nu trebuie să ne-o iei în nume de rău. Am venit să aflu cît de tîrziu, mai exact, am ajuns. Ce ai făcut pînă acum?

Ea scutură din cap gînditoare, așa încît părul ei strălucitor prinse lumina și se mișcă precum focul.

— Doar două lucruri, Cromis: am păstrat controlul asupra orașului, chiar dacă acesta a suferit mult; și l-am trimis la drum pe lord Waterbeck — care, deși bine școlit, nu e un strateg la fel de bun ca Norvin Trinor — împreună cu patru regimente. Sperăm s-o întîlnim pe vara mea înainte să ajungă la Deșertul de Rugină.

— De cît timp a plecat Waterbeck?

— Doar de-o săptămînă. Piloții mi-au spus că trebuie s-o întîlnească peste o săptămînă și jumătate, căci ea călătorește surprinzător de repede. Puțini dintre ei s-au întors în ultima vreme: au venit cu vestea că navele le-au fost distruse în zbor de arme energetice, iar numărul lor e-n scădere. Căile noastre de comunicare se împuținează, Cromis. Dacă ne vor lăsa și ultimele mașini, va începe un Ev Întunecat.

Îl luă iarăși de mînă, trăgîndu-și pe tăcute forță de la el, iar el știu că tînăra ei ființă se îndoia sub povara unei asemenea responsabilități. Se învinovăți pe sine, fiindcă așa-i stătea în fire.

— Cromis, poți face ceva?

— Încep imediat, spuse el, încercînd să zîmbească și descoperind că mușchii feței îi erau înțepeniți, căci nu-i mai folosise multă vreme.

Îi lăsă blînd mîinile, fiindcă atingerea lor rece îl tulburase.

— Mai întîi trebuie să-l găsesc pe Trinor, care s-ar putea să fie undeva în oraș; deși, dacă așa este, nu-mi dau seama de ce n-a venit la tine mai devreme. Apoi îmi va mai lua puțin timp să-l găsesc și pe Grif, dat fiind că pot umbla pe cărări greu de urmat pentru mai mult de un singur călăreț. Ceea ce-mi trebuie de la tine, stăpînă, este o autorizație. Cînd armata aceea se va întîlni cu Moidart, Trinor sau Grif trebuie s-o conducă sau, dacă nu, eu însumi — Waterbeck acesta e-un general de pace, aș zice, și nu are experiența unui Methven. Nu trebuie să te temi prea mult. Dacă se poate face, o s-o facem, și vom cădea aducînd victoria pe brațe. Păstrează ordinea aici și încrederea în ceea ce-a mai

rămas din Methven, chiar dacă pînă acum nu ți-am dat multe motive.

Ea zîmbi, iar zîmbetul acela trecu de bariere care nu crezuse că existau în sufletul său posac. Regina își scoase unul dintre Inelele de oțel ale lui Neap și i-l strecură pe degetul arătător de la mîna stîngă, care era doar puțin mai gros ca al ei, spunînd:

— Asta e autorizația ta. Conform tradiției. Vrei să iei o navă? Sînt mai rapide...

El se ridică în picioare să plece și descoperi că nu-l trăgea inima.

— Nu vreau navă, stăpînă. Pe-acestea trebuie să le păstrezi cu sfințenie în caz că eșuăm. Și prefer să merg călare.

La intrarea în camera cu cinci ferestre, se uită înapoi prin siluetele schimbătoare și perdelele de lumină, și i se păru că vede un copil frumos, pierdut. Îi aduse aminte de sora lui moartă, Galen, ceea ce nu-l surprinse: îl cutremură însă faptul că acelei amintiri îi lipsea cumva forța pe care o avusese dimineață. Cromis era un bărbat care, asemenea majorității pustnicilor, credea că se înțelege pe sine cînd, de fapt, nu se înțelegea deloc.

Cînd ieși din cameră, leneșul mare și alb îl urmări din priviri cu ochi aproape umani, ridicîndu-se pe picioarele din spate cît era de mare, cu ghearele chihlimbarii scînteindu-i.

Noaptea aceea și ziua următoare, rămase în oraș. Era liniște, străzile erau goale și amorțite. Auzise frînturi de zvonuri cum că susținătorii lui Moidart rămași se furișau după lăsarea întunericului pe aleile înguste și se încăierau cu grupurile de paznici ai orașului. Nu-i trata cu superioritate și-și ținea mîna pe sabia fără nume. Se aștepta să-l găsească pe Trinor undeva în vechiul Cartier al Artiștilor.

Se interesă la mai multe taverne de acolo, dar nu primi nici o informație. Deveni tot mai neliniștit și ar fi abandonat căutarea dacă nu l-ar fi sfătuit un poet decrepit pe care-l întîlnise în Bistro Californium să meargă și să se intereseze la o adresă de pe Strada Pîinii din partea mai săracă a

cartierului. Se spunea că Kristodulous cel orb închiriase cîndva un studio la mansardă acolo.

Ajunse pe Strada Pîinii la amurg. Era situată departe de palat și de Turnurile pastel, o alee sărăcăcioasă mărginită de case urîte, bătrînicioase, pe care vîntul sufla amarnic. Deasupra acoperișurilor povîrnite, cerul sîngera. Tremură și se gîndi la Moidart, și nota pe care cînta vîntul deveni mai apăsătoare. Se înveli în mantie și bătu cu mînerul sabiei într-o ușă roasă de vreme.

N-o recunoscu pe femeia care-i răspunse: poate că de vină era lumina.

Era înaltă, statuară și grațioasă; fața ei îngustă avea un aer de calm și autocunoaștere pe care era posibil sau nu să-l fi dobîndit din suferință. Însă capotul ei albastru era spălăcit, ici-colo era peticit cu un material de-o cu totul altă culoare, iar în jurul ochilor pielea îi era obosită și buhăită. Din politețe, Cromis făcu o plecăciune.

— Îl caut pe Norvin Trinor, spuse el, sau vești despre el.

Femeia se uită stăruitor la el, de parcă ar fi avut vederea slabă, și nu spuse nimic. Păși în lături și-i făcu semn să intre. I se păru că pe buzele ei ferme se juca un zîmbet tăcut și trist.

Înăuntru, casa era prăfuită și întunecoasă, iar mobila era fabricată din pin neșlefuit. Îi oferi vin ieftin, colorat artificial. Se așezară de-o parte și de alta a mesei și a tăcerii. El se uită de la unghiile decolorate ale mîinilor ei la pînzele de păianjen din ferestre și spuse:

— Nu vă cunosc, doamnă. Dacă ați fi...

Ochii ei obosiți îi întîlniră pe ai lui, și totuși el nu o recunoscu. Femeia se ridică încet în picioare și aprinse o lampă mică ce atîrna din tavan.

— Îmi cer scuze, tegeus-Cromis. N-ar fi trebuit să te stînjenesc în felul ăsta. Norvin nu-i aici. Eu...

În lumina lămpii stătea Carron Ban, soția lui Norvin Trinor, cu care acesta se căsătorise după lupta împotriva tîlharilor lui Carlemaker, cu doisprezece ani în urmă.

Timpul își lăsase amprenta asupra ei, iar ea îmbătrînise înainte de vreme.

Cînd se ridică în picioare, Cromis lovi scaunul și-l făcu să huruie pe podea. Ceea ce-l oripila nu era schimbarea înfățișării ei, ci sărăcia care-o pricinuise.

— Carron! Carron! N-am știut. Ce s-a întîmplat aici?

Ea zîmbi amarnic precum vîntul.

— Norvin Trinor e plecat de aproape un an, spuse ea. N-ai de ce să-ți faci griji pentru mine. Ia loc și bea-ți vinul.

Femeia se îndepărtă, evitîndu-i privirea, și rămase locului, uitîndu-se în întunericul de pe Strada Piinii. Sub capot, umerii i se cutremurară. Cromis merse la ea și o prinse de braț.

— Ar trebui să-mi povestești, zise el cu blîndețe. Haide, spune-mi.

Dar ea îi înlătură mîna.

— N-am nimic de spus, domnul meu. N-a lăsat nici o vorbă. Parcă începuse să-l obosească orașul, eu...

— Dar Trinor nu te-ar fi abandonat niciodată! E-o cruzime din parte-ți să crezi un astfel de...

Ea se întoarse către el și-n ochi i se citea furia.

— A fost o cruzime din partea lui s-o facă, lord Cromis. De-un an n-am auzit nimic de el. Iar acum... acum îmi *doresc* să nu aud nimic. Între noi s-a terminat totul, așa cum multe s-au terminat dintre cele care nu i-au supraviețuit Regelui Methven.

Carron merse la ușă.

— Aș fi bucuroasă dacă m-ai lăsa singură. Înțelege că n-am nimic cu tine, Cromis; n-ar fi trebuit să-ți fac una ca asta; dar îmi aduci amintiri pe care prefer să nu le recunosc.

— Doamnă, eu...

— Te rog, du-te.

În vocea, în poziția umerilor ei se intuia o răbdare teribilă. Era doborîtă și nu vedea altceva decît că așa va rămîne. Cromis nu o putea convinge de contrariu. Starea ei era neplăcută pentru amîndoi. Era greu de crezut că un

Methven putea provoca un asemenea chin — iar că acesta era Norvin Trinor era de neconceput. Cromis se opri la ușă.

— Dacă ai nevoie de ajutor... am bani... Iar Regina...

Ea scutură brusc din cap.

— Voi pleca în Sud la familia mea. Nu vreau nimic de la orașul ăsta sau de la imperiul lui. (Privirea i se muie.) Îmi pare rău, tegeus-Cromis. Ai avut numai intenții bune. Îți sugerez să-l cauți în Nord. Într-acolo a plecat. Dar vreau să-ți amintești asta: nu este prietenul pe care-l știi. Ceva l-a schimbat după moartea lui Methven. Nu este bărbatul pe care-l știi.

— Dacă-l voi găsi...

— N-am să-i transmit nimic. Rămîi cu bine.

Închise ușa, iar el rămase singur în strada aceea sărăcăcioasă, singur cu vîntul. Se lăsase noaptea.

(Fragment din volumul omnibus Viriconium; care va apărea la Editura Tritonic la 1 martie 2006)

Traducere din limba engleză de
Mircea PRICĂJAN

Michael John Harrison s-a născut în Marea Britanie la 26 iulie 1945. Între 1968 și 1975 a fost editorul revistei *New Worlds*, făcînd parte din Noul Val, mișcare dezvoltată în jurul revistei. Scriitor de SF și fantasy (dar avînd la activ și un roman mainstream — *Climbers*, 1989 — bine primit), a publicat povestiri și articole în *Times Literary Supplement, The Guardian, The Spectator, Independent on Sunady*.

Romane: *The Committed Men*, 1971; *The Centauri Device*, 1975; *Climbers*, 1989; *The Luck in the Head*, 1991, roman grafic ilustrat de Ian Miller; *The Course of the Heart*, 1992; *Signs of Life*, 1997; *Light*, 2002 (premiul James Tiptree 2003) și *The Pastel City* (1971), *A Strom of Wings* (1980), *In Viriconium* (1982) care, împreună cu volumul de povestiri *Viriconium Nights* (1984), au fost tipărite în volumul omnibus din 2005 sub numele *Viriconium*

Povestiri: *The Ice Monkey and Other Stories*, 1983; *Travel Arrangements*, 2000; *Things That Never Happen*, 2003

Din 1 martie în librării

China Miéville – *Cicatricea*

Traducere de Mihai Samoilă

Al doilea roman din trilogia Noul Crobuzon

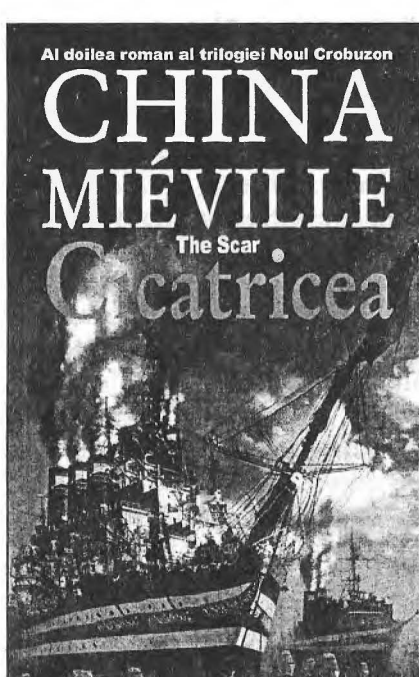
Al doilea roman al trilogiei Noul Crobuzon
CHINA MIÉVILLE
The Scar
Cicatricea
„China Miéville continuă marea sa operă de reinventare a romanului fantastic."
M. John Harrison

„Dacă există un echivalent fantasy al cyberpunk-ului, acesta este"

Interzone

„Dark fantasy la cel mai înalt nivel"

Publishers Weekly

„ Miéville este unul dintre cei mai imaginativi scriitori de ficțiune"

The Guardian

Cory Doctorow: Sînt un scrib liber

Cum ai ajuns să scrii science fiction?

Cory Doctorow: Tatăl meu e matematician, iar mama e profesoară. Ai mei au fost preocupați dintotdeauna de politică, amîndoi au convingeri trotkiste. Tata obișnuia să transforme poveștile cu Conan în parabole cu substrat socialist. Conan devenea, în istorisirile lui, o triadă echilibrată din punct de vedere al sexului și rasei: trei personaje, pe nume Harry, Larry și Mary. Cînd plecam în călătorii mai lungi cu mașina, obișnuia să ne istorisească ce-și mai amintea din poveștile cu Conan, dar acestea sfîrșeau întotdeauna cu proletariatul ce-și sfărîma lanțurile, îl ucidea pe regele-tiran și se organiza în soviete!

Îmi place să cred că nu am trecut în tabăra opusă, la dreapta, ci că am evoluat perpendicular față de politica de stînga a părinților mei. Sînt însă convins că poveștile tatei au jucat un anume rol în devenirea mea ca autor de ficțiune speculativă. Am scris dintotdeauna, de cînd mă știu. La doisprezece ani, hotărîsem deja că aveam să devin scriitor de science fiction. Am început să-mi trimit povestirile spre publicare la șaisprezece ani, la șaptesprezece am vîndut prima povestire unei publicații semiprofesioniste, iar la douăzeci și șase am vîndut primul meu text unei reviste profesioniste. Așadar, a fost vorba de o cale lungă de aproape zece ani.

Copaci morți (a se citi „hîrtie") versus cărți electronice. În ce stadiu al războiului ne aflăm?

Lumea se schimbă radical la fiecare cinci sau șase ani, dar cea mai mare parte a populației nu observă această schimbare. O mulțime de lucruri care par periferice sînt de fapt mainstream sau precursoare ale unor tendințe mainstream. Pe neobservate, cărțile electronice au devenit forma dominantă de publicare a textelor la nivel planetar. Lipsește însă, deocamdată, acea clasă de scriitori care să identifice ceea ce scriu, textele electronice în sine, drept cărți. Cum poate fi creată o clasă de scriitori pe Web, îndeajuns de bine plătiți încît să continue să-și facă treaba? Chiar dacă pare imposibilă profesionalizarea în acest domeniu, există căi prin care această activitate să fie remunerată ca un hobby, iar această cu adevărat uimitoare explozie de documente, informații, articole publicate în rețea să continue. Oamenii petrec în prezent cît mai mult timp cu putință departe de lume, în fața unor ecrane, citind. Iar ceea ce citesc e o carte, cîtă vreme tratează textul ca pe o carte. Definiția cărții a evoluat de-a lungul vremii. Operele lui Dickens au fost la origini foiletoane în ziare, fiecare episod fiind nu mai mare decît echivalentul a zece-douăsprezece pagini. Azi tratăm revistele *pulp* drept cărți. Și nu-i vorba doar de textele închise între coperte. E o carte, chiar dacă e scrisă pe o bucată de papirus, dacă e un fișier electronic sau altceva. În cele din urmă, o carte e un exercițiu literar, economic și social, alcătuit din tot ceea ce se poate face cu un text. Aș îndrăzni să afirm că, azi, cărțile electronice pot fi considerate un succes real, care generează o activitate economică net superioară totalității cărților tipărite pe căi tradiționale.

Așadar, ai spus definitiv adio hîrtiei?

M-am mutat atît de des, am locuit în atîtea locuri, încît mi-ar fi imposibil să îmi păstrez arhivele pe hîrtie. Păstrez în această formă doar chitanțele, pentru a-mi justifica față de fisc cheltuielile. Arhivele Merrill păstrează o parte a

manuscriselor mele. Practic, acestea sînt singurele hîrtii care-mi mai trec prin mînă. Biblioteca mea e împărțită între Toronto și San Francisco, mai am o mulțime de lucruri depozitate pretutindeni, care îmi sînt însă inaccesibile. Am o mie de CD-uri, dar n-am ce face cu ele, cîtă vreme îmi păstrez muzica în agenda electronică de care nu mă despart nicăieri. Muzica, întreaga corespondență, tot ce-am scris e înregistrat în memoria PowerBook-ului. Îmi cumpăr cîte-o agendă nouă la fiecare opt sau zece luni, îmi sincronizez memoriile și mai am și un hard-drive mobil, pentru călătorii. O dată pe lună, arhivez tot ce-am scris și tot ce ține de partea financiară și depozitez fișierele în memoria unui server din Australia. De ce tocmai în Australia? Dacă un asteroid ar lovi emisfera nordică, distrugînd totul, proza mea ar supraviețui!

În 2000 ai cîștigat Premiul „John W. Campbell" pentru cel mai bun scriitor debutant. Ce-ai simțit la aflarea veștii? A fost o surpriză?

Ei bine... Da! Mi-a plăcut atît de mult întregul proces, de la nominalizare la cumpărarea unui frac pentru ceremonia de decernare, a fost o senzație extraordinară să mă aflu în sală așteptînd anunțarea premiilor. A fost atît de excitant, încît anunțul în sine... Nu, n-aș spune că n-am savurat momentul, dar din punctul respectiv nu avea să mai urmeze nimic, era maximul pe care îl puteam atinge. Mi s-a spus, vreo trei săptămîni după aceea, că străluceam de bucurie, că parcă dansam prin aer... Și acum mi se întîmplă să mîngîi drăgăstos trofeul Campbell.

Anul trecut ai fost printre finaliști la Premiile Nebula. E o realizare de proporții.

Da, a fost de-a dreptul fantastic. Nebula e premiul pe care scriitorii îl acordă altor scriitori. Recunoașterea confraților e întotdeauna un prilej de bucurie. Selecția finală conținea o mulțime de cărți valoroase. Între acestea, o carte a lui Sean Stewart pentru care am scris cîteva cuvinte de

laudă, preluate pe copertă de editori. Mai era și o carte a lui Gene Wolfe, care a făcut de curînd același lucru pentru mine. Sună oarecum incestuos, nu?

De curînd, mi s-a mai întîmplat ceva grozav, una dintre povestirile mele, „Anda's Game", a fost aleasă de Michael Chabon pentru a figura în sumarul antologiei **Best of American Short Stories**, una dintre antologiile de proporții, unanim recunoscute, un veritabil monument, în care science fiction-ul își găsește mai greu locul. De astă dată însă au fost alese mai multe texte de gen. Dar satisfacția e la fel de mare.

„Anda's Game" face parte dintr-o serie de povestiri...

Un timp, am renunțat să mai scriu proză scurtă, după ce m-am apucat de romane; cred că fiecare scriitor trece prin asta. M-am apucat din nou de proza scurtă după ce am văzut reacția lui Ray Bradbury la filmul lui Michael Moore, *Fahrenheit 9/11*; Bradbury a afirmat că Moore e un escroc care i-a furat titlul. Tocmai Bradbury, care prin *Fahrenheit 451* se dovedise un campion al libertății de expresie, să afirme că acela care inventează o noțiune are dreptul să hotărască în ce fel și de către cine poate ea să fie folosită... E mai mult decît o tragică ironie, e de-a dreptul ridicol!

Prin urmare, am purces la scrierea unor povestiri cu titluri identice cu ale unor texte science fiction clasice. Am scris pînă acum „Anda's Game" și o altă povestire, intitulată „I, Robot", iar următoarea va fi probabil intitulată „Jeffty Is Five". Povestirea originală a lui Harlan Ellison e anti-tehnologică, Harlan însuși e foarte refractar la tot ce ține de tehnologie. La Clarion, ne-a spus că ar fi cazul să lăsăm naibii toată joaca online și să ne ocupăm de lucruri serioase. A fost, cred, cel mai bun sfat pe care l-am ignorat vreodată. Am de gînd să exploatez ideea aceasta o vreme. Să vedem ce-o să iasă!

Spune-ne mai multe despre „Anda's Game".

Încerc o deconstrucție a science fiction-ului clasic. În cazul acesta, a romanului lui Orson Scott Card, *Ender's Game*. E povestea unor fetițe care sînt obligate să muncească într-o fabrică în universul unor jocuri video; ele își petrec toată ziua repetînd la nesfîrșit aceleași acțiuni pentru a produce, de pildă, cămăși, care ulterior sînt convertite în aur și vîndute la licitație pe eBay. Eroul poveștii e întîiul activist sindical care se încumetă să le organizeze pe aceste fetițe.

Așadar, e o deconstrucție sau o parodie?

Cîte-un pic din amîndouă. Față de Card, sentimentele mele sînt ambigue. Din punct de vedere politic, ne desparte o lume. El ține cu dinții de drepturile lui de autor și crede în necesitatea războiului din Irak. Cît despre opera lui, mi se pare a fi inegală. Totodată însă, recunosc importanța pe care romanul *Ender's Game* a avut-o cînd eram foarte tînăr, și-am încercat, scriind această povestire, să înțeleg de ce.

A doua povestire de acest gen pe care am publicat-o se cheamă „I, Robot". De astă dată, am demontat lumea roboților lui Asimov. Bunul doctor era un cripto-socialist din specia lui Franklin Delano Roosevelt, convins că progresul tehnologic e bun pentru societate, cu condiția ca aceia care îl pun în operă să fie bătrîni înțelepți în robe albe, care știu exact despre ce vorbesc. Înțeleg că, din punctul de vedere al unui inginer, aceasta ar fi viziunea unei utopii tehnocratice, dar nu pot fi de acord cu ea. E greu să nu-ți placă Asimov, pare a fi fost un tip foarte de treabă. Însă, în același timp, substratul tehnologic și filozofic al cărților sale cu roboți îmi pare a fi de-a dreptul odios și am dorit să văd ce se întîmplă atunci cînd mecanismul acestei lumi e pus sub semnul întrebării.

Ce ne poți spune despre cea mai recentă dintre cărțile tale?

Titlul ei e *Someone Comes to Town, Someone Leaves Town*. E diferită de ceea ce-am scris pînă acum, e un roman fantasy. Am mai scris povestiri fantasy, dar niciodată un roman. E însă un roman fantasy mai aparte, în care înalta tehnologie joacă un rol important. Protagonistul se împrietenește cu un grup de indivizi semi-nomazi, care își cîștigă traiul scotocind prin gunoaie și care și-au propus să construiască o rețea Wireless gratuită. Asta e partea scientificțională a cărții. Partea fantasy e legată de protagonist, care e fiul unui munte și-al unei mașini de spălat, iar frații săi sînt un zombi, o triadă de păpuși Matrioșka și o insulă. Iar fata de alături se dovedește a avea aripi. Prin urmare, am putea vorbi de-o fantezie contemporană. Dacă această carte ar fi fost scrisă de un sud-american, s-ar fi zis că e o carte realist-magică...

Ai un fragment preferat din această carte?

Nu știu, nu m-am gîndit. E o carte masivă, mai lungă decît cele două anterioare puse laolaltă, și prin urmare e mult mai ambițioasă. Am încercat să intru în pielea personajelor, să alcătuiesc un univers mai straniu, mai surprinzător pentru cititori. În anumite locuri, am exagerat în mod deliberat pentru a spori impactul emoțional.

Cea mai importantă observație critică ce mi-a fost adresată la începutul carierei mele de scriitor a venit din partea lui James Patrick Kelly, unul dintre marii autori ai genului. Jim Kelly preda la Clarion în 1992. A citit unul dintre textele mele și mi-a spus: „E un text bun, chiar foarte bun, dar tu ești un rahat cu ochi fiindcă ai reușit să convingi șaptesprezece oameni de meritele literare ale acestei bucăți, cînd de fapt nu e decît o adunătură de cuvinte potrivite meșteșugit, fără pic de profunzime emoțională. Va trebui să te așezi în fața tastaturii și să rescrii povestea ca și cum ți-ai

tăia venele". Și cred că asta am încercat să fac mereu de atunci. Dar pentru cartea asta mi-am tăiat cele mai multe vene.

Ți-ai pus toate cărțile la dispoziția cititorilor pe Internet, sub licențe Creative Commons. Cu cea din urmă, *Someone Comes to Town, Someone Leaves Town*, ai făcut chiar mai mult, îngăduindu-le celor din țările în curs de dezvoltare să facă, practic, orice doresc cu cartea. În România, Millennium Press a tipărit deja propria sa ediție în limba engleză, iar aceasta se vinde, se pare, foarte bine. De ce această generozitate?

Pe termen scurt, cărțile mele tipărite se vînd mai bine. Desigur, se întîmplă ca vreun cititor să descarce cartea, să decidă că nu-i place și să nu o mai cumpere din librărie. Mult mai frecvent însă, cel care descarcă una dintre cărțile mele și citește o bucată se hotărăște să cumpere ediția tipărită. Edițiile digitale și cele tipărite sînt complementare, posesia uneia crește nevoia de a o poseda și pe cealaltă. *Down and Out in the Magic Kingdom*, romanul meu de debut, a fost descărcat de peste cinci sute de mii de ori, și cu toate acestea ediția tipărită se află la cel de-al cincilea tiraj! Prin urmare, nu îmi fac griji că dăruind versiunea electronică a cărții mi-aș pune în pericol vînzările.

O mare parte din pirateria electronică (adică descărcarea neautorizată de cărți electronice de pe Internet) e pusă în practică de indivizi din țările în curs de dezvoltare, unde produsul intern pe cap de locuitor poate fi chiar și sub un dolar pe zi. Oamenii aceștia nu reprezintă o piață comercial viabilă pentru vreuna dintre cărțile mele. Nimeni din Burundi nu va fi dispus să plătească echivalentul unui salariu lunar pentru o carte a mea. O versiune ucraineană a unei ecranizări a acestei cărți nu va concura, în mod sigur, cu încasările versiunii hollywoodiene, dacă aceasta va exista vreodată. Nimeni nu va importa cărțile mele în cea mai mare parte a țărilor în curs de dezvoltare, și, chiar de-ar

face așa ceva, ar fi atît de scumpe, încît nici un cititor cu scaun la cap nu s-ar osteni măcar să le răsfoiască. Pentru mine e o onoare să le pot fi de ajutor unor oameni în comparație cu care condițiile mele de viață mă fac să par un nabab. Mai mult chiar, sper ca acest ajutor, cît o fi el de neînsemnat, să contribuie măcar un pic la îmbunătățirea situației economice a țărilor din care provin oamenii respectivi.

Pînă de curînd ai lucrat pentru Electronic Frontier Foundation, ești unul dintre colaboratorii obișnuiți ai unuia dintre cele mai vizitate bloguri din lume, Boing Boing, și mai reușești totuși să-ți faci timp și pentru a scrie romane și povestiri. Cum reușești să înghesui toate acestea în programul unei zile?

Scriu la romanele și povestirile mele aproximativ douăzeci-treizeci de minute pe zi, dimineața devreme. Scriu în jur de două sute cincizeci de cuvinte, în jur de o pagină. În ritmul acesta, reușesc să scot o carte pe an, ceea ce nu-i rău deloc. Romanele pe care le scriu mă ajută să îmi dau seama ce se petrece de fapt în propria-mi minte. Ceea ce e foarte util atunci cînd ești implicat în atîtea. E o cale grozavă de a-mi explora subconștientul. Mă așez în fața tastaturii, pagina se umple de semne și ceea ce conține are mult de-a face cu ceea ce se petrece în acele momente în viața mea.

Mi s-a întîmplat un lucru extraordinar: mă apropiam de finalul unui roman și aveam nevoie de un final pe măsură. Și m-am gîndit că va fi nevoie să rescriu, să adaug niște elemente pentru ca finalul acela să funcționeze cu adevărat. Însă, recitind cartea, am ajuns la concluzia că tot ce scrisesem ducea inexorabil exact la finalul imaginat de mine și că nu avea să fie nevoie de nici o rescriere, de nici o adăugire. Se pare că știusem tot timpul care avea să fie deznodămîntul, fără însă a-l conștientiza. E o senzație extraordinară, crede-mă!

De la 1 ianuarie 2006 ai renunțat la slujbă pentru a deveni scriitor cu normă întreagă. Cum ți se pare?

Pentru întîia oară în viață mă simt cu adevărat scriitor. Nu mai sînt angajatul nimănui, sînt un scrib liber. Am visat la clipa aceasta de cînd aveam doisprezece ani și e o senzație grozavă.

Nu mi-a fost ușor să iau această hotărîre. În ultimii patru ani, am lucrat pentru Electronic Frontier Foundation, o organizație nonprofit care a contribuit decisiv la menținerea libertății de expresie în spațiul virtual, în lumea digitală. Fie c-a fost vorba de ascultările de telefoane fără mandat, de culpabilizarea a milioane de oameni care făceau schimb de fișiere, de încălcări flagrante, dictate de lăcomie, ale domeniului public, EFF s-a implicat, obținînd victorii esențiale. Munca pentru această fundație a fost teribil de instructivă. Să contribui la schimbarea mentalității, să participi la împiedicarea unor ilegalități grosolane, toate astea sînt de natură să te schimbe, să modifice radical felul în care percepi resorturile ascunse ale lumii. Așadar, partea cea mai grea a acestei decizii de desprindere n-a fost legată de elementul financiar. Cel mai dificil mi-a fost să îmi iau rămas bun de la cea mai semnificativă, mai gratificantă, mai provocatoare slujbă pe care am avut-o.

Și ce ai de gînd să faci acum, după ce ți-ai asumat libertatea?

Pentru început, voi putea să dorm liniștit nopți întregi. N-am să mai călătoresc trei săptămîni pe lună. Am să fac sport și-am să fac toate acele o mie de lucruri mărunte pe care le-am neglijat în ultimii doi ani, cînd am muncit cît pentru trei slujbe cu normă completă. Am de gînd să-mi fac un control medical amănunțit și să-mi fac o programare la dentist. Sînt o mulțime de lucruri pe care n-am apucat să le fac, dar pentru care voi avea timp de acum înainte.

Dar, și ăsta-i lucrul cel mai important, voi scrie. Mai multe însemnări pe blog, și mai consistente. Am în lucru trei nuvele. Îmi voi tripla ritmul de lucru la *Themepunks*,

viitorul meu roman, pe care sper să-l termin pînă în primăvară. Împreună cu Charles Stross, voi duce la bun sfîrșit proiectul nostru comun: vom transforma cele două nuvele din ciclul *Huw*, „Jury Service" și „Appeals Court", într-un roman pe care intenționăm să-l publicăm cît mai curînd.

Millennium Press intenționează să lanseze traducerea romanului *Themepunks* simultan cu ediția originală. Din cîte-am putut vedea din prima parte, publicată în serial de Salon.com, e vorba de o privire extrem de amuzantă în viitorul foarte apropiat, cînd o nouă revoluție de tipul boom-ului dotcom dă peste cap întregul sistem economic. Ce mai urmează?

În partea a doua, economia New Work s-a destrămat, iar eroii primei părți preiau mall-uri dezafectate în care organizează muzee care celebrează creativitatea epocii New Work; sînt zeci de muzee identice în toată țara, iar vizitatorii au la dispoziție joystick-uri de tip +1/–1, cu ajutorul cărora au posibilitatea de-a ierarhiza tot ce văd, pe baza voturilor lor circuitul muzeal fiind continuu rearanjat. Vizitatorii au ei înșiși posibilitatea de a introduce obiecte alese de ei în acest circuit, iar dacă acestea sînt votate de ceilalți, vor fi reproduse în toate celelalte muzee: un soi de amestec între Wikipedia și Disneyland. Dar ideea vizitelor în circuitul muzeelor e pusă în pericol de malversațiunile unui director corupt de la Disneyworld, care încearcă să le saboteze, iar apoi trimite chiar și poliția pe urmele organizatorilor, ceea ce duce la declanșarea unor adevărate bătălii de stradă. Căci ideea a prins, iar în jurul ei s-a format un adevărat cult, din cei care sînt convinși că aranjamentul colecțiilor din circuit ascunde un anume tipar ce reprezintă o piesă esențială a inconștientului colectiv al omenirii. Vizitele în circuit devin un succes ce atinge, ca proporții, amploarea economiei New Work, după care povestea are parte de un deznodămînt neașteptat, pe care însă n-am să-l dezvălui, pentru a nu strica nimănui plăcerea lecturii.

Cory Doctorow, îți mulțumesc pentru timpul pe care mi l-ai acordat și aștept cu nerăbdare viitorul tău roman.

Interviu realizat de
Horia Nicola URSU
22 ianuarie 2006
Copyright © Cory Doctorow și Millennium Press, 2006

Cory Doctorow a urmat cursurile unor școli alternative din Toronto și a fost angajatul celebrei librării Bakka Books, specializată în comercializarea exclusivă a cărților F/SF. A renunțat la studii la 17 ani și, pentru scurtă vreme, s-a mutat în Mexic, cu intenția de a se dedica scrisului. N-a mers. În următorii ani, a urmat cursurile a patru universități, pe care le-a abandonat fără a finaliza vreo licență. A lucrat ca programator, ca web designer, ca voluntar în America Centrală, la o companie cinematografică și o agenție de publicitate, a întemeiat o companie producătoare de software și, în cele din urmă, a început să lucreze pentru Electronic Frontier Foundation, o organizație non-guvernamentală ce are drept scop protejarea drepturilor civile, cu accent pe utilizarea noilor tehnologii.

A publicat prima povestire într-un semiprozin la vîrsta de 17 ani, iar „Craphound" este prima sa povestire apărută într-o publicație profesionistă, *Science Fiction Age*, în 1998. A urmat cursurile „fabricii de scriitori" Clarion în 1992, iar în 2005 a fost invitat să țină un curs în cadrul acesteia. A cîștigat Premiul „John W. Campbell" pentru cel mai bun scriitor debutant în 1999, iar nuveleta „0wnz0red" a fost nominalizată la Premiile Nebula în 2004. În colaborare cu Karl Schroeder, a publicat *The Complete Idiot's Guide to Publishing Science Fiction* (2000). Prima sa culegere de povestiri, *A Place So Foreign and Eight More* (2003), a cîștigat Premiul Sunburst în același an, iar romanul său de debut, *Down and Out in the Magic Kingdom* (2003), i-a adus un Premiu Locus, fiind urmat de *Eastern Standard Tribe* (2004) și de cel mai recent roman, lansat de curînd și în România de Millennium Press, fantezia urbană *Someone Comes to Town, Someone Leaves Town*.

A colaborat cu Charles Stross la mai multe povestiri, printre care se numără „Unwirer" (publicată pe măsura scrierii ei într-un weblog de mare succes), „Flowers from Al" și „Jury Service", care a avut parte și de o urmare, „Appeals Court" (cele două nuvele fiind publicate laolaltă într-un supliment al revistei *Argosy*, sub titlul *The Rapture of the Nerds*).

Din 1 martie în librării

Michael Haulică – *Aşteptînd-o pe Sara*

„anul trecut, prietenul nostru Mircea Cărtărescu a pus o întrebare potrivită: De ce iubim femeile? Din păcate, n-a izbutit şi un răspuns pe măsura întrebării. Am senzaţia că, mai degrabă, un răspuns pertinent, chiar dacă – firesc, de altfel – de o profundă şi parcă eternă ambiguitate, poate fi căutat în paginile acestui roman tulburător al lui Michael Haulică"

Liviu Antonesei

Mircea Opriță

Internet-babiloniada

O carte despre existența căreia aflasem încă de la apariție mi-a ajuns în mînă abia astăzi, așa că lectura ei proaspătă îmi permite s-o tratez ca și cum ar fi fost tipărită ieri. Este vorba de romanul *Cel mai înalt turn din Baabylon* (Editura Nemira, București, 2002), de Sebastian A. Corn. Despre autor am scris și cu alte prilejuri, nelăsîndu-mă derutat de niște aparențe sugerate de el însuși la începuturile formării sale scriitoricești, cînd ridica atitudinea juvenil-polemică și zgomotoasele definiții cenacliere deasupra aspectelor de substanță și temeinicie ale creației lui. Am apreciat îndeosebi o lucrare din 1996, romanul *2484 Quirinal Ave*. O ucronie amuzantă, care ni-i face la propriu contemporani pe romanii lui Caesar și Pompei, obligîndu-i să-și modeleze rosturile și acțiunile după clișee ale vremurilor moderne. Două mi s-au părut a fi în acea carte direcțiile de explorare. Ele rămîn fundamental divergente, dar sînt făcute să se întrepătrundă frecvent pe parcursul unei țesături epice alerte și stufoase.

Prima linie, de sorginte intelectuală, este descrisă printre resursele ficționale ale secvenței de Antichitate căreia i se aplică tratamentul ucronic. Dacă s-ar fi mulțumit doar cu ea, Sebastian A. Corn ar fi produs un text mai simplu, redactat în termeni de seriozitate nu neapărat gravă, fiindcă tulburarea ordinii istorice firești permite și comicului să se exercite din plin. Aspectul senzațional al cărții se limita, eventual, la cîteva elemente de esență, apărute în nucleul istorisirii, iar romanul, ca substanță epică, putea fi mai scurt și mai dens. Cealaltă linie de evoluție agreată de autor se

regăsește în literatura comercială și de divertisment — gen destul de răspîndit încă de la originile romanului românesc, absorbind în materia sa relaxată alte mostre de senzațional: clișeele polițiste și de retorică sentimentală ilustrate cu frenezie în telenovelele de toată mîna ale actualei culturi de masă. Apelînd la acest nesecat rezervor epico-dramatic pe care, de regulă, spiritul profund îl evită cu delicatețe ori chiar cu manifest dezgust, Corn își deschide scrierea spre lectura ușoară. El invită în intimitatea ucroniei sale nu doar partea „savantă" a minții noastre, ci și pe cea dedată consumului grăbit și superficial. Romanul se diluează, se pierde în intrigi paralele, dar șansa lui de a nu fi înghițit de paraliteratură este, așa cum am mai observat cîndva, umorul incontestabil al autorului și priza ironică aplicată atît schemei ucronice de bază, cît și situațiilor de senzație imaginate pe traseul narațiunii.

Reamintesc aceste lucruri fiindcă reprezintă un bun sprijin în analiza romanului mai recent. *Cel mai înalt turn din Baabylon* este tot o carte complicată, multietajată, cu rezolvări secvențiale ce produc ecouri reverberate din realitate în ficțiune și invers. Ca și ucronia „romană", ea construiește o lume paralelă, de această dată în realitatea virtuală a Internetului. Baabylon este un conglomerat urban ascuns, orașul-ficțiune; el nu poate fi găsit pe nici o hartă oficială, dar le trimite frecvent semnale unor „aleși" care îi caută la modul pătimaș urmele impalpabile. Neconvenționale și improbabile, mărturiile se descoperă sub forma unor documente computerizate, atinse de imprecizie și de efemer. Exploratori specializați, „baabylonauții" trăiesc în regimul unei febre teribile, întrucît întrevăd la capătul experienței lor subtile și totodată devoratoare o „realitate" aparte, reconstruibilă cu migală, ca dintr-un puzzle de o infinită complexitate. Ansamblul se vrea dedus, astfel, din fragmente disparate, din mărturii adesea derutante, nebuloase, iluminate sporadic și retrase în mod capricios din cîmpul de observație. Procedeul se justifică printr-o conspirație în care par să-și dea mîna interese umane obscure și intervenții

mecanice de neînțeles, generate în lumea computerelor. Nimic nu conduce însă la o viziune clară, la un portret durabil al orașului căutat, întrucît — așa cum observă cineva în roman — „intrăm, fiecare, prin alt portal și avem, fiecare, o altă perspectivă a lucrurilor ce se lasă văzute în Baabylon". Imaginile amintitelor „lucruri" vin de fiecare dată mediat, pe suportul unor personaje aflate la limita dintre figurile umane certe și simulacrul electronic: fantome digitale eliberate dintr-un capriciu al rețelei de informație globalizată. Sebastian A. Corn închipuie cu abilitate o asemenea încleștare dramatică a dorinței, aproape maniacale, cu neputința, aproape imposibil de spulberat. Rezultatul estetic este un spectacol on-line, susținut de personaje aproximativ reale și de figuri totalmente interactive, ce pot schimba oricînd rolurile între ele. În măsura în care lasă impresia că se limpezește, imaginea se tulbură, conducînd la adîncirea enigmei inițiale.

Pe parcursul chinuitorului său efort, omul („baabylonautul") suferă transformări schizofrenice, semnificative pentru irepresibila sa obstinație exploratorie: „...în cîteva minute, ceva îl dedublase, îl rupsese cumva în două: o parte din el comunica cu noi, superficial, cealaltă în schimb se revărsase cu totul în rețea, transformîndu-l în *Oni*, fantoma, stafia ale cărei trăsături le împrumuta o dată emigrat în informație". În confruntarea sa cu o realitate convențională, o asemenea situație suscită întrebări de natură existențială: „Mai era el real?" și: „Cît de mult puteai să ai încredere într-un astfel de om, pentru care realitatea imediată [...] se dizolva în fața unei alte ierarhii?". Ierarhie, bineînțeles, cu „alte priorități, cu alte spaime, cu alte dorințe, cu alt crez".

Premisele figurate aici pun în lumină modalitatea aparte în care autorul își concepe personajele. Pînă la un punct, ele au consistență și identitate. Filip Canta, naratorul „de bază", e un cinic între două vîrste, lucrător de succes în publicitate, dar cu talentul parțial consumat de uzura profesiei și de alcool. Salvarea sa de la firească trecere pe linie

moartă o constituie neprevăzutul și aventura consecutivă, care-l conduc spre stația meteorologică din Bucegi ca spre întîlnirea cu un munte magic. De aici înainte, situațiile descriptibile în regimul normalității se amestecă intim cu împrejurări marcate de straniu. Această tehnică naratorială produce ieșiri din realitatea inițială, comună și comodă, spre secvențele unei existențe virtuale, purtînd amprenta profundă a faptului senzațional. Alte personaje, precum Gloria și Dan, cu care naratorul înfruntă natura dezlănțuită ca într-un vis coșmaresc, de sorginte tanatică, își părăsesc și ele, periodic, consistența telurică pentru cea dematerializată, de fantomă digitală. Iar ceilalți, cuprinși cu zecile în intriga cărții (Fatima Axelrod, Cyrus Fugger, Patra Nogales, Mihrab, japonezul Okazaki, Eric Welser, dintr-o întreagă galerie de figuri interconectate prin vertiginoase mișcări de carusel), sînt de la un capăt la altul *Oni,* prezențe pur ficționale, active în cîmpul epic, dar „subțiri" și tratate expeditiv. Marcat de simulări electronice, omenescul are tendința de a se dizolva în informația pură, sieși „autosuficientă", asemenea lui Oni Analyser, despre care aflăm că „s-a mîntuit" în chip specific, despovărîndu-se de carcasa biologică a trupului său material și rămînînd să bîntuie fantomatic prin Internet ca printr-o lume din care „era oamenilor a apus".

Asemenea personaje deschid cu ușurință, și în *Cel mai înalt turn din Baabylon,* perspectiva nivelului manifest-comercial și de aventură exorbitantă, pe care l-am văzut ilustrat și în *2484 Quirinal Ave.* Și nu întîmplător, fiindcă palierul acesta complementar compoziției grave a cărții face parte din concepția proprie autorului despre specia romanului SF. Tot dinspre literatura de consum vin aici țesătura adesea încîlcită a relațiilor interumane, luptele nemiloase dintre personaje, exotismul căutat al multor situații și tratamentul voluptuos al enigmelor de tot felul, răspîndite ca un roi în jurul enigmei principale: orașul Baabylon.

Imposibil de localizat, dar reconstituit după mărturiile disparate ale documentelor postate pe Internet, Baabylonul

ni se înfățișează într-un mod eminamente paradoxal: cu lux de amănunte concrete, precis în totala sa imprecizie, ca și cum într-o oglindă aburită și-ar face loc, treptat, un ochi limpede, deschizînd cîmpul vederii spre un univers paralel.

„Din documente, reieșea că orașul în care locuia Fatima avea între cinci și opt milioane de locuitori, din care mai mult de jumătate erau vorbitori de limbă engleză. Restul erau de origine cubaneză, chineză, japoneză și nordafricană. Pe lîngă aceștia mai exista un cartier compact locuit de francezi (se numea Yvelines) și unul, cu limite extrem de precise, în care trăiau ruși și ucraineni, numit Purani.

Baabylon se afla pe malul unui ocean, al unei mări, sau al unui lac uriaș — nu era clar despre ce fel de apă era vorba, nici din ce scria Fatima, nici din documentele anexe pe care le-am mai văzut.

În centrul orașului se afla, bineînțeles, zona administrativă și a birourilor mari, sediile firmelor și zona culturală — se chema Cardinals și era străbătută de două bulevarde largi, perpendiculare unul pe celălalt: El Pico și Segundo. La nord de Cardinals se întindea un cartier de case și blocuri mici, denumit Shimonoseki, în care se desfășura viața de noapte a orașului. Către vest, unde se aflau foarte multe hoteluri, se afla Casbach, deși, în anumite documente, și această zonă este cunoscută sub numele de Cardinals.

La sud se afla — bizar denumit — Ostmark, cartierul clasei mijlocii. Ostmark se afla pe un promontoriu care înainta în acea mare, ocean, sau lac, și era unit de Cardinals prin bulevardul El Pico, care urmărea, practic, faleza. Între Ostmark și Cardinals se afla o arie redusă la cîteva străzi și piațete, cunoscută ca Chinatown. Iar între Cardinals, Ostmark și Chinatown, mărginit la est de El Pico, se afla cartierul Hale, alcătuit din cvartaluri de blocuri construite la finele secolului trecut. În Hale locuiau mai ales vorbitori de limbă spaniolă și aici trăia și personajul despre care

povestea Fatima cel mai mult — pacientul ei, pe care îl chema Cyrus Fugger.

La nord de Cardinals și de Shimonoseki se aflau, în ordine, Westview și Yvelines, zone rezidențiale prin excelență. În anumite documente, sau în fragmente de documente, mai sînt menționate nume de cartiere precum Lefortovo și Bao — acestea par să fie despărțite de restul orașului printr-un brat de apă pe care se află o insulă cu nume ciudat de *Petru și Pavel*. Aceste două arii nu sînt bine definite ca amplasament în nici unul dintre documente; par însă să fie apropiate de Purani, acesta din urmă fiind alcătuit din numeroase cvartale de locuințe de-o parte și de alta a autostrăzii Fey Largo, pe malul apei care o desparte de bulevardul El Pico."

Pagina citată conține chintesența unei civilizații actuale, reconstituite artificial. Ea sugerează, în același timp, și cetatea modelată de utopiștii dintotdeauna, în strădania lor de a gîndi o aglomerare umană de tip perfect. Autorul se „joacă" aici cu elementele unei geografii labile, ajunsă astfel și în situația de a fi comod manipulabilă. Pe harta sa au loc surprinzătoare redistribuiri de spații și de roluri pentru populațiile adunate în conglomeratul babelic. Totul pare recognoscibil și, totodată, nou și necunoscut. În crearea acestei impresii subtile autorul risipește cu generozitate energie, dar și o remarcabilă pricepere de „operator" literar. El nu rămîne la plăcerea tehnicianului desenator de hărți, ci își proiectează construcția într-un plan ficțional de unde nu lipsește sugestia poetică și dimensiunea meditației speculative. „Baabylon: este o patrie? Este o limbă? Sau o amintire netrăită, precum o tradiție asimilată cine știe cum?" se întreabă Dan Canta pe parcursul unei experiențe tulburătoare ce-l aduce la un pas de condiția abstractă a fantomei digitale. Autorul atrage în jocul său complicat numeroase clișee cu încărcătură poetică, utile nivelului intelectual al aventurii. Între ele, simbolul filmului fără

sfîrșit care se vizionează în lumea virtuală a Baabylonului, invitînd personajele să-i adauge o încheiere, fiecare după puterea imaginației proprii și după dispoziția de moment. E aici o pregnantă figurare a relativității eterne a povestirii, iar în regim *pro domo,* o sugestie metaforică a însești tehnicii alese de autor pentru propria sa narațiune.

În același plan al consistenței literare, romanul antrenează și alte construcții semnificative pentru un tratament al temei sub raport intelectual. Ficțiune absolută și — simultan — „realitate" umană eternă, Baabylonul se reflectă și în straturi mai vechi ale istoriei: o istorie cunoscătoare de ascunzișuri, de variante secrete, și în care povestirile ezoterice ale alchimiei se combină cu sugestii biblice și cu fantezii futuristice de-a dreptul seducătoare uneori. Antrenați într-un asemenea amalgam baroc, baabylonauții derutează și sînt la rîndul lor derutați. E o „nebunie" în care fiecare crede despre sine altceva decît vede vecinul și — la fel — altceva despre partenerii de dialog insolit, purtat la distanță, angajat cu necunoscutul la propriu și la figurat. Destructurată tenace, apoi recompusă la modul faptelor aleatorii, realitatea aceasta fabulată se plasează în cele din urmă pe un fir menit să glorifice forța indestructibilă a ficțiunii. Ca utopie, Baabylon este „orașul de fum" construit de cavalerii unui nebulos Ev Mediu din porunca unui la fel de nebulos Carol Quintul (ne aflăm în continuare la limita impalpabilă dintre ființele reale și fantomele *Oni*), care „putea să ceară să i se *scrie* un anumit fel de oameni, iar aceștia să-i fie zămisliți întocmai". Ca motiv cu vechime în imaginarul societății umane și tinzînd spre eternitate, cetății utopice i se aplică un tratament modern, de metaforă privilegiată. Ea „n-o să se afle nicăieri" și, paradoxal, va fi pretutindeni în virtutea calității sale subtile, insinuante, tinzînd spre penetrabilitatea perfectă: „O să fie răspîndit", prezice *Oni* Paracelsus, cînd răsare și el în complicația epică a romanului. „Un oraș din fum nu poate fi decît răspîndit: pe toată fața Pămîntului și de-a lungul întregii scări ce urcă

de la minuscul la nesfîrșit..." Ficțiunea se reflectă, așadar, în oglinzi paralele, cîștigînd infinitul, chiar și atunci cînd obiectul ei are consistența impalpabilă a unui Baabylon electronic și interstițial.

În acest decor de incontestabilă subtilitate intelectuală își fac cu tenacitate loc secvențele „frivole": aventuri precipitate, urmăriri, travestiri, crime lipsite de substanță, fiindcă, asemenea motivului principal din roman, și firul epic tinde să de desfășoare la limita dintre consistent și inconsistent, dintre credibil și mirabil. Subiectul generează o întreagă epopee electronică, presărată cu motive SF, unele chiar foarte frumoase, precum cel al *traversadei,* în care manipulările chimico-farmaceutice fac casă bună cu năzuințele utopice legate de conservarea infinită a personalității umane. În lumea ficțiunilor interferente, plină de deliberate nebulozități (de imagine, de mentalitate, de interrelaționare comportamentală), echilibrul e adus de un pronunțat simț al amănuntului verosimil. Iar dezechilibrul, la nivel compozițional, vine dintr-un abuz de tehnici specifice literaturii comerciale. Paginile de efervescență intelectuală apar uneori ca niște insule plutitoare pe fluviul unor conversații lungite și capricioase, ca de *chat* electronic delirant. Precum în *2484 Quirinal Ave.*, secvențele de aventură ale romanului au dinamism și rezolvări acceptabile. Însă plăcerea autorului de a-și dezvolta excesiv intrigile de scenariu polițist, combinată cu neînfrînarea personajelor sale în dialoguri (devenite de la o vreme mecanice), contribuie efectiv la diluarea textului și la impresia ultimă a lecturii, de lucrare supradimensionată. Romanul *Cel mai înalt turn din Baabylon* este produsul unei încercări temerare de a face să fuzioneze profundul cu superficialul, scriere merituoasă în multe privințe, căreia însă un plus de concentrare epică i-ar fi fost de folos.

Prozator inteligent, posesor al unui remarcabil spirit combinatoriu și înclinat spre speculația barocă, Sebastian A. Corn tinde să se instaleze pe locul de multă vreme lăsat

liber în SF-ul românesc de Sergiu Fărcășan. Ignorînd excesele de ideologie falimentară ale aceluia, să ne amintim că *Vă caută un taur* nu era nici el un roman slab în SF-ul anilor '60 din secolul trecut. Cu Fărcășan, Corn are în comun tenacitatea de a scrie romane într-un context cultural de predominanță a povestirilor scurte; de asemenea, înclinația spre imaginarul prodigios și complicație, spre subiecte paralele și arhitecturi supraetajate, ca și o vizibilă preferință pentru personajele elastice, mobile și transformabile, inconsistente psihologic, dar capabile să funcționeze ca niște fibre de legătură între piesele mereu încărcatului angrenaj fabricat. În sfîrșit, o ultimă trăsătură comună, pe care o și subliniez, este însăși această durabilă simbioză a gîndirii profunde cu gestica clișeistică a unor forme de expresie cultivate în literatura de divertisment.

Mircea Opriță (n.1943) a absolvit Facultatea de Filologie la Cluj, a fost lector al Editurii Dacia, iar din 1996 lucrează în cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Este membru al Uniunii Scriitorilor, a fost președinte al Asociației Scriitorilor Cluj și președinte al Asociației Române de Science-Fiction (ARSFan). A debutat în 1961, iar editorial în 1966, cu volumul *Întîlnire cu meduza*.

Bibliografie selectivă: *Nopțile memoriei* (1973 — premiul Uniunii Scriitorilor 1973), *Figurine de ceară* (1978), *Semnul licornului* (1980), *H.G. Wells: utopia modernă* (1983 — premiul Asociației Scriitorilor Cluj 1983), *Anticipația românească* (1994; ediția a doua, 2003 — premiile ARSFan 1994, Fundației „Vladimir Colin" 1995 și Asociației Scriitorilor Cluj 1996), *Figurine de ceară* (2004 — integrala prozei scurte). A tradus din H.P. Lovecraft și John Brunner.

Alte premii: premiul internațional de poezie al PEN-Clubului (Londra, 1965); premiul special al juriului la Eurocon 1976.

BSFA 2005

Premiile Asociației Britanice de Science Fiction pentru anul 2005 au intrat în faza finală prin anunțarea, la 22 ianuarie, a nominalizărilor. Premiile se acordă anual de către BSFA (British Science Fiction Association — www.bsfa.co.uk), pe baza votului membrilor și, mai recent, și a voturilor participanților la convențiile britanice de SF (Eastercon). Categoriile pentru care se acordă premiile sînt: roman, proză scurtă și artă plastică. În afara acestora, va mai exista un premiu pentru non-fiction stabilit de un juriu, pe baza nominalizărilor făcute de membrii BSFA. Premiile vor fi decernate sîmbătă 15 aprilie 2006 în cadrul convenției care, în acest an, va avea numele *Concussion* (www.eastercon2006.org) și se va desfășura la Glasgow, Crowne Plaza Hotel, în perioada 13-16 aprilie.

Nominalizările pentru premiile BSFA pe 2005 sînt:

ROMAN (pentru romane SF sau fantasy publicate prima dată în Marea Britanie în 2005; nu au fost eligibile romanele publicate doar online)

9Tail Fox — Jon Courtenay Grimwood (Gollancz).
Accelerando — Charles Stross (Orbit).
Air — Geoff Ryman (Gollancz).
Learning the World — Ken MacLeod (Orbit).
Living Next Door to the God of Love — Justina Robson (Macmillan).

PROZĂ SCURTĂ (pentru povestiri și nuvele publicate prima dată în 2005 — în reviste, cărți sau online —; sînt incluse și cărțile și revistele publicate în afara Marii Britanii)

„Bears Discover Smut" — Michael Bishop (SciFiction, 26 octombrie)
„Bird Songs at Eventide" — Nina Allan (Interzone, nr.199)
„Guadalupe and Hieronymus Bosch" — Rudy Rucker (Interzone, nr.200).
„I, Robot" — 'Cory Doctorow (Infinite Matrix, 15 februarie)
„Imagine" — Edward Morries (Interzone, nr.200)
„Magic for Beginners" — Kelly Link (F&SF, septembrie și în culegerea de povestiri *Magic for Beginners*, Small Beer Press)
„*Soft Apocalypse*" — Will McIntosh (Interzone, nr.200)
„*Two Dreams on Trains*" — Elizabeth Bear (Strange Horizons, 3 ianuarie)

ARTĂ PLASTICĂ (pentru imagini de natură SF sau fantasy care au fost făcute publice prima dată în 2005)

Coperta volumului *Brass Man* (Neal Asher, Tor UK) de Steve Rawlings
Coperta volumului *Elantris* (Brandon Sanderson, Tor)- Stephan Martinière
Coperta revistei *F&SF*, ianuarie 2005 — Max Bertolini
Coperta revistei *Interzone*, nr.198 — Kenn Brown
Coperta revistei *Interzone*, nr.200 — Pawel Lewandowski
We3: capitolul 2, paginile 2-3 din *Run!* — Frank Quitely (împreună cu Grant Morrison și Jamie Grant, Titan Books)

Din informațiile pe care le deținem, toate cele cinci romane nominalizate vor apărea în limba română în 2006 și 2007.

Hal Duncan

Marea problemă

Nimic nou sub soare. Discuția veche de cînd lumea a distincției dintre science fiction și fantasy reîncepe — căci de-abia se mai liniștise — într-un blog, cu o explozie de link-uri. Sarah Monette face o tentativă de a deosebi cele două genuri, Ted Chiang brodează pe marginea definiției, Jeff VanderMeer și a sa Maimuță Rea beau votcă și zic „nț", Elizabeth Bear rîde larg. David Moles strînge argumente. Nick Mamatas îi contrazice pe toți. Și așa mai departe.

Multe linkuri. Mult prea multe. La naiba, dacă citești rîndurile astea, probabil ai auzit și de oamenii ăștia. Am vorbit prea mult de ei. Ia mergeți de găsiți-i singuri!

Eu unul consider orice analiză literară o încercare binevenită și nobilă, dar cînd ajungem să definim genuri... se duce naibii tot. Science fiction este o marcă de piață. Fantasy este o marcă de piață. Și horror-ul. Ficțiunea fără gen este marca sub care se ascund toate cărțile pentru puștoaice ale lui Bridget Drones, toate cărticelele alea de satiră urbană și oarece dragoste, scrise pentru casnice, și cărțile lui Angela Grey, cu povești înecate de lacrimi și suspine, povești de tocat în bucătărie, realism de zi cu zi, chestii de-astea care de fapt nu se înscriu în convenționalul literaturii pline de

clișee, literatură care are genuri formulate și clar bătute în cuie.

Căci ce este o marcă de piață? În nici un caz nu ascunde vreo analiză de caz. E doar o punere în raft, e o așezare a cărții respective în fața unei audiențe pregătite pentru ea. Dacă un gen — știți, gen literar — reprezintă o „familie" pentru ficțiune, atunci putem vorbi de două clanuri care se ceartă de sute de ani și care taie pe oricine îndrăznește să sugereze că aceste clanuri au origini comune. Science fiction din clanul Campbell. Fantasy din clanul MacDonald. Iar genul ficțional este cîmpia de luptă de la Glen Coe. Și niciodată nu se va face pace!

La naiba cu prostiile astea!

Clanurile astea s-au tot amestecat, încă din anul 0, se căsătoresc și se omoară încă de la începuturile lor și vin împreună la ceremonii și funeralii tocmai ca să-și mai arunce cîteva insulte și să mai sublinieze cîteva amănunte care îi despart. Unii știu să facă bani. Alții trăiesc de azi pe mîine. Resentimente — plin de ele. Alianțe făcute și desfăcute. Unchi bețivani înjurîndu-și progeniturile. Oile negre sînt gonite. Dar, cu toate astea, chiar dacă se tot fac separații și războaie, este foarte greu să vorbești despre SF și fantasy ca despre două genuri separate. Genetic vorbind, n-a mai rămas nimic neatins. Sigur, vorbim despre space opera, technothriller, epic fantasy, swords and sorcery, pentru că aceste genuri sînt clar distincte. Dar dacă *Dune* este SF și *Gormenghast* apare la fantasy... ia ziceți-mi, unde-i magicul din *Gormenghast*, și nu e *Dune* plin de magie? De preoți și profetii? Nu se vorbește în *Dune* de un drog care-ți alterează realitatea și-ți dă viziuni despre viitor? Și monștri, și Mesia. Pe de altă parte, care-i cea mai fantastică idee din *Gormenghast*? O casă mare.

Principala modalitate de a diferenția SF-ul de fantasy este faptul că primul interesează știința, iar celălalt magicul. Dacă se pune în balanță hard SF-ul versus high fantasy,

atunci, da, avem despre ce discuta. Dar încercarea de separare a SF-ului de F nu prea funcționează. E mult de cînd SF-ul a înțeles că tehnologia avansată este magie. Iar fantasy-ul a înțeles de mult că magia este tehnologie. Așa că scriitorii de SF/F scriu liniștiți, și apoi se clasifică. Iată, de exemplu, întreaga operă a lui Bradbury. Ce gen e? De exemplu, povestirea „The Veldt" este SF? Fantasy? Horror? Din toate cîte ceva?

Și, pînă la urmă, de ce-ar trebui să ne pese într-atît? Science fiction și fantasy sînt doar mărci de piață. SF/F înseamnă un haos organizat, plin de stereotipuri și structuri și tipologii. Există cowboy spațiali și cavaleri în luptă cu dragoni. La fel de bine există și dragoni spațiali sau cowboy în luptă cu cavaleri. Și iată-ne privind peste ambele garduri, ca în jocurile cu „găsiți cele 7 diferențe". Sînt arhetipuri repetabile în diverse variante: personajul principal, Eroul, este deținătorul obiectelor puterii, al marilor invenții, care sînt atît tehnologie, cît și misticism, și pe care le utilizează metaforic; dușmanul este extrapolat în diferite medii culturale și istorice, teme și locații, și totul se reduce la desene tridimensionale care interacționează într-o lume re-imaginată. Eroii adolescenței, într-o călătorie fără sfîrșit.

Și am ajuns la un punct interesant al discuției. Hai să ne imaginăm că îndepărtăm orice formulări simbolice, ansamblul de clișee și fantezii adolescentine, pline de tehnologie și magie. Îndepărtăm și povestirile lui Bradbury, cele new wave și ale lui Link. Să presupunem că uităm pentru o secundă că vasta majoritate a literaturii SF, fantasy și horror, chiar și horror, sînt, toate, doar ficțiune speculativă cu mai multă sau mai puțină credibilitate, cu mai multă sau mai puțină implicare emoțională din partea noastră, deseori noi încercînd să o găsim mai funcțională decît este, încercînd să o clasificăm într-una dintre cele trei clase sau în toate trei. Să presupunem că uităm toate acestea pentru un moment.

Trebuie făcută o separare între aceste două subgenuri literare — SF-ul cu orientări științifice și fantasy-ul cu înclinații magice —, căci, trebuie spus, mulți amatori ai literaturii de gen consideră că acesta este punctul de naștere a diferențelor. Și credeți că există, cumva, pe vreundeva, două Mari Doamne, în toată amețeala de clasificări, Bunica Campbell și Bunica MacDonald, la mese separate, cu brațele încrucișate, încruntate, fiecare considerînd că se află în posesia adevărului absolut? Ia mai gîndiți-vă o dată! Nu există depozitari ai adevărului absolut! Numai inima, miezul contează. Chiar dacă majoritatea temelor se întrepătrund, se țes unele din altele, chiar dacă mulți dintre amatorii de SF nu dau o para chioară pe împărțirile pe genuri, pe cucoanele alea bătrîne și pe ideile lor depășite despre știință și magie, cît de importantă este separarea asta, și cît de relevantă pentru noi? Are cumva de-a face cu Renașterea, cu un punct de vedere științific, opus celui clasic?

Da și nu. Trebuie spus că în acest caz ne aflăm în fața a două curente literare opuse, divergente, incompatibile, ambele produse ale Renașterii și fiecare asociat cu una sau alta dintre cele două specializări literare — raționalismul, asociat cu hard SF-ul, și romantismul, asociat cu high fantasy. Ambele forme literare menționate sînt cumva „rezultate" ale actului literar. Sînt însă genuri perfect valide, în sensul în care SF-ul și fantasy-ul nu sînt. Și curentele estetice cărora li se circumscriu sînt îndeajuns de vechi încît să le dea o anume greutate și valoare. E o ruptură veche de secole, iar literatura de gen nu poate să nu fie afectată de ea. Discuțiile nu fac decît să anunțe care parte a baricadei este mai tare, iar noi nu putem decît să ne arătăm opțiunea pentru un stil sau altul — sau să acceptăm alegerea făcută de alții.

Da, separare există. Dar, la fel, cred că este artificială, nenecesară chiar de la începuturile ei.

Diferența dintre cele două curente estetice este ilustrată, cred, de cele două mișcări din pictură, romantism și neo-

clasicism, ambele născute ca reacție la modernitate. A fost o ruptură în arta postrenascentistă, o modificare a tehnicilor estetice, de la liniile largi ale lui Rembrandt și cele mici și fine ale lui Raphael la diafanul Tizian și terestrul Brueghel. Modernismul a fost o reacție la o nouă lume, la tehnologie și la politică — picturi în ulei, pentru patroni primari de orașe. Modernismul a permis și subiecte noi — Vermeer a pictat o femeie de la curățenie. Iar ruptura a creat pictori ca Eugene Delacroix pe de-o parte și Jacques-Louis David pe de alta, adică în romantismul idealist și neoclasicismul ordonat. În literatură, romantismul și al său idealism al sublimului ne-au dat libertatea zborurilor fanteziei, exploratorii fantastici, poeții rebeli și toate povestirile neobișnuite pe care le întîlnim în high fantasy, în timp ce ordinea neoclasică ne oferă romane sociale, implicate, raționaliste, cu toate limitările pe care le vedem în genul hard SF. Pasiune și Rațiune. Termenii folosiți atît de des în timpul Renașterii, în vremea revoluțiilor. Și Delacroix și David au pictat scene revoluționare — *Libertatea conducînd poporul* și *Moartea lui Marat*. Aceste două tablouri subliniază foarte bine diferența dintre cele două stiluri.

Dar mai există și un al treilea curent estetic, modernismul lui Caravaggio, care combină elemente romantice, clarobscurul, cu formalismul neoclasic, și asta mult înainte de a cunoaște termenii respectivi, care pictează sublim tablouri grotești, care folosește pe post de Maria Magdalena o prostituată înecată și hoți ori țărani pentru sfinții săi. Opera lui este fantastică și realistică în același timp. Un Bachus, într-un tablou de Caravaggio, este și un zeu grec, și un pungaș de pe străzile sărăcăcioase. El se joacă cu sublimul și ordinarul în același timp. El a tratat subiectul sălbatic al unei decapitări într-o compoziție ordonată și frumoasă.

Un copil al Renașterii, munca lui Caravaggio reproduce în fiecare tablou redimensionarea estetică din epocă, reevaluarea Divinității, a Naturii și a Umanității și relațiile astfel

create. De aceea, l-aș numi primul pictor modernist (și nu sînt singurul care îl consideră astfel), pentru că se delimitează clar de înaintașii săi renascentiști prin umanismul lucrărilor sale, nelăsîndu-se prins de idealizările și teoretizările care au ținut viu războiul dintre romantici și neoclasici. Îi lasă pe romantici să teoretizeze importanța culorii crude asupra liniilor aspre, iar pe neoclasici să idealizeze folosirea liniilor clare, nu a culorilor. Pasiune sau Rațiune. Întreaga artă europeană va broda, secole de-a rîndul, în încercarea de a susține un punct de vedere sau altul, secole de-a rîndul absolvenți ai școlilor regale de pictură și revoluționari outsideri, artiști de la Curte și artiști de pe stradă... Undeva în această pendulare asupra unui subiect vechi de secole se înscrie și discuția începută mai devreme, cu diferențele dintre SF și fantasy. Ca și cum s-ar sfîrși lumea dacă n-am afla răspunsul. Ca și cum nu putem fi decît una SAU alta, Raționaliști riguroși sau Romantici ciudați, și ca și cum aceste capete nu se pot întîlni niciodată.

La naiba cu prostiile astea!

Nici SF-ul, și nici literatura fantasy — și nu luați în considerare părerile celor care cred altceva și știu să vă facă să-i credeți — nu au fost cîndva mai pure în încercarea lor de a se circumscrie unui singur curent estetic. Raționalismul lui Wells este contrabalansat de romantismul lui Verne. În era Gernsback Campbell, cînd s-a născut termenul science fiction, aceste două curente estetice știau să colaboreze. Aventurile romantice mergeau mînă în mînă cu știința raționalistă. De pe vremea apariției lui Frankenstein s-a creat un teren neutru, în care puterea dinamică a ficțiunii interacționează liber cu curentele estetice. Este Frankenstein SF? Fantasy? Horror? Sau este, ca și „The Veldt" a lui Bradbury, toate la un loc?

Și, dacă o fi așa sau altfel, cui îi pasă?

Eu unul cred că această încercare de a diviza SF și fantasy este doar o iluzie, un artificiu care se bazează mai

mult pe teorie decît pe practică. Și din tot războiul acesta ar putea să se identifice numai două sub-seturi, care ar putea să supraviețuiască prin forțe proprii. Hard SF-ul și high fantasy-ul, singurele, de altfel, care exemplifică atît de bine curentele estetice literare raționalism și romantism. Dar, dacă priviți în jurul mesei despre care vorbeam mai devreme, ignorați-le pe bătrînele doamne Campbell și MacDonald; dualitatea asta este de cînd lumea. Asta înseamnă modernismul, am mai spus-o și o repet. Modernism curat, ieftin, populist, nebun sau agreabil, dar modernism. Folosim mimesis pe de-o parte și fantezie pe de altă parte. Raționăm despre magie și idealizăm știința. Combinăm exoticul și comunul. Experimentăm spărgînd bariere și convenții literare. Asta nu este ficțiunea științei, ci știința ficțiunii. Luăm concepte metaforice, idei fantastice și le punem în povestiri ca într-un laborator. Bineînțeles, cînd obținem rezultate bune avem tendința de a pleca spre producții de masă, și astfel începem să cernem idei din te miri ce prostii pentru a satisface o piață consumeristă care se va bucura și ne va citi producțiile exact pînă în momentul în care va fi asaltată de ceva mai bun... Dar, la urma urmei, despre asta e vorba, și asta ține în viață departamentul cercetare-dezvoltare a vieții de zi cu zi, așa că pînă la urmă nu mă plîng.

Oricum, ce vreau să spun aici este că încercarea de a vedea SF/F ca un gen literar este greșită. Încercarea de a vedea SF-ul și fantasy-ul ca două genuri distincte este tot greșită. Încercarea de a vedea hard SF, high fantasy, space opera, technothriller, swords and sorcery ca o adunare de multe genuri — hm, asta nu cred că vă trece prin cap. Dar, cînd vorbiți de termeni generali ca SF și fantasy, ei bine, atunci cred ca vorbiți și despre o metodologie de lucru, și anume una comună. Și, dacă încercăm să găsim o structură estetică unificatoare, atunci aceasta nu va fi nici romantismul, nici raționalismul. Eu unul aș spune că ar trebui să privim înspre Caravaggio, cu al său modernism avant la lettre, la modul în care a reacționat el în fața realităților epocii sale, portretizînd relația dintre Umanitate, Natură

și Divinitate într-un mod care mixează grandoarea romantismului și constrîngerile raționalismului și care are ca rezultat o imagine mult mai bună decît ar fi obținut cele două curente luate separat.

www.notesfromthegeekshow.blogspot.com

Hal Duncan s-a născut în 1971, a crescut într-un orășel numit Ayrshire, iar acum trăiește în Glasgow. Este membru al Cercului Scriitorilor de SF din Glasgow și lucrează ca programator (pînă la găsirea unui înlocuitor, pentru că tocmai s-a hotărît să se dedice exclusiv scrisului). În 2005 a publicat primul său roman, *Vellum*, care a beneficiat de o primire entuziastă din partea criticilor și a publicului. La jumătatea lunii ianuarie a terminat cel de-al doilea roman, *Ink*, închizînd astfel ciclul The Book of All Hours. *Ink* va apărea pe piață în vara lui 2006. Următorul roman va fi o istorie contemporană a lui Ghilgameș. Are unul dintre cele mai vizitate bloguri și poate fi citit la adresa http://notesfromthegeekshow.blogspot.com.

PREMIILE NEBULA 2006

Asociația Scriitorilor de SF din America a făcut publice listele care vor intra în votul preliminar pentru ediția premiilor Nebula din acest an. La categoria roman concurează:

The Hallowed Hunt de Lois McMaster Bujold
Jonathan Strange and Mr Norrell de Susanna Clarke
Survival [Species Imperative 1] de Julie E. Czerneda
The Rebel: An Imagined Life of James Dean de Jack Dann
Camouflage de Joe Haldeman
Mortal Love de Elizabeth Hand
The Child Goddess de Louise Marley
Polaris de Jack McDevitt
Cusp de Robert A. Metzger
Iron Council de China Miéville
Going Postal de Terry Pratchett
Forty Signs of Rain de Kim Stanley Robinson
Air de Geoff Ryman
Trash, Sex, Magic de Jennifer Stevenson
Dread Empire's Fall: The Sundering de Walter Jon Williams

Premiile vor fi înmînate în weekendul Nebula, 4 – 7 mai, Tempe, Arizona.

Florin Pîtea

Wireless

Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor va fi... Nu mai știu ce, iar pe diferitele ediții online ale Bibliei și-a pus copyright ba o corporație, ba alta. Pînă și pe ediția regelui James. De aici îmi vine mai greu să accesez rețeaua ca să aflu așa, din scurt, ce anume va fi al celor săraci cu duhul, dar ceva-ceva sigur le-a promis. Oricum, o fericire.

Fericiți cei săraci cu duhul.

Fericiți cei săraci cu informațiile.

Fericiți cei cu infofluxul miiiic, miiiic, cît mai aproape de zero.

Fericiți, chiar dacă nu va fi al lor nimic altceva. Fericiți prin absență, nu prin acel altceva promis. Fericiți.

Cum era cîntecul? Da, și ăsta e cu copyright pe el, și pentru ăsta ar fi trebuit în mod normal să mă scobesc în cartea de credit ca să-l descarc, dar nu știe nimeni ce fredonez aici, în vacanță, din memorie. A mea, nu a jokerului.

Nu știi ce ai pînă nu s-a dus.

Așa și cu sărăcia informațiilor. Nu știi ce fericire e pînă cînd n-o pierzi. După care încep să-ți curgă prin creier terabiți, ziua, noaptea, fie că ești treaz, fie că dormi...

Îmi amintesc cum a fost acum vreo douăzeci de ani, cînd ne-au făcut cadou din partea firmei cîte un laptop ultimul răcnet. Îl mai am și acum, un Seiun rotunjor, albăstrui, cu perniță de gel, care de mult ar fi trebuit să ajungă la gunoi. Tare sofisticat mă mai simțeam cu un laptop și cu un telefon

mobil care se putea conecta prin cablu la laptop și — minune! — puteai intra în ciberspațiu. Ceea ce nu ne-au spus, dar am simțit pe pielea noastră mai tîrziu, a fost că ne oferiseră cîte o jucărie scumpă ca să se scutească de cheltuielile legate de secretare — salarii, impozite, taxe, asigurări sociale.

L-am păstrat. Bun laptop, chiar dacă douăzeci de ani mai tîrziu pare o piesă de muzeu cu înfățișarea lui demodată, de început de secol, iar softurile compatibile sînt o raritate. Am păstrat și secretara, dar asta e altă poveste. Una nu neapărat veselă. Cel puțin laptopul mai e și acum în proprietatea mea, tehnic vorbind.

Pe urmă au venit aspectele mai personale, mai *fizice*. Cu operații, cu anestezii generale, cu freze trecute prin oasele craniene și implanturi biotronice, cu porturi de date care să se conecteze în centrul văzului și jokeri care să stăvilească și să ordoneze puhoiul. Firește, cam la un an și jumătate a venit altă tehnologie avansată. Altă anestezie, alte operații, alte freze. Imunosupresori, monitor de celule canceroase, nanozoare pentru prevenirea infecțiilor.

Aspirină contra durerilor de cap.

Viață.

Și-acum stau aici și mă întreb ce să fac.

Cînd în fiecare zi, la birou, scrii mesaje și planuri și scrisori oficiale și așa mai departe, ore în șir, zile în șir, luni, ani de-a rîndul, ce naiba să faci cînd în sfîrșit pleci în vacanță? Ce-ai învățat, asta faci, ce te-ai obișnuit să faci.

Scrii.

Chiar dacă publicul cititor e foarte restrîns în cazul de față.

Azi a fost prima zi de vacanță. Nu de concediu. De vacanță. Concediu e cînd îți citești mesajele e-mail nu la birou, ci pe plajă, și cînd apari în videoconferințe fără cravată, dar tot apari. După o săptămînă te cheamă ăia înapoi la birou, că e nevoie de tine, și așteaptă să lucrezi mai mult și mai cu spor, că doar ai fost în concediu și te-ai odihnit.

Să te tot duci...

De-asta m-am gîndit să merg în vacanță, nu în concediu. M-am gîndit, vorba vine. Mi-a zis Rabinowitz, psihanalistul, că mi-ar prinde bine o vacanță wireless. M-am ridicat de pe canapea într-o rînă și m-am uitat mirat la el:

— Cum adică „wireless"?

A zîmbit, iar ochii lui inteligenți, negri, au licărit.

— Wireless. Ai să vezi, Al.

Mi-a întins peste birou un dreptunghi de plastic roz-pal cu un număr de telefon și o adresă din ciberspațiu.

— O navă poate uneori să sufere avarii și, cu ajutorul pompelor, să se mențină la suprafață o perioadă destul de lungă. Dar, din cînd în cînd, orice navă are nevoie să fie scoasă pe uscat și să i se facă reparații capitale.

Aș fi preferat să-mi servească o porție de gargariseală lacaniană demodată despre psihanaliza discursului. Cînd se exprimă clar mă descumpănește.

— Ședințele pe care le facem împreună te mențin destul de bine pe oceanul vieții, a continuat el privindu-mă în ochi. Dar fiecare dintre noi are nevoie uneori de reparații capitale. Ia-ți o vacanță wireless.

La sfîrșitul ședinței, cînd coboram cu ascensorul, am apelat un program de navigație, am ridicat un firewall cu opțiune de protecție împotriva reclamelor wetware și-am accesat adresa de pe cartea de vizită pe care mi-o dăduse Rabinowitz. Urechea internă a sesizat că era ceva în neregulă, dar m-am luptat cu greața și dezorientarea și pînă la parter mi-am cumpărat o ședere de două săptămîni într-un loc din Nebraska de care nu auzisem în viața mea.

Nu vreți să știți cît costă să stai acolo. Ferice de săracii din Africa, în zone precum Mali sau Sahel, că pe ei nu-i costă nimic binecuvîntata stare wireless și se bucură de ea toată viața.

Așa se face că dimineață, treaz și cu mintea atît de limpede cît mi-o poate ține firewall-ul, după un zbor de noapte cu Lagrange Airlines, am ajuns cu mașina pe drumul către stațiunea de vacanță wireless. Drum de beton, sănătos,

bătrînesc, construit înainte de tehnologia enzimelor. Aproape că-mi imaginam cum duce la o bază secretă din Aria 51, cu demonstranți cu pancarte la gard și omuleți verzi cu antene în hangar.

„Venim în pace!"

„Du-mă la conducătorul tău!"

„Ce i-ați făcut bunicului la Roswell? Nu v-a fost rușine?!"

Am zîmbit fără să vreau. Firește, nu se zărea nici picior de activist pentru drepturile extratereștrilor. În schimb, prin grindina de mesaje e-mail care-mi sosea de la birou, în cîmpul vizual mi-a apărut un apel de la Barbara.

Am răspuns.

E singura căreia îi răspund imediat oriunde, oricînd.

Mi s-a ivit ca o stafie transparentă prin care curgeau liniștiți kilometri de șosea. O stafie cu capsa pusă.

— Unde-ai plecat de data asta?

— În vacanță.

— *Vacanță?* Acum, cînd ai lansat turneul pentru promovarea colecției de primăvară?

Uneori îmi doresc să mai facă și altceva decît să stea toată ziua cu nasul în canalele de modă.

— Saul mi-a recomandat...

A dat ochii peste cap.

— Da, sigur! Saul. Pațachina aia măcar știe? Sau ai ajuns să-i tragi și ei clapa, cum ne făceai nouă acum șase-șapte ani, cînd te așteptam cu masa pusă și tu te tăvăleai cu ea prin moteluri?

Am făcut un efort ca să-i răspund calm. Dar am lăsat să treacă trei secunde înainte să deschid gura.

— „Pațachina aia" e soția mea, Barbara.

— La fel era și mama, dar chestia asta nu te-a împiedicat să stai la „ședințe" peste „ședințe" cu tîrîtura aia.

Oamenii repetă tot felul de lucruri cu speranța că le vor face să fie adevărate. „Iubesc New York-ul", sau „Dreapta are dreptate", sau „Libertate și democrație". Mantra mea este: „Am divorțat de maică-sa, nu de ea".

— Barbara, fii rezonabilă. Ai idee cîte dintre creațiile vestimentare ale „tîrîturii" ai purtat pînă acum?

„Pe cheltuiala mea", mi-a venit să adaug.

— Saul Rabinowitz mi-a prescris o vacanță, am continuat. Vacanță fără ea, fără voi, fără teleconferințe, fără nimic.

Barbara a zîmbit trist.

— Păcat. Aveam o piesă de teatru sîmbătă. Voiam să vii...

Cumva, asta m-a făcut să mă simt mai vinovat decît tot ce spusese pînă atunci.

— Îmi pare rău. Recomandarea medicului... Transmite-i mamei dragostea mea.

Mi-a aruncat o privire care m-a ofilit.

— Îți prinde bine vacanța. Văd că ți-a revenit simțul umorului.

Și-a dispărut. N-am apucat nici să-i urez ca de obicei „Sănătate și armură!". Oricum, am impresia că s-a lăsat de jocuri virtuale de cîteva luni...

Cîțiva kilometri mai încolo, în peisajul pustiu s-a ivit un gard din plasă metalică, o îngrăditură care se întindea cît vedeai cu ochii de-a dreapta și de-a stînga șoselei. Iar de-a curmezișul drumului era o poartă de oțel pe role. La gheretă — o structură cu garaj, ferestre mari și pupitru de comandă — dormita un paznic de la o companie privată de securitate, cu o revistă *Concatenations* deschisă pe burtă. „Raport de la WorldCon", anunța cu litere de-o șchioapă un titlu de pe copertă.

Cînd m-am apropiat cu mașina de poartă, o alarmă a scos un sunet discret în gheretă, iar paznicul a tresărit și s-a ridicat. Avea un aer cam nedumerit, însă cînd a dat cu ochii de mine mi-a zîmbit timid și mi-a făcut semn cu mîna. A aruncat revista pe pupitrul de comandă, și-a luat un baston și-a ieșit din gheretă, îndesîndu-și ceva mai bine șapca pe cap.

Uniforma cu vestă din kevlar, ecusoanele vag militare, bastonul de cauciuc, centironul cu spray-uri lacrimogene și tasere ar fi trebuit să-i confere o înfățișare marțială, numai că paznicul abia părea trecut de optsprezece ani, avea o față îngustă și imberbă, o acnee teribilă și niște ochelari de vedere demodați. Cumva, îmi lăsa impresia că-și petrecea timpul liber descărcînd din rețea episoade *Star Trek* mai degrabă decît spărgînd cărămizi cu mîinile goale.

— Bună dimineața, zise.

— Bună dimineața. Sînt Alexander Miller. Am venit pentru o vacanță wireless.

A încuviințat din cap.

— Sigur, domnule Miller.

— Al.

În concediu nu mă formalizez cu nimeni. Sînt sătul de forme protocolare de la birou.

— OK, Al. O să am nevoie să văd contractul cu agenția de voiaj.

Am deschis torpedoul, am căutat puțin printre cuburile de date și șervețelele Kleenex și toate minunile care zăceau acolo de Dumnezeu știe cînd, iar după cîteva clipe am scos plicul cu contractul.

— Poftim, ăă...

— Butch.

— Poftim, Butch. Încîntat de cunoștință.

A zîmbit și-a dat din nou din cap. Ce-o fi fost în capul părinților cînd l-au botezat, nu pot să-mi închipui. În mod sigur arăta mai curînd a Kevin, genul care se amuză memorînd comenzi UNIX.

S-a uitat la contract, a trecut un lector cît o pastilă M&M peste codul de bare, apoi s-a uitat la hologramă reflexivă de autentificare. A împăturit frumos contractul, mai ordonat decît fusese pliat înainte, l-a așezat la loc în plic și mi l-a înapoiat.

— Mulțumesc, Al. O să te rog să te dai jos din mașină.

Am coborît, iar Butch a trecut bastonul pe care-l ținea în mînă mai întîi prin fața mea, încet, din creștet pînă în

tălpi, după care prin spate. Din cînd în cînd, bastonul a scos cîte un țiuit slab. Paznicul n-a comentat.

— Ăă, Butch, am spus cînd tăcerea s-a prelungit și a devenit jenantă, dacă vacanța asta wireless înseamnă, așa, un fel de izolare mediatică, ce-o să fac cu firewall-ul?

Ajunsese cu scanarea undeva prin spatele genunchilor. S-a uitat în sus la mine, întrebător.

— Am un firewall care-mi reglează fluxurile wetware, am explicat. Săptămînal trebuie să-mi reînnoiesc licența, altfel se dezactivează automat și mă trezesc că-mi intră te miri ce reclame din ciberspațiu direct în cortex, în centrul văzului. Adio, somn, la revedere, liniște.

Și-a îndreptat ochelarii pe nas.

— Nu-ți face griji, m-a asigurat. Avem o soluție eficientă pentru genul ăsta de problemă.

A scos apoi din buzunar un notepad pe care a început să scrie cu un stilus din plastic frez.

— Biopalmtop Genentech.

A întins mîna. O clipă, mi-a fost neclar ce voia, după care m-am lămurit, am căutat biopalmtopul în buzunarul de la piept al jachetei, l-am scos și i l-am dat. Aparatul s-a apucat să țiuie, crezînd că fusese furat, așa că l-am luat înapoi, i-am dezactivat alarma și i l-am întins din nou lui Butch. L-a pus într-un Ziploc transparent și-a bifat ceva pe notepad.

— Joker Hitachi.

Am ridicat din umeri, neajutorat. Paznicul a zîmbit înțelegător, a lăsat notepadul și Ziploc-ul pe capota mașinii, după care s-a dus pînă la gheretă și s-a întors cu o unealtă care semăna cu o încrucișare între o bormașină și o freză dentară.

— Nu-ți face griji, Al, a spus el. N-o să doară.

A pornit aparatul, mi l-a așezat pe mastoida stîngă, deasupra jokerului, iar toată partea din spate a capului mi-a amorțit. Aparatul a uruit un minut sau două, după care grindina de e-mailuri s-a oprit, interfața grafică a lui Sumi a înghețat și-a dispărut de-a binelea, iar Butch mi-a arătat,

triumfător, o aşchie de siliciu strălucitoare prinsă în cleşti minusculi în vîrful uneltei. A desprins-o cu grijă, a aşezat-o în Ziploc, lîngă biopalmtop, şi din nou a bifat ceva.

La revedere, Sumi.

— Implant Fujitsu pentru teleconferinţe.

După ăsta chiar nu mi-a părut rău. Implantul Fujitsu mi-a distrus ceea ce încă mai pretindeam a fi timpul liber şi mi-a tăiat de pe listă deplasările internaţionale. În loc de zboruri la clasa business, cocteiluri şi serate, mi-a adus apeluri la orice oră din zi şi din noapte sub scuza că dansul electronic al comerţului nu se întrerupe niciodată.

Paznicul şi-a făcut din nou de lucru cu unealta aceea, după care mi-a arătat un fel de glonţ nichelat, mînjit cu ceea ce presupun că era fluid cerebro-spinal. Glonţul a aterizat şi el în Ziploc. O nouă bifare pe notepad. Mi-a întins stilusul ca să semnez sub tabelul de predare, mi-a imprimat un exemplar al tabelului, după care mi-a pus cîte un mic plasture deasupra inciziilor minuscule pe unde îmi scosese implanturile.

— Asta a rezolvat şi problema cu firewall-ul, mi-a spus Butch cu un aer voios.

Îşi aşezase notepadul în buzunarul de la piept al vestei, lîngă stilus, iar Ziploc-ul îl ţinea neglijent în mîna stîngă, ca pe o pungă cu un peştişor luat de la magazinul de animale. Aş fi pus pariu că numai biopalmtopul valora mai mult decît salariul lui pe un an.

— Cam atît, a spus el.

S-a uitat în maşină, apoi la mine.

— Aveai voie să-ţi aduci şi un cîine în vacanţă dacă voiai, Al.

M-am urcat înapoi şi-am pornit motorul.

— Da, mi-au zis ăia de la agenţia de voiaj. Mi-am clonat o căţeluşă, dar e încă mică şi n-am vrut să risc s-o aduc aici.

A dat din cap cu simpatie.

— Vacanţă plăcută.

— Mersi.

A intrat apoi în gheretă, a pus Ziploc-ul într-o casetă încastrată în perete, iar cheia mi-a adus-o la mașină.

— Acolo o să rămînă toate cît stai în vacanță. Sînt în siguranță ca într-o bancă.

Am încuviințat și i-am zîmbit. Pe urmă, poarta s-a deschis, alunecînd pe role, și-am plecat mai departe. Probabil că Butch s-a dus să doarmă din nou, fiindcă nu avea cine să-i țină de urît în afară de revista aia.

N-am apucat să parcurg nici măcar un kilometru cînd mi-a sunat osteofonul. Nu-l mai folosisem de ani de zile, mai ales că toată lumea a trecut la implanturi pentru teleconferințe, dar, cum nu mi-am făcut niciodată timp ca să trec pe la clinică și să-i rog să mi-l extragă, firește că era în continuare acolo, în spatele urechii drepte, iar tonul de apel îmi suna direct în creier ca o șoaptă de muzică ambientală.

— Da.

— Al, unde ești?

Julia.

— În mașină, dragă.

A pufnit, iar jetul de aer care-i țîșnea din nări mi-a iscat furnicături în cutia craniană.

— Al, hai să nu umblăm cu prostii! Încă n-am uitat cînd i-ai spus ăleia că erai în mașină. Și nici ce făceam cînd i-ai spus asta. Te-am întrebat unde ești.

M-am stăpînit cu greu să nu scot un geamăt de exasperare. „Aia" e Heather, firește, iar Julia nu mi-a iertat niciodată că am fost căsătorit cu ea.

— Pe cuvînt că sînt în mașină, undeva în Nebraska. Și sînt singur-singurel.

— Ei, asta-i bună! a încercat ea să dreagă busuiocul. Puteai să fii cu cine vrei, dragă! Voiam numai să știu de tine.

Da, sigur. Doar am aflat cît cheltuiește Julia în fiecare lună pe detectivi particulari. Și avocați. Și microcamere. Și

software de monitorizare a traficului electronic. La urma urmei, pentru toate astea plătește cu banii mei...

— Sînt bine, mersi de întrebare. Tu pe unde ești.

— Cu fetele în avion, a spus Julia. Mergem la Mexico City.

— Cum a fost prezentarea de la Toronto?

— Presa. Baștanii. Plantele decorative. Ca de obicei. Așteptam. Îmi era clar că n-avea să mai dureze mult.

— Auzi, Al, da' tu de ce n-ai răspuns pe teleconferință? E, începuse...

— Am plecat într-o vacanță wireless.

— Cum adică ai plecat într-o vacanță, Al Miller? Nu vorbisem c-o să mergem în croazieră, numai tu și cu mine, imediat cum termin turneul ăsta de promovare?

Mi-am dres vocea.

— Numai tu și cu mine și încă trei sute de străini intimi, putred de bogați, cu care să discutăm afaceri dimineață, la prînz și seara ca să ne simțim ca la birou.

— De cînd îți permiți să fii sarcastic cu mine?!

Am ridicat din umeri.

— Nu-i sarcasm. E purul adevăr. Adu-ți aminte cum a fost data trecută. Și cea de dinaintea ei. Și...

— Și adu-ți și tu aminte cît ai avut de profitat de fiecare dată! Mai trebuie să-ți explic la vîrsta asta că nu poți face afaceri fără relații?!

Am schițat o grimasă de durere. Probabil că osteofonul avea o interfață grafică pe undeva, cu ajutorul căreia aș fi putut reduce volumul vocii ei. Dar numai Sumi ar fi putut s-o găsească prin tot wetware-ul pe care-l am instalat în creier. Iar Sumi rămăsese zăvorîtă într-un Ziploc, undeva în urmă.

— Nu e ceea ce crezi, i-am spus. Saul Rabinowitz mi-a recomandat vacanța asta wireless.

— Dar și implantul de teleconferință e tot wireless, dragă! Doar nu era să-ți pui mufe de-alea în care să-ți înfigi cabluri, ca toți sărăntocii!

— Pentru Rabinowitz, „wireless" înseamnă altceva. Izolare mediatică.

A tăcut și-a rumegat ideea cîteva clipe.

— Auzi, Al, nu cumva ești cu aia?

Am oftat în sinea mea. Mai devreme sau mai tîrziu, tot aici se pare că ajunge fiecare discuție cu Julia.

— Nu, nu sînt cu „aia". Dac-aș fi vrut să fiu cu „aia", aș fi rămas căsătorit cu ea. Cel mai simplu.

— Nu de alta, dar, la cîți bani îi dăm în fiecare lună, n-aș avea chef să ne stoarcă și mai tare.

— Julia, ce naiba! Pui problema de parcă mi-ar face plăcere să-i dau bani! A fost o hotărîre judecătorească și trebuie s-o respect.

Nu i-am mai amintit că bună parte din pensia alimentară a Barbarei se duce pe creațiile ei vestimentare. Despre detaliul celălalt, că banii se împart în două categorii distincte, ai ei (cîștigați de ea) și-ai noștri (cîștigați de mine), și că are tendința să „administreze" ambele categorii, nici n-aș îndrăzni să amintesc vreodată.

— Și cît o să stai wireless?

— Două săptămîni. Sfatul terapeutului.

Obosisem s-o tot dau pe după piersic.

— Două *săptămîni*? Și cine-o să aibă grijă de afaceri?

— „Un șef bun e acela care poate lipsi oricînd fără ca activitatea firmei să se întrerupă din cauza absenței lui."

A tăcut cîteva clipe, destul de șocată din cauză că îndrăznisem să-i reproduc cuvînt cu cuvînt unul dintre dictoanele ei preferate.

— O să vorbim acasă, a zis pe un ton rău-prevestitor și-a închis.

Amenințarea ar fi trebuit să mă pună pe jar, dar de fapt m-a liniștit. De cînd ne-am căsătorit, Julia și cu mine am petrecut împreună acasă douăzeci de zile. Cînd și dacă o vom petrece pe cea de-a douăzeci și una, nu pot să-mi dau seama, avînd în vedere programul ei de turnee, filmări, interviuri și ședințe fotografice.

Și cînd mă gîndesc că mi s-a părut atrăgătoare pentru că aveam un limbaj comun, pentru că înțelegea mediul de afaceri și pentru că simțeam că puteam evolua împreună nu numai pe plan emoțional, ci și profesional...

Pînă la urmă, limbajul comun a ajuns să însemne discuții care întotdeauna se referă la bani. Pe de altă parte, nici indiferența morocănoasă a lui Heather din ultimii trei ani înainte de divorț nu a constituit cea mai fericită alternativă.

În fine...

Efectul anesteziei locale începuse să-mi treacă pe cînd mă apropiam de o a doua poartă. Am remarcat, cu oarecare strîngere de inimă, că gardul din plasă metalică ce se întindea în stînga și-n dreapta șoselei avea la capătul de sus cîteva rînduri de sîrmă ghimpată.

Din gheretă a ieșit un negru înalt care purta vesta de kevlar pe pieptul gol. Avea mușchi masivi, lucioși, ochelari de soare reflectorizanți și o beretă înclinată strengărește. Paznicul s-a apropiat și-am coborît pe jumătate geamul lateral.

— 'Neața, domnule, a zis.

— Bună dimineața. Sînt Al.

— Contractul, domnule.

Părea să folosească apelativul nu atît ca să-mi arate respect, cît ca să mă țină la respect. I-am dat plicul cu contractul. L-a scos, s-a uitat în fugă peste pagini, după care mi l-a restituit.

— Mulțumesc, i-am zis.

— Problemă, domnule. Colegul meu n-a lucrat destul de temeinic. Coborîți.

Am coborît din mașină, așa cum îmi spusese. Afară, aerul începuse să se încălzească.

— Cum adică, n-a lucrat destul de temeinic?

A întins arătătorul, cît pe ce să-mi atingă lobul urechii drepte.

— Ăsta, domnule. Colegii noștri de la radiolocații l-au detectat.

Mi-a indicat inelul de pe mîna dreaptă.

— Ăsta, domnule.

— Hei, stai puțin! Ăsta e-un sistem de monitorizare a celulelor din fluxul sanguin!

— Ține legătura nonstop cu clinica la care aveți asigurare, domnule, mă informă el imperturbabil.

A arătat, prin geamul portierei, la GPS-ul de pe bord.

— Ăsta, domnule.

— Dar nu-l puteți dezactiva! Cu asta se orientează mașina!

— Drumul duce drept la destinație, domnule. Și n-am vrea să vă vină idei și să plecați înainte de încheierea duratei pentru care ați plătit. Vă reactivăm GPS-ul la întoarcere, domnule.

Păstrase un ton clar, calm, neutru, iar trăsăturile îi rămăseseră inexpresive, așa încît nu mi-am dat seama dacă se amuza pe socoteala mea sau pur și simplu își îndeplinea datoria. Am simțit cum, prin amorțeala anestezicului, în cap începea să-mi pulseze o durere surdă acolo unde Butch își făcuse de lucru cu bormașina aceea mutantă.

— O să-mi extragi osteofonul? l-am întrebat. S-ar putea să fie o operație destul de delicată, pentru că e conectat direct la nervii auditivi.

— Nu vă faceți probleme, domnule.

Mi-a apăsat după urechea dreaptă ceva metalic, rece, cam ca o brichetă. Am simțit o pișcătură.

— Gata, domnule.

Mi-am masat cu degetele locul unde mă pișcase.

— Ce-a fost asta? l-am întrebat.

— O descărcare electrică, domnule. Osteofonul a fost dezactivat permanent.

M-am simțit de-a dreptul alarmat.

— Sper că n-o să-mi distrugeți și inelul de monitorizare!

— Nici vorbă, domnule. Am să vă rog să mi-l predați și-l veți primi înapoi la plecare.

L-am privit cu atenție. Nici de data asta nu părea să glumească.

— Păi, cum adică să ți-l predau? E conectat la o venă.

Fără cuvinte, a scos dintr-un buzunar de la piept un plasture steril. Oftînd, mi-am tras inelul de pe deget, iar paznicul mi-a bandajat imediat locul, după care a închis inelul într-o pungă etanșă.

— În două săptămîni, i-am zis, rana aceea minusculă o să se cicatrizeze.

— Inelul de monitorizare vă va deschide o altă venă, domnule.

A urcat în mașină, iar pe ecranul GPS a apelat un meniu și-a format o combinație de comenzi. Ecranul s-a stins.

Paznicul a coborît din mașină și s-a îndreptat către gheretă, jucîndu-se cu punguța de plastic în care ținea inelul meu.

— Și dacă fac tetanos, sau mai știu eu ce?! am strigat în urma lui.

A întors capul și mi-a aruncat o privire impasibilă peste umăr.

— Va trebui să aveți grijă, domnule. Ședere plăcută.

Poarta a culisat, iar eu am pornit mașina și-am plecat mai departe.

Am intrat apoi într-o pădure tînără, cu mesteceni albi, subțiri, drepți, plantați la distanțe egale pentru a forma un caroiaj. Natură euclidiană. Printre trunchiuri se cernea lumină caldă, de primăvară.

În servietă a început să sune telefonul mobil. Era o melodie care-i plăcuse Barbarei în anul cînd am divorțat de maică-sa și pe care nu m-am deranjat s-o mai schimb de-atunci încoace.

Am tras pe dreapta, mi-am apăsat degetul mare pe scannerul de lîngă mîner, iar servieta s-a deschis. Am luat mobilul și-am răspuns.

— Bună ziua.

— Bună, Mercedes.

De cîte ori vorbesc cu ea, îmi amintesc de una dintre remarcele Juliei. După părerea ei, am luat-o pe Mercedes pentru că nu mi-am permis să-mi iau Rolls Royce.

— Am sunat în legătură cu lista de instrucțiuni.

— Așa.

Decenii în șir, anglo-saxonii s-au simțit superiori față de imigranții latino-americani pentru că nu vorbeau engleza la fel de bine precum localnicii. Acum ne-a prins tehnologia din urmă, iar cînd ascult pronunția Oxbridge impecabilă a lui Mercedes mă apucă un fel de neliniște culturală.

— Ați scris acolo să am grijă de cățelușă și de pești.

— Așa e.

M-a privit din ecranul cît un timbru al telefonului demodat.

— Dar cum o să hrănesc peștii din acvariul virtual din moment ce calculatorul e parolat?

— Vai de mine...

Avea perfectă dreptate, firește. Să intru online, mi-era frică să nu-mi intercepteze cine știe cine parolele. Să-i spun lui Mercedes parola ar fi fost o greșeală de neiertat. Să las acvariul virtual în plata Domnului iar nu era o soluție. După cît am plătit pentru toate speciile alea de pești exotici, acum riscam să-i găsesc pe toți cu burta-n sus la întoarcerea din vacanță.

— O să văd cum rezolv, i-am zis în cele din urmă. Să fie calculatorul pornit, că de-acolo mă descurc.

A încuviințat din cap și-a închis. Am pornit apoi străvechiul Seiun, am conectat telefonul mobil la mufa modemului și, luptîndu-mă cu interfața demodată și cu grafica primitivă, m-am conectat la calculatorul de-acasă și am început să hrănesc peștii.

Aproape terminasem cînd m-a întrerupt un ciocănit în geam.

Am tresărit.

Lîngă mine oprise o mașină de teren din care coborîse paznicul negru, cel cu ochelari de soare reflectorizanți. De data asta era însoțit de un cîine. Nu un caniche, precum cățelușa pe care i-o lăsasem în grijă lui Mercedes, ci un ditamai ciobănesc german care lătra și trăgea de lesă.

Am coborît geamul.

— N-ați citit contractul cu atenție, domnule. Wireless înseamnă wireless. Fără excepții.

Cîinele a lătrat în continuare, vrînd parcă să puncteze pauzele dintre propozițiile rostite de paznic.

Am dat din cap și-am schițat un gest către laptop.

— Vă rog să coborîți din mașină, domnule.

Am lăsat baltă și pești, și acvariu, și laptop, și tot și-am ieșit din mașină, simțindu-mă ca un licean care a fost oprit în drumul către balul de absolvire pe motiv că a depășit viteza legală, iar acum așteaptă resemnat ca polițiștii din patrulă să descopere și faptul că n-are permis, și punguța cu iarbă.

— Caută! l-a îndemnat paznicul pe cîine.

Dulăul a început să-și bage nasul peste tot. Pe banchete, pe sub banchete, pe bord, prin torpedou, prin compartimentele de pe interiorul mașinii, prin spațiul din spatele lunetei.

N-am comentat.

Rînd pe rînd, i-am predat paznicului laptopul, telefonul mobil, readmanul, o agendă electronică uitată de cine știe cînd în torpedou, servieta cu cele cîteva materiale tipărite. Agendei, cel puțin, i se consumaseră de mult bateriile. Oricum, nu cred că avea importanță.

Le-a dus în mașina lui, mi-a dat să semnez un nou tabel de predare și mi-a imprimat un exemplar.

— Ședere plăcută, domnule.

Am dat din cap și m-am uitat lung după mașina de teren cînd a plecat înapoi de unde venise. Păcat de peștii din acvariu...

În mijlocul pădurii am găsit un al treilea gard din plasă de sîrmă. Sus avea colaci de sîrmă ghimpată electrificată.

Am rulat încet pînă în dreptul gheretei. De data asta, paznicul era un indian.

— Bună ziua.

L-am salutat din cap.

— Sper că nu v-ați supărat din cauza lui Rufus. Uneori face exces de zel, dar așa sînt ordinele. Altfel nu vă puteți bucura de vacanță.

Am încuviințat, nu foarte convins.

Dincolo de poarta culisantă se vedea o alee acoperită cu pietriș mărunt.

— Nu pățește nimic mașina dacă intru cu ea pe aleea asta? am întrebat.

— Mașina o lăsați aici, în parcare, mi-a spus paznicul. O să fie în siguranță.

— Păi, și...?

— Cabana nu e departe, m-a asigurat el.

Am dus mașina în spatele gheretei, într-o parcare unde se mai aflau un Ford, un Porsche și două BMW-uri. Am bănuit că Ford-ul era al paznicului. Ceva mai încolo, în iarba de lîngă gard, se zăreau cîteva păsări moarte.

M-am dus înapoi la poartă pe jos, iar indianul a făcut-o să culiseze, după care a ieșit din gheretă și mi-a adus un pliant color.

— O să stați aici, mi-a arătat el pe hartă. Mai sînt cîțiva oameni în vacanță.

Mi-a aruncat o privire scurtă și-a zîmbit ușor.

— Știți cum e. Dacă vreți să vă întîlniți cu ei ca să mai schimbați o vorbă, bine, dacă nu, iar bine. Parcul e oricum cam cît jumătate din Nebraska. E destul loc pentru toată lumea.

Am încuviințat.

— Mai aveți aici cîteva sfaturi, a insistat. Să păstrați pliantul, pentru orice eventualitate.

Am pus pliantul în buzunarul de la piept al sacoului, acolo unde țin de obicei biopalmtopul, și-am pornit pe jos pe aleea cu pietriș.

— Vacanță plăcută! a zis paznicul în urma mea.

Apoi poarta s-a închis.

Am ajuns în cele din urmă la cabană.

Pereți din bușteni. Vatră. Stivă de lemne afară. Puț cu lanț și roată. Carne afumată și legume în debara. Privată

din scînduri ceva mai departe. Pușcă de calibru mic. Cartușe cu alice.

Un top de hîrtie. Un toc. O sticluță cu cerneală.

Habar n-aveam că se mai fabrică așa ceva...

Primitiv și sărac. Preindustrial (poate cu excepția hîrtiei, puștii și cartușelor).

Și luxos.

Timp de două săptămîni o să am luxul să mă gîndesc la ce vreau, fără să mă întrerupă nimeni și nimic. Să vorbesc cu alți oameni, fără să fim deranjați de telefoane, faxuri, e-mail, teleconferințe, jokeri și altele. Să-mi ordonez gîndurile și planurile pe hîrtie, în liniște. Să nu fiu presat mereu, din toate părțile. Să am timp ca să pun lucrurile în perspectivă.

Iar, în cazul în care vreau să citesc ceva, să scriu singur.

Povestea asta e ceea ce am scris azi.

Sînt tare curios ce o să scriu mîine...

(Povestirea „Wireless" face parte
din volumul în pregătire *Exilați în Ciberia*)

Florin Pîtea s-a născut în 1971 la Cîmpina. Are o licență și un masterat în filologie, este lector la Universitatea „Spiru Haret" și își pregătește doctoratul cu o teză despre cyberpunk. A debutat în 1992 cu povestirea „Noaptea cea mai lungă" (*Anticipația* nr. 489). A publicat recenzii, eseuri, povestiri. A tradus din Walter Jon Williams, William Gibson, Bruce Sterling, Greg Egan, Eric Brown, James Patrick Kelly, Michael Swanwick, Neal Stephenson și alții. Este prezent în almanahurile *Anticipația* (din 1993 pînă în 2000) și *Nautilus* 2001, în antologiile *Nemira '95*, *Nemira '96*, *România SF 2001* (Ed. ProLogos), *Alte lumi, alte legende* (Ed. Media-Tech, 2002).

Volume publicate:

— *Necropolis* (Ed. QED, 2001; ediția a doua la Ed. Amaltea, 2004), proză scurtă; *An/Organic* (Ed. Amaltea, 2004), proză scurtă. Romanul *Gangland* este în curs de apariție la Ed. Diasfera.

Site: www.amaltea.ro/tesatorul

Mihai Samoilă

Kalo calah

„Noaptea-i cel mai jalnic adăpost de zgomote". Așa gîndea Kalo calah răsucindu-se pentru a nu-știu-cîta oară între păturile cu iz de sudoare amestecată de femeie. Tetiera aspră îl forța la mișcări atente. Nu cumva să lovească placa metalică ce-i ținea loc de calotă. După trei nopți nedormite, migrena îl făcea să fie mai temător ca altădată.

Tassandra își urla ultimele știri: spargerea frontului sudic, căderea Gohar-ului, invazia trupelor calah în oraș. Carnea lui Kalo calah vibra la fiecare cuvînt, armonicele îi zguduiau fiecare mușchi, fiecare nerv, îi izbeau timpanele pe dinăuntru. Cu nici un chip nu putea opri vocea blestemată care-i zvîrlea în rărunchi vești învechite de douăzeci de ani.

Kalo calah era exasperat. *Se simțea ca un radio căruia i se stricase off-ul și rămăsese blocat pe volum maxim.* Exasperată era și concubina Zoher, care-și freca, vădit nemulțumită, pulpele umede. La fel de iritată se arătase și Hind hamada, sclava de sînge nobil și negru, preschimbîndu-și culoarea pielii din brun în pămîntiu. Ftuli reacționase cu totul altfel, trîntise, țipase, plînsese. Chiar dacă era pradă de război — ca și celelalte. Chiar dacă, în principiu, ar fi trebuit să se arate supusă și drăgălașă. Kalo calah era însă mărinimos. O amărîtă de ieșire isterică nu-l aducea în stare să ucidă. Suferise prea mult pentru captura lui ca să renunțe atît de ușor la ea. Războiul fregon îi luase jumătate

din trup: oase înlocuite cu tije de metal sau doar ranforsate cu ele; amplificatori nervoși; stimulatoare musculare; și unul cardiac. Vindecătorii clădiseră în el o structură metalică peste care răsturnaseră restul de carne cules de sub dărîmături — postul pe care el, Kalo calah, îl aruncase în aer, fără să gîndească vreo clipă că ar putea fi prins dedesubt. În momentele acelea nu gîndea — executa ordine. Precis. Mecanic. Fără instinct de conservare. Fără remușcări. Ce importanță mai aveau o sută de rîme tassalle față de miile de calah puși în primejdie de vorbăria lor nerușinată?

* * *

— Ești receptor, concluzionă sec Isam parth, vindecătorul, ridicînd glasul ca să acopere turuiala înspăimîntată a comentatorului. În tine-i o adevărată schelărie. Cu toate tijele și stimulatoarele alea, nici nu-i de mirare.

— De unde-ai mai scos-o și pe asta? se răsti Kalo calah, cu gîtlejul îndurerat de atît țipat. De ce nu emite rabla asta de pat? Că are mai multă fierăraie decît mine...

— Nu ți-aș putea explica mecanismul. Se-ntîmplă, pur și simplu.

— Dar postul care urlă-n mine a dispărut acum douăzeci de ani. Cu mîna mea l-am distrus. Că de aia am ajuns în halul în care mă vezi. Mi-a căzut în cap toată hardughia.

— O fi vreo undă reflectată de inelul de epave din orbită. Sau un emițător care-a pornit de capul lui și a reluat transmisia înregistrată atunci. Habar n-am. Sînt vindecător, nu transmisionist.

Isam parth stătea încruntat, sprijinit de muchia metalică a ferestrei, cu brațele încrucișate la piept. Ochiul de sticlă îi lucea stins, ca întotdeauna cînd era nervos.

Ținea mult la reputația lui. Vreme de douăzeci de ani, de cînd fusese transferat în Gohar, își rezolvase toate cazurile. Căpătase o aură de vindecător total. Salvatorul. Nu-l pusese el pe picioare pe Korosh hamadul după accidentul din Administrație? Crăpaseră cu sutele, nu însă și acela care încăpuse pe mîinile lui. Primise atunci, ca

mulțumire, cinci dintre preferatele nobilului. De la Kalo calah nu se putea aștepta decît la vreun surîs (forțat) de mulțumire. Cu condiția să-i reducă la tăcere vocile din trup. Și nu știa cum. Sau de unde să înceapă.

— Să scoatem tijele mai întîi...

— Fără ele, am să ajung un soi de gelatină gînditoare, se revoltă Kalo calah.

— Dar ai să-ți recapeți liniștea. Și tu, și ceilalți. Apoi, nu cred c-o să le scoatem pe toate. S-ar putea să ajungă una singură. Naiba știe care-i antena...

Kalo calah încercă să-și adune gîndurile împrăștiate de vacarm. Putea rămîne fără o mînă sau un picior — asta în cazul cel mai fericit. Sau, poate, cu o singură mînă sau picior. Sau fără. Oricum, nu avea nici o importanță. Nimic nu putea fi mai rău decît să rămînă cărăușul pe viață al unui post ostil și mort demult.

* * *

Kalo calah avea să fie stazat. Pe toată durata intervenției. Oricît avea ținută. Măcar, în felul ăsta, Isam parth putea să fie liniștit, să nu se gîndească la nemulțumirea subiectului. Putea să experimenteze, să scoată pe rînd tijele, pînă cînd vocea din trupul cel inert avea să tacă. Fără să-i pese de înfățișarea lui Kalo calah de după aceea.

— Bisturiul...

Începu cu tija unui braț. Fără nici un efect. Continuă cu articulația cotului. Capsula, scăldată în ulei biocompatibil și sînge, se rostogoli în tăvița chirurgicală cu zăngănit abia ghicit printre cuvintele repezi ale comentatorului. Isam parth repetă operația pe celălalt braț — cu același efect.

Kalo calah aducea cu o insectă disecată savant sub microscop — cu aripile etalate. Curînd, picioarele aveau să sufere același tratament inutil.

De două ceasuri se chinuia Isam parth să răscolească prin carnea insensibilă, picături mari de sudoare îi perlau fruntea — sudoare de oboseală și de enervare. Sclavii mișcau precis, fără să arate epuizarea pe chip, indiferenți, mecanici.

Alături se adunase o grămadă de tije, de nituri și capsule, o adevărată schelărie demontată și irecuperabilă. Ca și membrele lui Kalo calah. Dar ce importanță mai avea asta?

Pentru Isam parth, nici una. Făcuse o prinsoare cu boala care chinuia urechile lui și ale tuturor celor dimprejur. Pe aceasta trebuia el s-o distrugă, cu orice preț. Kalo calah putea pleca de acolo în cîrje, în cărucior, într-un cazan sau un coșciug — nu-i păsa nici o clipă de asta. Dar știrile și anunțurile interminabile trebuiau să înceteze.

În următoarele două ceasuri, Kalo calah își pierdu, pe rînd, stimulatorii musculari, amplificatorii nervoși și calota craniană. Nu mai avea mare lucru în el. Devenise un soi de animal tranșat, ca într-o reclamă de abator. Doar chipul îi era calm și relaxat, de parcă ar fi purtat o mască, de parcă ar fi fost doar un manechin operat demonstrativ.

Bisturiul sfîrîia încins la fiecare atingere umedă. De atîta vreme nu-și mai stinsese raza tăioasă...

Isam parth află, înciudat, cu douăzeci de ani mai tîrziu, mișcările trupelor calah și tassalla — semn că nu reușise nimic. Făcu un inventar rapid: scosese toate protezele — toate, mai puțin una. Stimulatorul cardiac. Vital.

— Fir-ar să fie!

Pentru prima oară de la începutul intervenției, vindecătorul își coborî brațele și stinse bisturiul. Nu reușise. Dusese operația la limită, fără nici un rezultat. Ba nu — aflase cauza. Și ăsta era un cîștig. Dar ezita să o înlăture. L-ar fi ucis pe calah. Nu că ar fi avut vreo importanță — în fond, Kalo calah era un dezafectat (ce ruină de ființă). Altfel ar fi pus problema dacă ar fi fost vorba de un activ; atunci i-ar fi fost teamă pentru viața lui. Legea nescrisă nu l-ar fi iertat. Nu, nu se temea — doar că nu-i plăcea să ucidă.

Acum însă avea o șansă — o dată în viață. Un caz ciudat și disperat. Nu-și putea înfrînge curiozitatea, nu putea trece pe alături.

Raza bisturiului sclipi ucigaș. Dar vocile nu încetară.

Urletul de deznădejde îi îngheță pe toți. Sclavii își văzură, fiecare, pieirea, deși Isam parth nu omorîse vreodată

fără vină. Greșise însă pentru prima oară (se ruinase o legendă) — orice era posibil de-acum înainte. Chiar și uciderea de nevinovați.

Dar nu, stăpînul își consuma energia distructivă asupra cadavrului. Bisturiul secționa fierbinte mădulare, le despărțea pe rînd de trupul terciuit și le făcea să cadă în tăvile albe aduse în fugă. În scurt timp, carnea lui Kalo calah lucea umed peste tot în încăpere. Sclavii așezaseră tăvile pe mese, pe dulapuri, ocupaseră rafturile și acum le căutau loc pe podea, cît mai departe din calea vindecătorului.

Știrile despre invazia centrului veneau acum de pe mese, de pe dulapuri, de pe rafturi și podea; zecile de voci, identice și sincrone, inundau sala din gurile sfîrtecate ale brațelor, pulpelor, intestinelor și oaselor (atîtea cîte mai avusese) lui Kalo calah.

Isam parth aruncă deznădăjduit bisturiul, care rămase să bîzîie idiot pe podea. Ieși în trombă din sală și fugi prin tunelul coridorului departe, cît mai departe, numai să nu mai audă despre ofensiva aceea blestemată și încheiată de atîta vreme.

Mai tîrziu, ordonă cu glas stins incinerarea cadavrului, sau a ce mai rămăsese din el. Și sclavii se supuseră. Adunară cenușa, dar nu avură curajul să i-o aducă stăpînului. Din urnă, resturile carbonizate ale lui Kalo calah comentau apropierea trupelor calah de centru. Isam parth comandă un cilindru funerar cu izolație neobișnuit de groasă și îl umplu, după ce aruncă urna înăuntru, cu sedimente sonofage. Își cheltui banii inutil: dinaintea coșciugului află de ultimele zbateri ale trupelor tassalle.

A doua zi, îngropă adînc cilindrul și-l acoperi cu izolant. Un vulcan de-ar fi izbucnit de sub mormînt, n-ar fi trezit nici o vibrație în aerul cu miros acrișor. Dar Tassandra era mai încăpățînată decît orice vulcan. Insistă să-i strige vindecătorului și sclavilor

— elemente calah au pătruns în stație

— pe coridoare se duc lupte crîncene

Insistă să le strige deznădejdea și groaza și moartea de dinaintea exploziei.

Liniștea se prăvăli ca o furtună negativă, provocînd durere și surpriză. Celor de față le trebui multă vreme să-și revină din șocul tăcerii. Și, cînd își reveniră, plecară.

Isam parth își tîrșîi (învins, rușinat, obosit) pașii pe aleea netedă.

— Le rezolvă timpul pe toate, își mormăi în barbă. Timpul.

ANEXE

KALO CALAH: MÎNIA

De fiecare dată cînd se gîndește la dezafectarea lui, Kalo calah se pomenește strîngîndu-și buzele într-o grimasă de mînie surdă. Își pipăie carnea tare a brațelor și își plesnește cu palmele toba răsfrîntă a burții, încercînd parcă să se convingă pe sine de puterea (adormită numai) din el.

Ar trebui să se înfurie: mai este încă bun de luptă, ar tîrî în neființă pe puțin o sută de infideli înainte să crape. Dar nu, alții hotărîseră pentru el. Fregonii. Ca întotdeauna.

De douăzeci de ani nu mai făcea nimic, aștepta zadarnic un atac imposibil asupra citadelei. Rostul trupelor de apărare e să stea și să aștepte (deși niciodată în lunga istorie a războiului fregon nu s-a pomenit) un contraatac. Trupele calah cuceresc cu o ușurință neînchipuită (sau doar așa i se pare lui?) planetele dimprejur și nimeni nu reacționează. Cu toții știu că le vine rîndul, dar nu mișcă un deget. De parcă și-ar dori moartea sau sclavia. Cu toții niște nemernici, lași, inconștienți — amărîții de ei...

De douăzeci de ani rugînește ca un angrenaj inutil. Tije, capsule, întinzătoare, cabluri, printre care rătăcesc bucăți de carne vie, acoperite cu piele groasă brăzdată de cicatrice largi. Așa se vede el, așa vrea să se vadă. Chiar dacă sclavele-concubine chicotesc înfundat cînd le spune asta și-l

numesc „cotoi bătrîn de Tassalla". Nu a cunoscut niciodată sensul expresiei, dar cu siguranță nu e ceva înjositor. Nici o sclavă nu și-ar permite glume nerușinate cu stăpînul ei. Cu atît mai puțin concubinele sale.

Cu Zoher și Hind avea copii, cîte unul cu fiecare. Ftuli încă n-a apucat să zămislească — abia a căpătat-o. Despre plozi nu știe nimic, au fost duși în tabăra lotului imediat după naștere. Au ajuns deja la vîrsta la care să poată fi trimiși în luptă (Kalo calah se roagă să fie așa). Poate ghici destul de exact viața acelor copii (nu le știe nici măcar numele, nu le-a dat nici unul). A trecut și el prin asta, ca orice calah.

Nu-și amintește cu plăcere de copilăria lui. Își amintește, pur și simplu. De zidurile reci, fără ferestre, ale cazărmii, de bătăile și noroiul și armele grele. De nopțile nedormite, de zilele nemîncate. De forța și furia adunate acolo și descărcate mai tîrziu asupra infidelilor. În fond, ăsta e Rostul. Să te încarci, să te înfurii și să reziști pînă în fața dușmanului — ca să dai un sens chinurilor tale. Și cu ce plăcere mai ucizi atunci!... Vezi dinaintea ochilor (nu clădiri, nu civili, nu copii, ci) cazarma, superiorii — și tragi, tragi, distrugi totul cu o strîngere de pumn. Ziduri și oameni se năruie în urletul găunos al armelor sonice. Noroiul și sîngele îți pătează zîmbetul înghețat. Te simți (fericit?) bine. Te simți bine, Kalo calah? Da.

Știe că plozii lui nenumiți vor gusta curînd (dacă nu au făcut-o deja) aroma ciudată a noroiului-sînge. Cel puțin aceia de existența cărora știe, pentru că i-a zămislit cu sclavele-concubine din propria lui casă. Dacă a lăsat cu burta la gură vreo altă sclavă, nu e treaba lui. Habar n-are și nici nu-l interesează. Are datoria să nu scape nici un prilej.

Au cucerit Gohar-ul, l-au făcut una cu pămîntul și au ridicat pe locul lui Citadela. Nu le-a mai rămas decît să o apere și să se înmulțească. Prin orice mijloace. În orice cantitate. Pe copii îi trimit în tabăra lotului, de unde vor pleca în alte lupte, ca soldați sau personal civil.

Kalo calah, în pornirile lui secrete de egoism, își dorește ca toate vlăstarele sale să ajungă războinici. Îl interesează mai mult onoarea calah decît bunăstarea civililor. Onoarea și puterea. Nici un parth, oricît de bogat, nu are vreun cuvînt dinaintea lui. Așa sînt așezate lucrurile. Calah stăpînesc peste o pradă administrată de parth. Războinicul n-are nevoie de valori, nimic din lumea asta nu-i este refuzat, nici scump. Să ceară doar, și i se dă. Viața unui calah e (dacă nu sacră) mai prețioasă decît a tuturor civililor laolaltă. Viața unui activ, bineînțeles. Dezafectații au aceeași trecere, dar viața lor nu mai atîrnă la fel de greu. De aceea își strînge Kalo calah buzele a mînie cînd se gîndește la asta. Se simte văduvit pe nedrept de importanța lui, are impresia că poate fi ucis în plină stradă fără ca nimeni să clipească. Nu cere bogății sau onoruri, doar cinstea de calah. „Dezafectat" îi sună ca o negație. Ca o insultă.

Cu cît îmbătrînește, greutatea cuvîntului crește în mintea lui. Cu douăzeci de ani în urmă fusese un războinic temut și acoperit de glorie. Acum e numai un dezafectat bătrîn și sărac. Nu mai sărac decît alții, dar sărac.

Rareori își dă seama de asta, poate doar cînd se împiedică de vreun colț nelustruit, ori cînd, în nopțile fără somn, se zgîrie în păturile aspre. Atunci se pomenește dorindu-și confortul parth, cu încăperi largi, lemn neted și parfumat și perne moi. Gonește repede din minte aceste gînduri.

Luxul te moleșește, te adoarme. Te tîmpește. Un calah nu poate trăi în puf. Se sufocă.

În fond, nici nu se poate plînge. Are o casă, trei concubine și o mînă de sclavi. Puterile și mintea nu l-au părăsit, vecinii îl privesc cu respect (nu-i vorbesc niciodată din pricina asta), iar trecătorii îi fac loc cînd pășește țanțoș pe stradă. Nu poate cere mai mult de la viață. Poate doar să nu fi fost prins sub dărîmăturile alea nenorocite.

Păstrează acelei întîmplări amintiri reumatice. Cînd Tassandra s-a năruit, se afla la doi pași de ieșire. Doi pași — o secundă, o respirație, o bătaie de inimă. O nimica toată. Dar asta-i hotărîse soarta. Dacă a avut vreodată una.

De fiecare dată cînd se gîndește la dezafectarea lui, Kalo calah se pomenește strîngînd buzele într-o grimasă de mînie surdă.

ZOHER: IUBIREA

„Noaptea-i cel mai jalnic adapost de zgomote." Ăsta e gîndul lui Kalo calah, își spune concubina Zoher, frecîndu-și, vădit nemulțumită, pulpele umede. Sub pătura tăbăcită e zăpușeală, picături mari de sudoare i se preling

de pe coapse
peste pîntece, printre pulpe
peste crupă, printre fese
umezind așternutul.

Are și de ce să fie nemulțumită. Nu poate dormi în vacarmul ăsta. Parcă ar sta cu urechea lipită de un radio căruia i s-a stricat off-ul și a rămas blocat pe volum maxim.

Gîndul ăsta al cui o fi?

Noaptea trecută, Hind hamada a pățit același lucru. Și alaltăieri — Ftuli. Nu poate pricepe ce se-ntîmplă, dar un lucru e clar: Kalo calah trebuie să vadă un vindecător. Mîine dimineață.

Zoher îi pătrunde în minte, îi dibuiește gîndul și îl întărește.

Stăpîn bun, Kalo calah. Nu atît de bogat ca un parth, însă blînd. Îi simte asta în gînduri (nu i-a spus niciodată că poate s-o facă) și de aceea pare supusă. Nu e supunere — doar resemnare amestecată cu milă. Resemnare în fața puterii fregonilor. Milă pentru calah și parth. Și pentru copilul ei, milă.

Nu știe nici unde este, nici cum îl cheamă. Doar vîrsta (e destul de mare). Nu se poate împiedica să nu se gîndească la el, noapte de noapte. Mai ales în cele petrecute lîngă Kalo calah.

Cum l-o fi chemînd acum? Oricum, copiii ăștia nici nu au nume adevărat. Nici Kalo nu înseamnă un nume. Naiba

știe ce-nseamnă — stăpînul nu i-a spus niciodată (nu știe nici el). De un singur lucru e sigură. Kalo fără calah alături nu-nseamnă nimic. Ca un fel de unspre fără zece. Ca un fel de.

Pe unde-o dormi (dac-o dormi) plodul ei? Bănuiește că în tabăra din afara Citadelei (tot un fel de citadelă și aia, ceva mai mică). Speră că. Nu-i place să se gîndească la fiul ei ca la un calah (parth). Preferă să-l creadă încă în antrenamente, alături (?) de fiul lui Hind hamada (și cîți alții din sămînța lui Kalo calah?). Viață grea pe copiii ăștia...

Ce, parcă ea a dus-o mai bine? Erau copile, ea și sora ei (nu mai cunoaște nici un nume de dinainte de dezastru), cînd s-au năpustit fregonii pe planetă. Își amintește bine războiul; case pulverizate, gloata urlînd pe străzi, părinții ghemuiți într-un colț (pieriți de spaimă). Urletul găunos (hhoohh) al armelor sonice. Războinici calah (morți) năpustindu-se prin aer către puncte-cheie, explodînd.

Vede casa părinților (dintre ruinele de peste drum) făcîndu-se una cu pămîntul. Mîna surorii pe care o strînge la alb. Caldarîmul dislocat peste care le fug (singure) tălpile goale (palme de pedeapsă pietrelor nepăsătoare).

Au rămas multe zile (nu le-a numărat) în desișurile din afara orașului. Și-au citit teama din gînduri pînă au obosit și s-au plictisit și s-au săturat să se tot ascundă.

Teama altuia e curajul tău.

S-a întors singură în orașul de moloz. Sora a preferat să ia calea pustiului (au prins-o mai tîrziu. Ultimul semnal mental îi arăta groază, durere și scîrbă — pesemne tocmai o violau). S-a întors la ruinele casei și nimic nu-i mai era familiar. Știa că undeva, pe sub bolovani, se aflau trupurile sfîrtecate și zdrobite ale părinților. Nu-i păsa. Ar fi trebuit, nu?

Așa învingeau fregonii. Nu (doar) cu armele, cu numărul, cu strategia — răpindu-le simțirea. Cel care auzea de-aproape sunetul armelor calah rămînea fără vlagă în suflet. Uita familia, prietenii, se uita pe sine. În minte-i ră-

mîneau doar umbre lipsite de nume, de orice importanță. Rămînea doar spaima nelămurită de copil trezit în întuneric.

Kalo calah a găsit-o îngenuncheată în noroi, fetiță cu ochii mari și negri văduviți de lacrimi. Așa, decojit din costumul monstruos de luptă, purtînd doar un veșmînt de pînză, războinicul i s-a părut a fi prima ființă vie pe care-o întîlnea de la facerea lumii. Palma prea grea i-a modelat în umărul fragil porunca. Și l-a urmat, după vrerea lui, în cortul taberei calah.

Vreme de nouă zile a urmărit absentă, alături de Hind hamada (pe-atunci abia adolescentă, strînsă și ea — de mai-nainte — de Kalo calah din oraș), cum se netezea locul pe care se ridicase odată Goharul, cum se-mbinau structurile aduse de nave mari și zgomotoase pînă ce, din împletirea lor, a văzut înălțîndu-se Citadela. Gohar i-au spus, ca și orașului spulberat.

Apoi, Kalo calah s-a mutat înăuntrul zidurilor de metal și le-a luat cu el. De douăzeci de ani împart aceeași soartă, același plictis, aceeași zăpușeală de pat. Pînă cînd?

HIND HAMADA: VOLUPTATEA

Ochii de smarald îi sînt încă apăsați de oboseala nopții pierdute, chiar dacă de-atunci soarele a mai răsărit de două ori. Își tolănește trupul statuar cu o felină delăsare, topindu-și formele rotunjite în sofaua cu nuanțe mușcate de timp. E singură în budoar, deși nu-i aparține numai ei. Zoher și Ftuli au profitat de absența lui Kalo calah să iasă în oraș, la baie. Ea, Hind, numită și hamada (din pricina titlului nobiliar de dinaintea cotropirii) a rămas stăpînă în casă, mai mult un simbol pentru sclavii ce-și găsesc de treabă primprejur. Îi place rolul ăsta, care-i aduce aminte de vremurile de demult, de pe cînd nici nu-și putea închipui un alt fel de-a trăi. Pe cînd își trecea fruntea nălțată printre

sclavii ei și nu-și cobora privirea decît în fața părinților și-a fratelui mai mare (care-o fi fost numele lor?)

O chinuie efortul deznădăjduit de-a-ntoarce în memorie numele celor pe care i-a ucis cu propria ei mînă. Gîndul ăsta o chinuie, nu remușcarea. Nici astăzi nu-și regretă fapta. Nu poate, deși în adîncul ei știe că ar trebui (ar trebui?). Se vede că-i lipsește organul de remușcat, l-a devorat războiul sau s-a autodevorat.

Păstrează doar o amintire lucidă, ca unui eveniment remarcabil, însă distant.

Ea, strîngîndu-se la pieptul tatălui, căutînd să-i intre sub piele, în carne, căutînd adăpost îndărătul oaselor parcă. Tablou de familie înghesuită de teama unui fotograf cu deschidere prea mică la obiectiv.

Kalo calah pătrunzînd (prin ușă) în încăperea luxoasă, cu ura întipărită pe chipul tumefiat (mult mai tîrziu a aflat cum de-i ura atît de mult; cum de-a fost prins sub ruine, trimis pe orbită în containerul înghețat, închegat la loc de vindecători și adus înapoi — mult prea tîrziu pentru luptă, bun doar să scormonească după supraviețuitori, să recolteze sclavi).

Își amintește arma ușoară pe care i-a întins-o hotărît și pașii ei mecanici, tîrșîiți, venind în întîmpinarea morții. N-a fost să fie moartea ei, războinicul i-a apăsat metalul în palma fină, întipărind în carne modelul ucigaș. O clipă, n-a știut ce trebuie să facă (și nici nu s-a-ntrebat), apoi s-a prăbușit porunca — ucide — și ea a-ndeplinit-o. Gura țevii a oftat un lung adio trecutului și grupul înspăimîntat s-a năruit într-o baltă de sînge și sfîrc. Același sînge ca în vinele ei, și totuși străin.

L-a urmat pe Kalo calah în cortul lui și-n seara aceea a curs din nou din sîngele hamad, cu mai puțină moarte și mai mult chin. Cu pasiune. Așa cum îi cerea noblețea.

Hind hamada își trece degetele lungi peste sînii de ciocolată, mîngîie areolele vinețiu și alunecă spre pîntece și coapse. Trezește în mătasea pielii fiori eterici pe care îi

încarcă de sublime sensuri înțelese numai de ea. Surîde slab, amintindu-și de Kalo calah nepriceputul, neștiutorul, de mîngîierile lui reci și aspre, de căutările oarbe prin carnea ei vibrantă după extazul mereu acolo și niciodată atins.

Războinicii sînt făuriți pentru a distruge, nicidecum pentru a clădi. Nu sînt în stare de propria lor plăcere — pînă și trupul lor le e dușman. Îl chinuie în impotență, în sărăcie și dureri, în gînduri furioase țintite către adversari pe care n-o să-i întîlnească în veci. Ca niște mecanisme ce și-au pierdut menirea după o primă folosire.

Totuși, din zbaterile fără rost ale lui Kalo calah, în carnea ei a prins sămînță (odată, demult) copilul lor. Un rod întîmplător, sortit și el războiului fără sfîrșit. Gîndește mult mai puțin la plodul ei decît Zoher, poate pentru că înțelege mai bine destinul implacabil.

Pe cînd era copilă, credea că lumea înseamnă oameni și animale și pietre și flori. Neted și aspru. Plăcere și durere, negîndu-se-ntre ele. Dar nu, se înșelase — pentru scurt timp. Fregoni și parth și calah — asta e lumea. Metal, stăpîni și sclavi. Lipsa plăcerii și durere, completîndu-se-ntre ele.

Nu-i aduce vreo vină lui Kalo calah pentru asta. Dintre toate relele, el este suferința cea mai blîndă. Cînd îl privește, nu vede-n el tiranul. Doar omul cu mîngîiere aspră din așternutul scorțos cu miros de amor neterminat.

Ca o pisică leneșă, coboară pleoapele încet și se scufundă în pacea clipei. Netulburată de gînduri, Hind hamada își lasă pielea să viețuiască în locul ei. Dedesubt, doar aburi de voluptate, de vis, de mîngîiere.

FTULI: INOCENȚA

Mîna în care ține buretele de baie îi trece cu mișcări scurte peste coapsa dreaptă, în vreme ce palma stîngă îmbrățișează, pe post de contrafort, partea de dinapoi a

pulpei. Așa cum stă, îndoită de mijloc, nu-și poate reține un zîmbet de mulțumire. Este conștientă de frumusețea trupului ei tînăr și de privirile ușor geloase ale femeilor dimprejur, nimerite din întîmplare în același bazin. Cu un pas în față zărește genunchii lui Zoher și aproape că-i simte ochii alunecînd peste formele crude, abia ieșite din adolescență. Nu e urîtă nici ea, însă copilul pe care i l-a dăruit lui Kalo calah (pe naiba, războiului l-a dăruit) i-a lăsat în carne urme moi.

N-ai să mai rîzi așa, Ftuli, după ce nești — așa-i spun toate. N-ai să mai rîzi.

Ce știu ele?

Își studiază o clipă coapsa înroșită și, mulțumită de rezultat, își îndreaptă spatele. Surprinde o clipire de surpriză dinspre Zoher (deci te uitai, mămico, mă cîntăreai din ochi) și zîmbește din nou, nestăpînită.

— Vrei să mă speli pe spate? Nu ajung singură cu mîna.

Îi întinde veselă buretele înspumat lui Zoher și pivotează capricios, ca atunci cînd se admiră, goală, în oglindă. Întinde restul de spumă rămas în palme peste sînii tari și degetele descoperă cicatricele.

Un cretin, un sadic, fostul ei stăpîn. A scrijelit-o cu pumnalul în toiul unei nopți de beție. „Podoabe pentru regina mea", hohotea bestia în vreme ce-i săpa coliere de sînge în jurul gîtului și sînilor. Ea urla și-l blestema, iar lui nici că-i păsa. Nu-i ajunseseră tatuajele cu scene deocheate cu care o însemnase pe pîntece și pe fese? Un obsedat, calahul — noroc că a crăpat destul de repede după aceea, de droguri sau de inimă, habar n-are.

În felul ăsta s-a încheiat o perioadă neagră în viața ei. Nu era prima, doar cea din urmă. Nu poate spune că i-a plăcut nici internatul de dinainte, însă a trebuit să îl suporte. Ce altceva putea să facă o fiică de sclavă înghesuită de oricine la colț de stradă? Toată copilăria și-a petrecut-o între bătăi și predici despre buna purtare și obedință. Școala de sclave, așa-i spunea. În dimineața în care s-a trezit cu așternutul plin de sînge a știut ce o așteaptă. Au scos-o

la mezat și primul venit a înhățat-o. Ghinionul ei că a nimerit tocmai peste bruta cu ochi sticloși și buze pătate de verdele drogaților.

Cînd l-a găsit pe calah țeapăn, răstignit în pat, cu spume la gură și ochii răsuciți cu albul înainte, întîi a tresărit de bucurie, apoi a vrut să-și curme viața. Știa că au s-o vîndă din nou altuia cu cine știe ce apucături scîrboase. I-a fost însă teamă (oricine are dreptul să fie laș cînd este vorba de viața lui) și-a hotărît să-și mai acorde o șansă. Să vadă mai înainte noul stăpîn.

Și bine a făcut. Kalo calah e plămădit din altfel de aluat. E primul bărbat pe care nu l-a văzut cu mîzga verde printre buze, primul care nu a lovit-o și nici n-a dat-o prietenilor (oricum, nici nu-i prea are) să-și satisfacă poftele. Nu, Kalo calah a luat-o în casa lui și-a dăruit-o nevestelor, lui Hind hamada și Zoher.

Ar fi rămas o sclavă obișnuită, din aceea care deretică prin casă și ajută femeile la îmbrăcat, dacă într-o zi nu s-ar fi luat de ea un ăla de pe stradă. Nu poate uita privirea furioasă a lui Kalo calah atunci cînd a văzut-o întorcîndu-se cu veșmîntul rupt și plin de sînge. N-a întrebat-o decît atît: te-a bătut? Nu, doar o violase. Loviturile le primise în loc de mîngîieri, ca supliment.

Spre seară, pe cînd își căuta de treabă prin budoarul concubinelor, l-a auzit pe Kalo calah strigînd la ea. S-a repezit să-l întîmpine, cu teama ghemuită în coșul pieptului (să nu mă vîndă, să nu mă dea, că mă omor). N-a dat-o. I-a arătat cu mîna întinsă ușa dormitorului. Fiind a treia concubină, avea de-acuma datoria să-i treacă pragul o dată la trei nopți.

I-a trebuit mult să priceapă vorbele lui (hai, tu, fii serioasă, cine te ia pe tine de soție?), dar, cînd s-a dumirit, s-a agățat dintr-un salt de gîtul bărbatului. Pentru prima și ultima oară, căci a zărit grimasa de durere mînioasă de pe chipul războinicului.

Nu face să fii nebună cu ursii ăștia. O poți lua lesne peste bot. E bine de ținut minte.

Buretele a încetat să o mai mîngîie pe spate. Fată bună, Zoher asta, păcat că-i trece tinerețea. Ftuli se răsucește din nou cu fața către ea și îi surîde copilărește. Fată bună, Zoher.

ISAM PARTH: ORGOLIUL

Isam parth stă încruntat, sprijinit de muchia metalică a ferestrei, cu brațele încrucișate la piept. Ochiul de sticlă îi lucește stins, ca întotdeauna cînd este nervos.

Și-a pierdut ochiul adevărat într-un accident de laborator, pe cînd încerca să privească mai atent o reacție. Bolboroseala uleioasă l-a hipnotizat, l-a făcut să uite pericolul și l-a atras, ca o meduză înșelătoare, aproape, tot mai aproape, pînă ce a fost sigură că-l poate atinge. Atunci, l-a împroșcat cu spumă acidă, ca o pedeapsă pentru curiozitatea lui nerușinată.

Dacă regretă ceva din întîmplarea asta, este felul stupid în care s-au petrecut lucrurile. Ar fi preferat să-și poată etala infirmitatea ca pe un semn al vitejiei, ca pe o rană de război. Un lucru imposibil, firește — nu era calah, doar un civil necombatant. Unul dintre ăia trimiși să umple Citadela după ce totul se sfîrșește.

Asta i-a fost menirea încă de dinainte de-a se naște. Undeva, în alt laborator, un fregon i-a studiat structura genetică (pe cînd era doar o celulă-ou) și a hotărît să fie parth. Fiindcă nu i-a găsit în cod furia, puterea și nebunia care să-i îndreptățească numele de calah. Acolo, în lanțul împletit de aminoacizi, nimeni nu a descoperit amprenta de ucigaș, de sadic. S-a dovedit mult mai tîrziu că aveau dreptate. Atunci cînd a fost ales să fie vindecător.

Își amintește de ziua aceea cînd aștepta cuminte în sala de adunare rezultatul distribuirii. Privea chipurile liniștite ale celorlalți băieți și ghicea îndărătul lor emoția. Crescuse împreună cu ei, îi cunoștea la fel de bine pe cît se cunoștea pe sine. Le tremura sufletul; în fond, hotărîrea pe care o

așteptau era un fel de divorț — aveau să fie împrăștiați pe la tot felul de școli unde să învețe lucruri potrivite cu caracterul fiecăruia. După cîțiva ani, cînd aveau să termine de studiat, urmau să fie trimiși în noile Citadele, fiecare cu meseria lui. Nu mai aveau să se recunoască, aveau să se uite cu totul, pînă și numele aveau să și-l uite.

Pînă ce nu a ajuns în Gohar, nu a văzut la ochi nici un calah. A fost și ăsta un eveniment. Toată copilăria a ascultat legende înfricoșătoare despre războinicii temuți de întregul univers și, în secret, își dorea să fi fost și el asemenea lor. Se vedea în armură, înfigînd triumfător într-un morman de moloz sonda emițînd pe toate frecvențele victoria. Mult mai tîrziu și-a dat seama că în nici un vis de-ale lui nu se văzuse călcînd peste cadavre sau ucigînd. Mult mai tîrziu — atunci cînd a ajuns în Gohar și a văzut înregistrările luptelor.

La început s-a revoltat, s-a înfuriat, i-a urît pe calah pentru tot sîngele vărsat inutil. Apoi a înțeles că ăsta e rostul lor, că pentru asta au fost creați, și atunci s-a trezit în el dorința să aline.

A muncit ca un nebun, nu și-a lăsat o clipă de odihnă, îndîrjit pe bolile care rodeau oase, măruntaie, care făceau să pîlpîie tot mai slab flacăra vieții. Nu și-a permis nici o scuză, nici un eșec. După cîtva timp, a început să audă vorbindu-se despre el ca de un vindecător total. **Salvatorul** i-au spus și asta i-a rămas porecla — Isam parth, Salvatorul. Alți vindecători și-ar da o mînă să fie în locul lui, să aibă parte de renumele și averea lui. Pe Isam parth nu-l interesează toate favorurile astea, nu pentru ele luptă. Vrea doar să răzbune, în felul lui, moartea și durerea celor ce-au stăpînit odată tărîmul ăsta.

Niciodată nu a avut timp (nici chef) să profite de bogăția care se tot adună. Este probabil unul dintre cei mai bogați inși din Citadelă și dac-ar vrea ar putea să-și ia pînă și un titlu nobiliar. Ar putea să cerceteze (sau să pună pe altul s-o facă) originea acestor bogății. Cu siguranță, ar descoperi

că posedă majoritatea averilor vreunui nobil prădat în vremea cotropirii. Ar putea să aducă dovada și să-și asume titlul. Așa cum a făcut pe vremuri Korosh parth, care-și spune acum Korosh hamadul. Nici o scofală, noblețea asta. Ba chiar i se pare o dovadă de cruzime, ca și cum și-ar atîrna la brîu capul dușmanului înfrînt.

Isam parth nu are timp de astfel de fleacuri. E absorbit prea tare de munca lui, de propria sa luptă. Acum are dinainte un adversar nou și ciudat. O voce fără gură, un strigoi sonor care îi aruncă în față, parcă, batjocura neputinței lui. Salvator de doi bani — așa parcă-i spune. Nu se poate lăsa călcat în picioare de atîta lucru.

Ține mult la reputația lui.

HRONICA FREGONĂ: RAȚIUNEA

Am să vă spun de-adevăratelea ce se întîmplă la marginea ținutului. Povești despre fregoni întîlnești la fiecare colț de stradă, dar toate-s păcăleli. Orice milog te-ademenește cu asta și, dacă faci greșeala să asculți mai mult de-o clipă, te trezești cu punga goală. Să nu credeți ce auziți acolo, afară, pentru că nici unul dintre povestitori n-a văzut de fapt cu ochii lui vreo întîmplare. E drept, nici eu, însă am auzit istoria adevărată a fregonilor din gura unui bard care acum este țărînă sub una dintre Citadele.

Iar tu, străine, dacă nu ți-e-ndemînă să m-asculți, poți pleca. Nu vreau să știu dacă mă crezi ori ba, dar dacă rămîi nu-i deranja pe ceilalți...

Fregonii nu-s balauri, nici cine știe ce alte grozăvenii. Au înfățișare aidoma nouă, doar la suflet sînt altminterea. Gîndesc doar la război și nu știu altceva a face. De cînd s-au așezat pe pămînturile noastre se țin numai de jafuri și de cotropire și tare mai sînt pricepuți la treburile astea drăcești. Nimeni nu-i întrece în cruzime.

Se spune că, nemulțumiți de armele pe care mintea le poate născoci, au făurit o oaste în care fiecare luptător este el însuși o armă. Calah le-au spus acestor monștri cu chip de om, iar numele ăsta e-n stare să îngrozească pînă și pe cel mai viteaz dintre oștenii Imperiului (slăvit fie numele cîrmuitorului său!). Unul singur poate ține piept unei armate întregi și nici unul dintre aceia care-au privit în ochi vreun calah nu a mai viețuit s-o poată spune.

Umblă vorba că oștenii fregonilor ar fi înveșmîntați cu o armură grozavă, care purcede la luptă și după ce calah-ul dinăuntru a fost ucis. Asta-i o poveste doar pe jumătate adevărată. În măruntaiele veșmîntului de oțel zace adormită o pulbere drăcească ce se deșteaptă abia cînd inima calahului a încetat să bată. Începe-atunci să se zvîrcolească și să se amestece pînă ce dă naștere unui foc în stare să năruie un palat din temelii. Armura ce învelește leșul calah-ului nu face decît să se zvîrle prin aer către zidirea din preajmă în care stau oploșiți vrăjmașii. Și, vai, ce văpaie se stîrnește! Cum se mai topesc pietrele și trupurile celor atinși de ea!...

Mă întrebi cum de există ziduri pe cîmpul de bătaie. Am să-ți răspund ca unuia dintre neștiutori. Calah nu luptă niciodată în cîmp deschis. Coboară din pîntecele păsărilor de oțel care-i aduc de hăt departe, din alte lumi, chiar lîngă cetate și toată încleștarea se dă înăuntru. Nu trece bine ziua și lupta-i încheiată, avînd mereu de partea învingătorilor pe calah. Nu s-a găsit încă vreo cetate care să le țină piept și să-i înfrîngă.

Dar, înainte de-a arunca oșteni în bătălie, păsările de oțel otrăvesc aerul cu miasme și strică bunul mers al vremii aducînd ploi tulburi și furtuni, abătînd gerul peste deșerturi și dogoarea soarelui peste ghețuri. Și mai înainte de asta, păsările uriașe nimicesc corăbiile din văzduh. Epavele lor rămîn să plutească sfîrtecate în jurul planetei ca-ntr-o horă a morții. Nu de puține ori, negustorii au izbutit să-și

salveze pielea zărind de la depărtare, prin ocheane, inelul de epave și ocolind planetele blestemate.

În felul ăsta ciudat luptă fregonii. Deși ar putea să facă cetățile una cu pământul doar cu folosul îngrozitoarelor nave de război, preferă să trimită în luptă corp la corp o mînă de calah. Se vede treaba că au nevoie de prada din orașe, de vreme ce ei înșiși nu făuresc nimic. Ba chiar, din cîte-am auzit, nici calah nu se dedau la mari distrugeri, decît la mare nevoie. Armele lor sînt cele mai ciudate de care-am auzit. Nu împroașcă plumb, nu sfîșie — doar urlă. Un urlet atît de înspăimîntător, încît, deși trupu-ți rămîne viu, sufletul îți piere. Rămîi ca o păpușă în mîinile lor, asculți cu umilință orice poruncă și-o duci la îndeplinire chiar și cu prețul vieții.

Cetatea, o dată cotropită și prădată, e dărîmată din temelii. Piatră peste piatră nu mai rămîne, iar pe locul ei coboară dintre nori o Citadelă de oțel. Aici vor locui de-acum înainte oștenii calah, în chip de stăpîni, îngrijiți de sclavi și de slujbașii parth.

Da, nu v-am istorisit nimic despre aceștia din urmă, ca să înțelegeți mai bine ce hram poartă. Fregonii nu făuresc doar calah, ci tot la fel de bine și parth. Veți întîlni, poate, pe cîte unul care să vă spună că parth sînt tot un fel de calah, dar neîmpliniți. Că fregonii știu să-i aleagă de dinainte de-a se naște. Dar toate astea sînt basme, eu nu cred în ele. Atîta știu, că parth înseamnă slujbași grozav de priceputi, care știu să învîrtă treburile Citadelei poate mai bine chiar decît aceia asemenea lor pe care-i are Stăpînitorul nostru (fie să aibă viață lungă și plină de bucurii!). În mîna lor stau toate bogățiile cetății cucerite, ei fac și desfac totul. Doar calah stau deasupra lor, iar ei sînt nevoiți să le ducă la-mplinire orice dorință, dar nu ca sclavi. Parth supraveghează meșteșugurile, negustoria, tot ei sînt vindecători și învățători. După ce calah pun mîna pe cetate și Citadela pogoară din ceruri, fregonii trimit din școlile lor ceata de parth care să aibă grijă de bunul mers al treburilor. Da, din

școli, pentru că parth se bucură de înaltă învățătură, spre osebire de calah, care-și petrec tinerețile doar în cazarmă.

Ei, și ca să-mi isprăvesc istorisirea despre meșteșugul fregon, să vă mai spun că, după ce toate se liniștesc și lumea întreagă este cotropită, din văzduh coboară Citadelele adevăraților stăpîni. Fregonii înșiși vin să locuiască în palatele acelea de oțel și nu sînt vorbe care să picteze întreaga bogăție în care se lăfăie cotropitorii. Se spune că străzile sînt pavate cu metale prețioase, iar pereții bătuți în nestemate din cele mai alese. Toate averile planetelor ucise s-ar afla la adăpostul zidurilor groase și la discreția fregonilor. Dar astea sînt tot povești, pentru că nimeni nu a privit cu ochii lui aceste lucruri. Nu știu cîtă crezare să le dau, însă mai știu ceva: fregonii nu lasă averile cetății cucerite pe mîna oștenilor calah, nici a slujbașilor parth. E lesne de-nțeles că-n acest fel pot cîrmui mai bine Citadelele.

Prietene, în toată vremea cît am povestit tu te-ai foit și ai părut nemulțumit. Spune-mi, ai vreo nelămurire?

De ce bunul nostru Stăpînitor nu pune capăt ăstei molime de roade marginea Imperiului? Ți-aș putea răspunde, însă nu pune chezășie pe vorbele mele. Doar el, Stăpînitorul (fericite-i fie zilele multe!) le știe pe toate întru deplin adevăr.

Pacostea fregonilor ființează de multă vreme. La început, nimeni nu îi lua în seamă, iar Stăpînitorii trecuți se mulțumeau să le trimită înscrisuri de dojană. Dar cum fregonii nu luau de bună vrerea Imperiului, ba chiar mazileau pe bieții vestitori, s-au găsit cavaleri, dintre cei cu ținuturi apropiate, care să-i atace. Repede au mai pierit! Și o dată cu ei și lumile pe care le ocîrmuiau. Toți ceilalți vecini și-au strîns în grabă avuțiile și au luat drumul pribegiei. Așa au înlesnit și mai abitir planurile mîrșave ale năvălitorilor.

Stăpînitorii au învățat multe din pățaniile nefericiților megieși. Au priceput că o cruciadă stîrnită împotriva nelegiuiților n-ar face altceva decît să-i ademenească înspre inima Imperiului, pe care ar lovi-o neîntîrziat. Cetatea sfîntă

n-ar avea sorți de izbîndă. Am pieri cu toții și, o dată cu noi, ținuturile nenumărate ale Stăpînitorului s-ar dezmembra, lipsite de o minte care să le orînduiască.

Ba chiar gurile rele șoptesc că Stăpînitorii din trecut ar fi pus la cale o înțelegere cu fregonii: în schimbul tainei făuririi unei oștiri atît de plecate, atît de ieftine și de aducătoare de avuții, să fie slobozi să se întindă oricît doresc. Mai cu seamă că asemenea luptători sînt apărători minunați ai granițelor imperiale.

Dacă a căpătat Stăpînitorul secretul fregon? Nu mă pricep, mintea mi-e prea slabă în a desluși semnele doveditoare.

Știi tu? Cum adică? De unde? Și încotro mă duci? Mă doare brațul pe care-l strîngi!...

Mihai Samoilă s-a născut la 12 august 1968. A urmat cursurile Facultății de Stomatologie din Iași. A debutat cu povestirea „Cerșetor de nemurire" în *Jurnalul SF*, nr.83/1994. A realizat emisiunea Alternativ SF pentru postul de televiziune ieșean Tele M, a publicat proză, articole, traduceri (Michael Crichton și China Mieville, printre alții). Este membru fondator al Clublului Alternativ SF din Iași (1995). În prezent este managerul Clublului de dans Fiesta din Bacău, oraș în care locuiește împreună cu soția și cei doi copii.

PREMIUL ARTHUR C. CLARKE 2006

Premiul Arthur C. Clarke se acordă pentru cel mai bun roman publicat în Marea Britanie în anul precedent. La 29 ianuarie au fost anunțate nominalizările pentru ediția din acest an:

Never Let Me Go de Kazuo Ishiguro (Faber)
Learning The World de Ken MacLeod (Orbit)
Pushing Ice de Alastair Reynolds (Gollancz)
Air de Geoff Ryman (Gollancz)
Accelerando de Charles Stross (Orbit)
Banner Of Souls de Liz Williams (Tor)

Festivitatea de decernare va avea loc la Cinema Apollo din Londra, la 26 aprilie 2006.

Florin Pîtea

China Miéville — *Stația Pierzaniei*
Tritonic, 2005, traducere de Mihai Samoilă

A fost odată un profesor de literatură anglo-saxonă de la Oxford care a scris cîteva cărți frumoase despre hobbiți, vrăjitori, iele, troli, gnomi și pitici. A fost odată (ceva mai recent) un editor din Statele Unite care, știind că publicul mai vrea asemenea povești și că profesorul cel bun nu mai era, a rugat niște scriitori începători să calchieze cărțile profesorului. A fost odată o industrie de cărți *fantasy* scrise la normă care l-ar fi îngrozit pe acel profesor...

Apoi a venit un tînăr furios, numit China Miéville, care a vrut să demonstreze lumii că *fantasy* nu trebuie să însemne calchieri după Tolkien. Așa au apărut Noul Crobuzon și tărîmul Bas Lag. Dacă vă imaginați că *fantasy* se petrece neapărat într-un mediu rural, Miéville își plasează acțiunea primului roman din serie, *Perdido Street Station* (2000), într-o metropolă cu ghetouri, industrie, localuri, universități, docuri și maidane. Dacă vă închipuiți că *fantasy* implică mitologie celtică sau germanică, Miéville demonstrează că putem la fel de bine folosi elemente din mitologia slavă (creaturile acvatice vodyanoi), egipteană (ființele insectoide khephri), indiană (oamenii-vultur garuda) sau chiar japoneză (moliile). Dacă mai credeți că *fantasy* înseamnă tehnologie pre-industrială, Miéville ne invită într-o lume industrială, plină de rețele telegrafice, căi ferate, vapoare, motoare analitice și roboți mecanici programați cu cartele perforate.

Un punct major, pe care autorul îl subliniază în interviuri și pe care îl ilustrează foarte bine în acest roman, este că ideologia conservatoare a lui Tolkien nu trebuie să triumfe necondiționat în genul *fantasy*.

Pe Pămîntul de Mijloc, specia căreia îi aparține un personaj determină orientarea morală a acestuia. Gnomii sau trolii sînt prin definiție răi. Elfii sînt prin definiție buni. Oamenii sînt expuși ispitei, căreia pot să-i cadă victime (ca Boromir) sau să-i reziste (precum Faramir).

China Miéville demonstrează în *Stația Pierzaniei* că orientarea morală a unui personaj este dată nu de specia căreia îi aparține, ci de faptele sale. Astfel, Yagharek, aparent victimă inocentă a unui îngrozitor act de mutilare, se dovedește în final a fi vinovat de un delict, iar protagonistul Isaac Dan der Grimnebulin, care pînă atunci îl tratase pe Yagharek ca pe un prieten, este obligat să-l judece din nou, în lumina celor aflate despre acest delict.

Chiar și locul comun al romanelor *fantasy* și filmelor de groază de serie B, păianjenul uriaș, este răsturnat de autor. Dacă în *Stăpînul inelelor* un personaj precum Shelob este terifiant și dezgustător, Miéville introduce în *Stația Pierzaniei* un păianjen inteligent, Țesătorul, care țese pînze între planurile realității de dragul aspectului lor estetic, vorbește într-un flux al conștiinței transcris parcă din *Finnegans Wake* și-l ajută pe Grimnebulin în lupta contra teribilelor molii-istovitoare pentru că îi admiră cercetările științifice și proiectele tehnologice.

În primăvara anului 2004, cînd publicam în primul număr al revistei *Lumi Virtuale* o recenzie la *Perdido Street Station*, nu aveam nici cea mai vagă speranță că romanul acesta ambițios și certat cu calchierile obosite avea să fie publicat vreodată în țara noastră. Iată însă că, spre marea mea surprindere, Mihai Samoilă a tradus cele aproape nouă sute de pagini ale romanului în numai trei luni, iar Editura Tritonic ne oferă *Stația Pierzaniei* într-o prezentare extrem de atrăgătoare (și la un preț uimitor de mic). Așa încît vă sfătuiesc din toată inima să parcurgeți și dumneavoastră această carte, care e mai mult decît *fantasy*, mai mult decît *steampunk*, mai mult decît o polemică peste decenii cu bunul profesor Tolkien.

E o revoluție literară.

Liviu Radu

Bucureștii fantasticului și imaginarului

Kult/Radharc
Millennium Press, 2005, antologie de Costi Gurgu

Iată că s-a ajuns la a treia antologie a grupului Kult. Costi Gurgu, inițiatorul acestui grup literar, care și-a propus creații comune pe teme date, de dark fantasy cu localizare în București, a ajuns în Canada. Bogdan Bucheru, alt membru important al grupului, lucrează în Statele Unite. Dar, în vremurile acestea ale globalizării și ale Internetului, distanțele nu mai au importanță. Oricum, grupul Kult a reunit autori de certă valoare și cu talent recunoscut, ca atare textele lor erau implicit demne de interes.

Volumul începe cu „Calea hărților" de Costi Gurgu, care are misiunea ingrată de a prezenta subiectul ce va fi tratat în antologie, fără însă a-l epuiza, fiind obligat să le lase spațiu de manevră și celorlalți membri ai grupului. Costi ne oferă o nuvelă polițistă, în varianta policierului noir, condimentată cu un pic de fantastic. Un grup de ziariști de mîna a șaptea, fără multe scrupule, sînt angajați să pătrundă în lumea alternativă a Radharcului și să pună mîna pe hărțile secrete ale lui Petre Bucur. Vor descoperi astfel lumea unui alt București, în care străzile sînt cursuri de apă și în care se pătrunde în urma injectării unui drog făcut din sînge de autist. Vor afla însă că există și alte grupuri interesate de hărțile acelea și vor plăti cu viața amestecul lor într-o lume bizară...

A doua poveste, „Diavolul alb", îi aparține lui Bogdan Bucheru. Eroul său a suferit o pierdere tragică, de pe urma căreia nu și-a revenit niciodată pe deplin: soția i-a murit într-un accident, iar fiul său a fost răpit. Poliția îl folosește pentru a încerca să descopere grupările de traficanți de droguri, bănuind că acestea i-au răpit copilul

pentru a-i folosi sîngele. Este o poveste dură, impresionantă, în care accentul cade pe trăirile eroului, pe suferința sa, iar refugiul în lumea Radharcului pare a-i atenua durerea, a-i oferi o lume alternativă în care să-i regăsească pe cei iubiți.

Ana-Maria Negrilă ne oferă poate cel mai bun text al său, „De acum și pînă-n noapte". Este povestea unei crime perfecte. Eroul său este ghid în Radharc și conduce în lumea aceea un individ pe care trebuie să-l lichideze. Va face acest lucru arătîndu-i toate minunile lumii alternative, făcîndu-l să pătrundă în zonele periculoase ale acestei lumi... Ana-Maria profită de poveste ca să ne ofere niște descrieri uluitoare ale unui București altfel decît cel pe care-l știm, dînd dovadă de un talent demn de toată aprecierea.

Jean-Lorin Sterian încheie volumul cu „Imposibilul paradis", o descriere stranie a Bucureștilor loviți de dependența de drogul ce permite deplasarea în Radharc. O poveste sobră, impresionantă...

Profit de această ocazie ca să le povestesc celor care nu știu că mai există un text, care nu figurează în această antologie, dar care încheie povestea Radharcului altfel decît o gîndise Costi Gurgu. E vorba de „Astenie de primăvară", scris de autorul acestor rînduri, text care face parte din volumul *Cifrele sînt reci, numerele-s calde*, în curs de apariție la Editura Amaltea.

Intimități și SF

Nicola Griffith — *Rîul liniștit*
Millenium Press, 2005, traducere de Roxana Brînceanu

Începem prin a aminti că acest roman a cîștigat premiul Nebula în anul 1996, deci s-a bucurat de aprecierea scriitorilor și a criticilor SF. Și, din punct de vedere scriitoricesc, laurii cîștigați sînt pe deplin meritați. Autoarea stăpînește foarte bine tehnicile literare, cuvintele curg frumos, lin, convingător, doar la o examinare atentă îți dai seama de trucurile folosite, altfel te lași purtat de curentul lor năvalnic, te lași convins de spusele Nicolei Griffith și, indiferent dacă ești sau nu de acord cu modul ei de viață, îți dai seama că privești

cu simpatie și cu înțelegere problematica pe care o tratează.

Romanul începe într-un mod dramatic: o tînără este descoperită într-un loc pustiu, grav rănită, fără acte, fără haine, fără bani. Deși tînăra respectivă nu este amnezică și știe foarte bine cine este și ce i s-a întîmplat, ea refuză să mai fie cea de dinainte. Ca urmare, pentru a-și schimba identitatea, acceptă să se prostitueze, să facă filme porno... Apoi, într-o răbufnire de orgoliu, se străduiește să ducă o existență onestă, își găsește o slujbă, întîlnește o femeie de care se îndrăgostește și alături de care își va găsi fericirea...

Sigur, trăirile intime ale eroinei romanului sînt șocante, iar Nicola Griffith reușește să le împletească într-un mod unitar și convingător cu un subiect SF interesant (tratarea apelor uzate cu ajutorul unor bacterii modificate genetic) și ne oferă un roman captivant. Eroina sa — despre care nu știm nimic la începutul cărții — își retrăiește trecutul în paralel cu strădania sa de a se desprinde de acest trecut. Avem de-a face cu treceri bruște dintr-un timp în altul, iar în final toate lucrurile se lămuresc și înțelegem pe deplin comportarea aparent bizară a unei tinere care a suferit traume psihice și fizice.

Trebuie să menționăm atît traducerea de o calitate deosebită a Roxanei Brînceanu, cît și aspectul grafic al volumului — în această privință Ona Frantz aducîndu-și contribuția în calitate atît de autoare a copertei, cît și de redactor, corector și tot ce mai trebuie pentru ca o carte să apară în condiții foarte bune. Millenium Press debutează în condiții impresionante din toate punctele de vedere. Să sperăm că-și va menține și în continuare aceleași standarde.

PREMIUL PHILIP K. DICK 2006

Nominalizările din acest an pentru Premiul Philip K. Dick, acordat pentru roman apărut în SUA de către Philadelphia Science Fiction Society, sînt:

Karin Lowachee - *Cagebird*
Neal Asher - *Cowl*
Justina Robson - *Natural History*
Justina Robson - *Silver Screen*
Wil McCarthy - *To Crush the Moon*
M. M. Buckner - *War Surf*

Cîștigătorul va fi anunțat la 14 aprilie, în cadrul Norwescon 29, la SeaTac, Washington.

Paul Di Filippo

Tatăl lui este un munte, mama, o mașină de spălat — iar fratele vrea ca toată lumea să moară

Cory Doctorow —
Someone Comes to Town, Someone Leaves Town
Tor Books, 2005

La prima vedere, dacă ar fi să-l întîlnești pe stradă, ai putea crede că eroul celui de-al treilea roman al lui Cory Doctorow — un tînăr de treizeci și ceva de ani, pe nume Alan — este un pic excentric și neconvențional. Trăiește într-o casă decorată ciudat și absolut plină de cărți. Prietenul lui este un hacker punkist pe nume Kurt, al cărui scop revoluționar este să „decableze" întregul Toronto, orașul în care se desfășoară acțiunea. Alan nu trebuie să aibă serviciu, întrucît moștenește o sumă frumușică, făcută în ultimii douăzeci de ani prin diferite afaceri ciudate. El vrea să fie scriitor, dar nu scrie nimic. Pe scurt, el apare ca fiind un om normal, cu cîteva ciudățenii firești și cu cîțiva prieteni cu care are oarece puncte comune.

Ceea ce nimeni nu bănuiește este că nimic din toate aceste aparențe nu este adevărat. Alan este foarte non-uman, prin natură și naștere. El este un monstru, o creatură aberantă care a muncit foarte mult pentru a-și tempera comportamentul absurd și scandalos, pentru a apărea *într-atît* de normal. Alan se preface uman, și pentru el lumea este încă un loc misterios.

Părinții lui Alan și ai celor șase frați mai mici sînt un munte din nordul Canadei și o mașină de spălat. Da, exact așa. Tatăl lui Alan este un munte conștient. Mama lui este o mașină de spălat obișnuită. Alan și frații săi și-au petrecut copilăria într-o peșteră a tatălui lor, îngrijiți de spiridușii rezidenți ai muntelui. Cîțiva au reușit, sub supravegherea lui Alan, să intre la școală. Întrucît au fost decantați dintr-o mașină de spălat, nu au buric. Alan și Brad, fratele său mai mic (numele fraților vor continua în ordine

alfabetică de-a lungul romanului), sînt oarecum-umani, la fel ca și al patrulea frate, Davey. Al treilea frate, Caleb, seamănă foarte mult cu tatăl lor, așa că e o insulă. Frații de la E la G sînt tripartiți, adică intră unul în altul ca păpușile rusești. Și astfel avem o mare și fericită familie.

Sau ar fi fost o familie fericită, dacă n-ar fi boala lui Davey. O figură desprinsă din cărțile cu monștri, Davey este distructiv și vicios. Cînd ucide iubirea din adolescență a lui Alan, o fată umană pe nume Marci, frații săi îl omoară și-l îngroapă înăuntrul lui Caleb. Dar Davey găsește de cuviință să se întoarcă în viață după mulți ani, sub forma unui demon diform, și să hăituiască familia.

Povestea aceasta se va compune ca un puzzle de-a lungul desfășurării romanului, acțiunea principală a acestuia petrecîndu-se în Toronto, în zilele noastre, acolo unde Alan și Kurt încearcă să creeze o rețea wireless prin care informația să circule liber. Vecinii lui Alan sînt: Krishna, un tip distant, prietena lui, Mimi (o adevărată ciudată), și perechea de frați Natalie și Link. Cei patru devin curînd parte a vieții ciudate a lui Alan.

Dar nimeni nu știe ce pericol îi va aștepta cînd Davey se va întoarce în oraș.

Familii create

Slavă domnului că există Cory Doctorow. El nu gîndește și nu scrie ca un autor obișnuit de SF, și nu suportă subiectele care se repetă. Această carte este diferită de primele două, în aceeași măsură în care și ele erau diferite una* de cealaltă**. Dacă ar fi să îl circumscriem unei categorii doar pe baza unui roman, probabil că ar intra în categoria foarte generoasă a scriitorilor de fantastic realist magic postmodern, ca și Jonathan Lethem, Sean Stewart, Kelly Link, Will Shetterly. Dar, chiar și așa, ar însemna să nu luăm în considerare scriitura sa cu reflexe cyberpunk, tendințele apocaliptice și influențele hippie și beat gen anii '50. Credeți-mă, e prea multă substanță în penelul lui ca să-l punem în vreun raft. (Și fără a mai pomeni că are un serviciu zilnic și în timpul liber mai scrie și într-unul dintre cele mai faimoase bloguri din lume.)

Subiectul acestui roman este țesut între cei doi poli ai

* *Down and Out in the Magic Kingdom*, feb. 2003
** *A Place So Foreign and 8 More*, oct. 2003

săi. Basmul copilăriei, cu minuni arhetipale și totuși noi, și cu imposibilități care se întîmplă, se țese împreună cu povestea mult mai actuală a hackerului Kurt, care pare la fel de improbabilă, dar care implică cititorul pînă la identificare. Dar, în ciuda părților care nu par a avea legătură, firul epic din romanul lui Doctorow este întregit și șlefuit pentru a străluci ca un diamant.

Cu siguranță veți rămîne plăcut impresionați de măiestria cu care autorul își creionează caracterele. Nu am văzut niciodată personaje atît de adevărat-de-ciudate. Pe cît de neobișnuiți sînt, ei au toate simptomele normalității, au nervi, toane, capricii, emoții, sentimente de care nimeni nu este străin. Defecți din naștere, supraviețuind, și încă pricepîndu-se foarte bine la asta, Alan și ai săi ne cer să fim îngăduitori cu scăpările lor, atît de omenești. Sînt atît de credibil descriși, încît le putem trece cu vederea orice greșeală, bizarerie sau defect de fabricație.

Scriitura lui Doctorow nu a fost niciodată mai împlinită. Romanul este încîntător, proaspăt, plin de figuri de stil, ironii, țesute într-un epic narativ de excepție. De exemplu, la pagina 135 (romanul nu are capitole, el trebuie văzut ca un tot narativ, organic, ca și viața lui Alan), autorul descrie un anarhist egocentric și paranoic în numai cîteva fraze.

Un amestec de Delany (*The Einstein Intersection*) cu un thriller de Bruce Sterling și niște povestiri fantastice de James Blaylock, această carte este un roman fantastico-posibil.

Traducere de
Monica NICOLAU

Paul Di Filippo (n. 1954) este autorul mai multor romane și a sute de povestiri. A fost premiat cu BSFA și World Fantasy și a fost nominalizat la premiile Hugo, Nebula, „Philip K. Dick". Scrie recenzii pentru *Asimov's, The Washington Post* și *Science Fiction Weekly*. Trăiește în Providence, Rhode Island.

Rick Kleffel

Graham Joyce — *The Limits of Enchantment*
Victor Gollancz / Orion Books, 2005

„Încrede-te în poveste, nu în povestitor", ne spune Fern Cullen pe prima pagină a noului roman al lui Graham Joyce, *The Limits of Enchantment*. „...și acordă atenție. Nu gîndurilor tale, care te pot decepționa, nu inimii tale, care te poate minți..." Graham Joyce știe cîte ceva despre inimă, se pare. Și nu minte. Fern Cullen iese din ascunzătoarea adolescenței sale și începe povestea — romanul lui Joyce —, al cărei subiect se petrece în Anglia rurală, în anul 1966. Vocea ei sună adevărat, apropiat, clar, în sunete de clopot, care vor conduce cititorul de-a lungul lecturii, ușor, plutind pe un nor, într-o șoaptă. A învățat multe de la mama ei adoptivă, de la Mammy. Înțelepțirea se trece din generație în generație, și e normal, în viața ei. Într-a noastră e un lucru neobișnuit, și sînt puțini cei care pot să o dea mai departe cu expresivitatea, grația și puterea lui Graham Joyce. Nu există limite ale atracției în lectura acestui roman.

Limitele vieții lui Fern Cullen sînt descrise clar, cu vocea ei, o voce foarte plăcută la citit. Acesta e genul de carte pe care cititorii îl vor găsi plăcut de citit cu voce tare, de la monologul de deschidere la formula de încheiere. Proza lui Joyce este un deliciu, descoperit pagină după pagină. Fiecare paragraf conține cîte un giuvaer, o nouă întoarcere a frazei de savurat. Mammy este ultima păstrătoare a tradiției dintre femeile casnice din satul de la marginea pădurii. Este femeia la care vin celalte femei cînd se află în nevoie. Ea cunoaște toate ierburile, loțiunile, amestecurile și rețetele care vindecă. Dar, înainte de a repara lucrurile, înainte de a da soluția, ea are o singură cerere. Ea vrea să

știe cauza problemelor. Ea vrea să știe numele tatălui.

Plasat în anii în care avortul nu era legal și sigur, *The Limits of Enchantment* oferă o imagine a balanței puterii dintre bărbați și femei, dintre tradiție și știință. Portretul lui Joyce, care include și tradiții medicale, este fascinant, detaliat, ca și imaginea Angliei rurale din anul 1966, bătută de vîntul schimbărilor ce se petreceau în toată lumea. În acest microcosmos al lumii lui Fern, vedem lumea în toată desfășurarea ei. Un grup de hipioți moștenesc un teren lîngă casa lui Mammy, și acest moment dă semnalul că vremea tradițiilor lui Mammy s-a încheiat, iar ele vor renaște în Fern.

Romanul lui Joyce nu este o lectură facilă, și asta face să fie citit din scoarță în scoarță și cu mare plăcere. El le prezintă cititorilor viața așa cum este ea, completă, de la început la sfîrșit. Varietatea vieții, de la tragedii la comedii, este adusă la lumină de abilitatea autorului de a combina umor și horror într-o singură imagine, deseori într-un singur paragraf. Cititorii se vor găsi în situația de a rîde cu lacrimi într-un moment, pentru a plînge în următorul. Joyce scrie cu ajutorul vocii lui Fern, cu o admirabilă ușurință. Tonul romanului se schimbă natural, captivant, ca și inflexiunile vocii, iar Fern și Mammy își trăiesc viețile și înțeleg limitele.

Romanul lui Joyce are un subiect cuprinzător și complicat. Nu numai că îi asigură cititorului o descriere fără greș a mediului, dar și elimină cu grijă orice cuvînt care poate să strice imaginea de ansamblu asupra romanului. Transformarea mediului înconjurător al Angliei rurale, de la un nivel aproape preistoric la secolul XX, literă cu literă, îi asigură cititorului o lectură intensă. Și pentru că autorul este atît de bun în a ține cititorul cu sufletul la gură, ajungem în situația de a ne păsa de fiecare personaj în parte.

Elementele fascinante de preistorie îi asigură romanului suportul necesar pentru extraordinare dezlănțuiri vizionare ale imaginației. Puțini scriitori au știința suprarealismului cu atîta precizie ca Joyce. El știe cît de departe să-și poarte cititorul în zborurile suprarealiste, unde misticul invadează viața obișnuită și ne modifică percepțiile asupra detaliilor vieții noastre mărunte. El poate, totodată, să aducă aceste viziuni în viața noastră de zi cu zi. Cu cîteva remarce despre conștiința universală, autorul ne introduce în universalitate. Cu toții avem momente cînd simțim apartenența la conștiința mondială, adînc înră-

dăcinată în noi. Joyce face apel la aceste momente, prin glasul lui Fern.

O carte care trebuie citită. Romanul lui Joyce este detaliat ca un tablou lucrat de mînă. Cititorii vor simți atingerea fizică a detaliilor, fiecare cuvînt este acolo unde trebuie. De aceea și reușește să creeze o poveste atît de densă. Joyce scrie un roman ce trebuie savurat, chiar dacă veți considera că e mai bine să nu-l lăsați din mînă. Nu-l citiți astfel; sau, dacă da, recitiți-l și bucurați-vă de fiecare detaliu, fiecare moment comic sau misterios. Ar mai fi ceva: nu mă credeți pe cuvînt. Luați cartea și citiți. „Încrede-te în poveste, nu în povestitor."

Traducere de
Monica NICOLAU

Rick Kleffel este autor de recenzii și interviuri pe care le publică în *Agony Column* (revistă online de critică — *http://trashotron.com/agony*), dar și în reviste ca *San Francisco Chronicle*, *Cemetery Dance*, *Midnight Graffiti* sau *Other Realms*.

PREMIILE KULT 2005

Premiul pentru traducător debutant: Roxana Brînceanu pentru traducerea volumului *Riul liniștit* de Nicola Griffith

Premiul pentru cea mai bună povestire publicată în cadrul atelierului: Michael Haulică - *„Vremea zăpușelii"*

Premiul pentru debut în proză: Ben Ami pentru povestirile publicate în revista Lumi virtuale și în antologia *AtelierKult - povestiri fantastice*

Premiul pentru debut editorial: Marian Coman pentru publicarea volumului *Nopți albe, zile negre*

Premiul *Omul anului*: Michael Haulică pentru articolele publicate în Observator Cultural și Ziarul de Duminică, activitatea de editor al revistei Fiction.ro și al colecției cu același nume de la Editura Tritonic și pentru realizarea antologiei *AtelierKult – povestiri fantastice*

Festivitatea de decernare a avut loc sîmbătă 14 ianuarie, la librăria Cărturești, în cadrul Galelor AtelierKult.

Cheryl Morgan

Să furi o lună

Alastair Reynolds, *Pushing Ice*
Gollancz, 2005

Una dintre modalitățile de exprimare a SF-ului este generarea uimirii. Scriitorii care au un simț științific pregnant scriu în așa fel, încît își țin cititorii în suspans. Anul acesta am văzut o serie întreagă de scriitori, ca Charles Stross și Robert Charles Wilson, care au învățat să folosească această unealtă. Și, ca să nu rămînă mai prejos, Alastair Reynolds a venit cu a sa *Pushing Ice*.

Ianus este o mică planetă, un planetoid, unul dintre sateliții lui Saturn. Grație navelor spațiale, avem fotografii clare ale acestei pietricele anoste, strîmbe. Dar Ianus este mai ciudat, pentru că are aceeași orbită cu un alt satelit, Epimetheus (în spațiul dintre inelele F și G ale lui Saturn). De ce sînt două luni în aceeași orbită? Ne-am putea gîndi la o serie întreagă de motive, mai mult sau mai puțin științifice, dar este datoria scriitorului de SF să ne uimească.

„Sau mai degrabă", zise Bella întrerupînd șirul gîndurilor Svetlanei, „Ianus a fost una dintre lunile lui Saturn. Acum se redefinește. De vreo treizeci de ore, orbita lui Ianus tocmai a început să devieze de la traiectoria sa în jurul lui Saturn".

Așa deci! Ianus poate chiar să nu fie planetă! Dacă ar fi planetă, de ce și-ar schimba traiectoria? Și, dacă nu ar fi planetă, atunci poate fi o navă spațială deghizată. O navă care a preferat să se ascundă învîrtindu-se în jurul lui Saturn, cel puțin din 1966, cînd Ianus a fost observat de pămînteni. Și acum sîntem în anul 2057. Problema e că cineva chiar trebuie să se ocupe de asta, pentru că Ianus își accelerează orbita și

încet-încet iese din sistemul nostru solar. Singura navă spațială cu oarece șanse să o intercepteze este *Rockhopper*, o navă creată pentru a mina comete. Echipajul de pe navă este compus numai din ingineri și geniști, nu oameni de știință, soldați sau cineva mai experimentat în contacte de gradul unu, dar este singura navă spațială liberă la momeȶtul acesta, iar proprietarii ei au primit o sumă de bani frumușică de la Guvernul lor tocmai pentru a o trimite în această misiune pe Ianus. Astfel, Căpitanul Bella Lind și echipajul ei se văd prinși într-o misiune științifică.

Nu trece mult pînă își dau seama că lucrurile nu merg în direcția dorită. În încercarea de a ajunge din urmă planetoidul / navă spațială, echipajul de pe *Rockhopper* descoperă că au împins la extrem rezistența navei lor și că e posibil să nu se mai poată întoarce acasă. În plus, descoperă că mai există o navă spațială, sub pavilion chinezesc, ce încearcă să captureze Ianus, așa că se așteaptă ostilități din ambele tabere. Iar oamenii de știință de pe Terra au reușit să calculeze cursul pe care-l poate avea Ianus. Privind cu atenție sistemul solar spre care pare să se îndrepte Ianus, oamenii de știință au observat ceva ce nu fusese observat înainte.

Planetoidul pare să se îndrepte spre punctul Lagrange dintre două stele, adică punctul în care cîmpurile gravitaționale ale celor două planete se anulează. Dacă așa stau lucrurile, atunci obiectul stelar este de-a dreptul enorm: dacă am plasa Terra la unul dintre capete, la celălalt s-ar atinge orbita lui Venus.

Ca și cum asta n-ar fi de ajuns, echipajul de pe *Rockhopper* încă nu știe precis care este scopul ființelor extraterestre de pe Ianus. Vor să fure o lună? Își retrag nava spațială cercetaș, care a supravegheat zona pînă acum? Sau este doar o manevră abilă de a captura ceva mult mai important, adică o navă spațială plină cu oameni?

De obicei, așteptările noastre cînd citim cărți de acest fel sînt că bravul echipaj de pămînteni va reuși să se opună încercării extratereștrilor și va reuși să scape — pe el și pe întregul Pămînt — de la o soartă tristă. Reynolds însă nu urmează calea bătută de alții. De exemplu, ne spune clar că puterile de înțelegere ale celor de pe Rockhopper sînt depășite de cele ale extratereștrilor de pe Ianus. Mai mult, pe lîngă faptul că nu abundă în termeni tehnici

ca să își susțină romanul și ca să își convingă cititorii, autorul ne pune în fața unui roman mai degrabă beletristic, cu caractere bine construite. În cea mai mare parte, romanul *Pushing Ice* descrie două personaje, Bella Lind și inginerul-șef Svetlana Barseghian.

Și este o încercare demnă de respect din partea lui Reynolds. Sînt sigură că vor fi glasuri ale amatorilor genului hard SF care se vor declara nemulțumiți că el se ocupă mai mult de relația dintre cele două personaje principale, decît de ideea unei specii tehnologic avansate, non umane. Pentru că romanul nu descrie întîlniri de gradul trei sau contacte cu civilizații extraterestre. Cu toate acestea, cititorii vor găsi idei științifice de bună calitate în această carte, și scriitura lui Reynolds creează personaje solide. Modul în care este tratată legătura dintre echipajul de pe *Rockhopper* și angajați, o dată ce membrii echipajului își dau seama că intră în posesia unor informații mai importante decît viața lor însăși, este foarte real și captivant. La fel și situația neplăcută în care se află unele persoane din echipaj. Cred că *Pushing Ice* se apropie mai mult de *Chasm City* decît de *Revelation Space*, dar este și mai bine scris, din punctul de vedere al credibilității personajelor. Merită citit, dacă știți la ce să vă așteptați.

Traducere de
Monica NICOLAU

Cheryl Morgan este editor al revistei online Emerald City (www.emcit.com). Pentru articolele ei a fost nominalizată la premiile Ditmar în 1996 și 1997, și la premiile Hugo în 2004 (categoria *fan writer*), la premiile British Science Fiction Association (categoria *non-fiction*, pentru articolul „A Sick Mind" din Emerald City, nr. 97), iar pentru Emerald City a primit premiul Hugo în 2004 și a avut nominalizări la premiile Ditmar (1997) și Hugo (2003) la categoria *cel mai bun fanzin*. În 2005 a fost nominalizată la două categorii ale premiilor Hugo, *cel mai bun fanzin* și *cel mai bun site*.

Site: www.cheryl-morgan.com

Blog: *Cheryl's Mewsings* (http://www.cheryl-morgan.com/blog/blogger.html

Antonio de Macedo

Între orizonturi

Marginile conferă forma nemărginitului.

PITAGORA

Dacă stările marginii Universului constau în inexistența unei margini, atunci timpul nu mai este clar definit în Universul primordial, în același fel în care nordul nu mai este clar definit la Polul Nord.

Stephen W. HAWKING,
Marginea spațiu-timpului

Semiologa se instală mai confortabil în fotoliul ergonomic, ale cărui design și moliciune o relaxau în timpul muncii, și se concentră asupra seriei intermitente de semnale stereo transmise de casca de informații VR ce-i cuprindea capul.

Se afla într-o odăiță anecoidă complet izolată de undele acustice sau electromagnetice din exterior (cu excepția unei benzi înguste de frecvențe ale luminii roșii), adiacentă zonei din laborator în care putea privi prin fereastra groasă cu geam dublu care forma o incintă de vid. Bioinginerul și fiziotehnicianul erau aplecați asupra panourilor de control ale unui mecanism complex, pe care licăreau nenumărate leduri, într-o coregrafie tumultuoasă și conflictuală... în liniște absolută. Impulsurile pe care trebuia să le analizeze ajungeau la ea prin intermediul acelui mecanism monstruos.

Ultimele decodificări o uluiseră realmente. Era posibil ca un mecanism telepat, indiferent cît de complex ar fi fost, să dobîndească sensibilitate potențială în imitarea improbabilă a sentimentelor și rațiunii umane? Să-și aplice inteligența pentru a reflecta — chiar dacă în mod haotic — asupra conținutului mesajelor, în privința cărora ar fi trebuit să se autolimiteze la recepție și transmisie? Și, ca și cum asta n-ar fi fost îndeajuns, să decidă că avea o orientare sexuală — femelă, în cazul acesta particular?

Semiologa refuza să pună sub semnul întrebării propria ei competență. Era unul dintre foarte puținii specialiști capabili să lucreze cu noile sisteme de analiză computerizate, cu viteza necesară și cu precizie de 99,8%. Rămăsese înmărmurită, iar tulburarea care o invadase se preschimbase într-o agresiune psihologică dureroasă, inițial subliminală, dar devenind treptat insuportabilă. Oare, fără să-și dea seama, își introducea propriu-i caracter în rezultate? Sau acelea nu erau decît rămășițele sub-memoriilor neuronale ale cuiva care...?

Făcu un efort, se concentră din nou și căută să-și oprească gîndurile, deoarece nu dorea să creadă într-o asemenea monstruozitate, apoi continuă să privească, să asculte și să transcrie:

...știa că se numea Rosa, asta o știa. Își reamintea și un al doilea nume, dar despre care nu mai era sigură dacă-l primise prin botez sau fusese adăugat ulterior: Anna.

Rosa Anna.

Sau Anna Rosa?

Decise că trebuia să fie Rosa Anna.

Și o făcuse la timp. În clipa aceea, cineva îi rosti numele:

— Rosanna!

Deschise ochii și nu văzu nimic. Nimic? „Alb? Negru?", se întrebă. „Ce înseamnă nimic? Nimic înseamnă să nu simți durere. Poate că marea iubire a vieții mele a observat în cele din urmă că exist. Nu simt nici o durere. Nu exist."

— Rosanna!

De fapt, era doar un murmur. În interiorul propriului ei cap.

Clipi și ochii i se refocalizară lent. În fața ei se afla doar o unduire lăptoasă, translucidă. Se concentră. Apoi glasul liniștitor, care o seducea:

— Rosanna!

Se trezi și descoperi că stătea în picioare. „Ce distrată sînt", își spuse. „Nimeni nu doarme în picioare." Se înfioră. „Oare m-am transformat?"

De teamă, începu să se miște, dădu din brațe și din picioare și un vîrtej de sunete bolborositoare verde-albăstrui o încolăci, ea se înălță într-un scurt și eteric impuls vertical, iar alte sunete o înconjurară, fericite, de îndată ce capul îi ieși din apă, rîsete și țipete voioase ale copiilor desculți, lipăind pe marginea piscinei și fugind veseli, umbrele de soare rotunde, viu colorate, bărbați în slip plimbîndu-se agale, indolenți și obezi, cer albastru, femei în bikini bronzîndu-se sub soarele fierbinte de vară, întinse pe șezlonguri, alți copii alergînd și jucîndu-se, piscina cu tineri amuzîndu-se în apă, servoplate deplasîndu-se de colo-colo la șaptezeci de centimetri deasupra solului, în apropierea șezlongurilor sau razant cu suprafața apei pentru a fi la îndemîna înotătorilor, într-o grabă bine calculată și perfect manierată, corecte, fără șovăieli și fără erori, plutind prin tabloul multicolor de oameni destinși, pentru a le servi băuturi și gustări.

— Rosanna!

Se întoarse și înotă spre margine. Privi mai atentă și-și dădu seama că printre modelele obișnuite de servoplate, în formă de tăvi, care ofereau pur și simplu alimentele și băuturile preprogramate, existau două-trei dotate cu noile dispozitive SupraSenzoSint, iar tava aducea cu o volbură micuță aproape invizibilă, lunecînd lin ca o răsuflare parfumată și sintetizînd băuturile și gustările în prezența clientului, fără ca acesta să fie nevoit să apese butoane și nici chiar să se clintească — nu trebuia decît să dorească.

Rosanna fu surprinsă de brusca limpezime cu care toate acestea se desfășurau dinaintea simțurilor ei după catalepsia neguroasă care o cristalizase — cît timp? — în mormîntul lichid din care ieșise. Un mormînt lichid care o transformase pe neașteptate într-o cutie magică de viață și surprize neastîmpărate, cu simțurile revenindu-i agere și agresive. Îi reveneau însă prea iute și cu o asemenea violență, încît aproape strigă de durere...

Semiologa se înfioră, ca și cum ar fi simțit durerea pe care doar o analiza, traducînd și computerizînd. Ultimele mesaje relevau o minte confuză, izbucnită dintr-un dispozitiv de recepție și emisie care în general se comporta bine și care, în ciuda uriașei sale puteri telematice, nu dovedise niciodată predispoziția de a cădea în vreun tip de paranoia artificială. Cum fusese posibil ca numele Rosanna să fie introdus într-un calculator? Ce putea însemna imaginea aceea incomprehensibilă? Ce piscină?

...Apa ca gheața, soarele pîrjolitor, zgomotele insuportabile, detergenții dizolvați cu gust acid, izul de clor sau poate amoniac gata să-i explodeze în plămîni. Se agață de marginea piscinei și degetele îi fură aproape retezate de lame viclene camuflate ca plăcuțe de mozaic, iar ea căscă gura de surprindere și durere cînd șiroaie de sînge strălucitor i se prelinseră pe mîini și colorară apa azurie în nuanțele amurgului.

— Rosanna! repetă Cassiel, întinzînd mîna spre ea.

Rosanna leșină, inima i se opri, Cassiel o prinse de brațe și o trase, împotrivindu-se rafalelor bruște de vînt, o tîrî spre șezlongul cel mai apropiat și o întinse acolo, lăsînd în urmă o dîră de sînge roșu și violet cu tonuri mov, selenare,

și apa se revoltă, valurile se înălțară, vîntul crescu într-un ciclon, urmă un seism inexplicabil, copiii zbierară de spaimă, femeile săriră țipînd din șezlonguri, trăsnete puternice și terifiante crăpară pereții și sparseră gresia din jurul piscinei, bărbații și femeile alergau și se izbeau unii de alții panicați,

urlînd și fugind, servoplatele lipsite de control zburau peste tot aidoma unor lame orizontale ieșite din minți și retezau trupuri, modelele recente cu dispozitive empatice SSS intrară în rezonanță cu undele cerebrale ale oamenilor îngroziți și le zdrobiră craniile ca niște bombe pline cu pastă de tomate și maioneză,

cutremurul păru să înghită totul, o avalanșă, apa explodă într-o galaxie de milioane de picături minuscule pîlpîind în nenumărate culori, spirale, vîrtejuri și labirinturi destrămîndu-se pe un fundal negru fără spațiu, formă sau relief, și Rosanna gîndi „Nu mai pot suporta încă o dată" și-și îngădui să moară, fiindcă era unicul mod prin care putea obține tortura păcii,

dar nu muri pe loc, nu: moartea era mult mai istovitoare. Se rătăcise prin atît de numeroase tentative, inima ei încetase de mult să mai bată, dar contracțiile chinuitoare nu voiau să înceteze și Cassiel nu-i răspundea lacrimilor sau implorărilor. Ea nu mai era o copilă, copiii nu plîng, ei cer și, la urma urmelor, ea nu izbutise nici măcar să ajungă la adolescență. Cassiel repeta, insistînd cu glas hipnotic:

— Rosanna!

Și într-o clipită totul se schimbă...

Simțea că se sufocă în odăița anecoidă care-i trezea claustrofobie și murmură aceleași cuvinte ca mesajul pe care-l retradusese:

— Nu mai pot suporta încă o dată.

Știa însă că trebuia s-o facă, trebuia să suporte și să continue munca, iar mesajul se schimbase, din fericire se schimbase, ea continuă să digitizeze rezultatele și brusc descoperi că o rodea o curiozitate uriașă, care o împingea înainte în ciuda oboselii și a durerilor ce bubuiau în tîmplele ce-i pulsau.

— Nu-i bine. Ceva nu-i bine aici. Acum nu pot greși. Nu mă pot îndoi de mine însămi. Rosanna nu poate redeveni reală, ar fi monstruos, poate că nu-i nimic mai mult decît un cod inserat în neurocircuitele celulare, și Cassiel, bărbatul

de pe Saturn, nu există, poate fi doar construcția ideogenică a unei unități de procesare necontrolate, dar... dacă ar fi așa, scanările permanente de control ar fi dat alarma.

Abandonă vîrtejul acela de gînduri pentru a-l opri să afecteze ceea ce recepta prin intermediul căștii și continuă munca.

...Vijelia cea rea se opri. Soarele străluci, delicat și voluptuos, deși nu mult mai mare decît o steluță de Crăciun. Cerul se extinse într-o apoteoză de salbe de perle și nestemate de toate culorile, imitînd un șirag de curcubeie de la un orizont la celălalt. Parcă s-ar fi aflat pe Saturn, privind inelele strălucitoare de pe cerul auriu-trandafiriu-negru, orbită de norii alb-sidefii de hidrogen, heliu și metan. Iar muzica era minunată, romantică și senzuală. Soarele. Apa. Piscina. Cuva. Fluidul vital. Mai degrabă, fluidul bionoetic. Fluidul. Superfluidul. Nu era necesar să înoți. Doar să recunoști splendoarea. Să trăiești precum cineva care abia s-a trezit.

— Ai mers prea departe, Rosanna.

Rosanna suspină și descoperi fericită că nu știa nimic despre sine și nici despre propriile ei gînduri. Și glasul lui Cassiel:

— Da, încă o dată. Să sperăm că nu va fi ultima dată, pentru că nu poate fi altfel.

Ea nu dorea să gîndească. Din fericire, amintirile teribile ale piscinei nu corespundeau cu nimic: i se descompuneau rapid într-o fostă reapelare care, la urma urmelor, fusese doar o combinație necontrolată și dispersată de imagini sintetizate, chemate dintr-o arhivă uitată de celule bătrîne fără corespondență și aproape distruse de reconvertizorii de fază. Dar...

...Rosanna? De ce-mi spun Rosanna? Cine sînt? Ce caut aici? Și ce înseamnă acest „aici"?

Bioinginerul se răsuci spre fiziotehnician și-l avertiză:
— Este prea riscant să continuăm.

Stînd într-un scaun metalizat între două enorme orientatoare de cîmp verticale, directorul institutului îi privea, tăcut și distant, totuși incapabil de a-și ascunde iritarea. Fiziotehnicianul îi simți ochii întrebători și sfredelitori arzîndu-i ceafa și deveni agitat.

— Pentru cine este riscant? întrebă el. Pentru Automaq? Sau pentru noi și pentru tot ceea ce reprezintă proiectul acesta?

Bioinginerul nu răspunse; fața lui reflecta luminile năvalnice ale uriașului panou verde-albastru translucid, care, ca un acvariu plin cu lichid uleios și incredibil de rece, conținea o țesătură complexă din trilioane de fibre sclipitoare traversată de impulsuri rapide și curenți energetici neîntrerupți.

— Nu ne putem opri acum, continuă fiziotehnicianul, cînd sîntem atît de aproape de a ști ce se întîmplă de fapt.

Bioinginerul se îndepărtă de panoul translucid și arătă spre principala consolă de comandă.

— Putem cel puțin să reducem frecvența impulsurilor. Ar fi o modalitate de a cruța exovitalitatea Rosannei... vreau să spun a lui Automaq, fără a opri derularea programului.

Directorul îi întrerupse cu glasul lui calculat și ușor răgușit:

— Aveți la dispoziție douăzeci și patru de ore pentru a-mi oferi raportul complet. Poimîine am întîlnirea cu acționarul majoritar al institutului, cu secretarul de stat și cu mareșalul. Ei vor răspunsuri. Mareșalul va dori să știe cît de viabil este presupusul contact cu „bărbatul de pe Saturn" și ce amenințări s-ar putea abate asupra Pămîntului. Secretarul de stat mă va întreba dacă SEARCH... dacă programul de bază nu riscă să fie întrerupt din cauza acestei abateri. Acționarul va solicita estimarea detaliată a inevitabilelor creșteri ale costurilor. Iar eu doresc să am răspunsurile în biroul meu și timp pentru a le studia înainte ca *ei* să pună întrebări.

Tuși și-și drese glasul cu un sunet neplăcut, ca și cum efortul de a rosti așa multe fraze la rînd îi agravase

inflamația bronhială cronică, se ridică din scaunul metalizat din care-i urmărise în tăcere vreme de jumătate de oră și ieși din laborator.

Fiziotehnicianul se încruntă, alternînd între gînduri contradictorii, dar știind că ceea ce apăra, dacă avea dreptate, nu putea prevala deocamdată. Motivele bioinginerului erau mai întemeiate decît ale sale. Sau cel puțin mai raționale. Insistența asupra unei suprasolicitări datorate presiunilor de sus și apropierii termenelor-limită putea afecta în mod serios programul. Se apropie de consola master și ajustă comenzile automate de rectificare a energiei. Enormul acvariu semiopacizat de temperatura scăzută încetă să mai zumzăie la fel de intens și neuro-țesăturile de trilioane de fibre licăritoare și îmbibate din interiorul său difuz reduseră sclipirile de fulgere pe care le emiteau într-o activitate frenetică.

— Cel puțin nu vom risca programul de bază, suspină bioinginerul, ușurat de decizia celuilalt.

— Nu, replică fiziotehnicianul pe un ton disprețuitor de inexpresiv. Aș dori să cred că scrupulele tale se datorează exclusiv loialității față de SEARCH.

— Bineînțeles că așa este. Ce altceva ar putea să fie?

Fiziotehnicianul răspunse prin altă întrebare:

— De ce-i spui mereu Rosanna lui Automaq?

— Ca nume de cod, mi se pare la fel de bun ca oricare altul.

— Nu încerci să te autoconvingi că este mai mult decît un nume de cod?

— Crezusem că am căzut de acord să nu mai redeschidem subiectul acesta.

Stînjenit, bioinginerul îi întoarse spatele și se așeză înaintea unui calculator, unde începu să lucreze în tăcere.

Superfluidul bionoetic din acvariul enorm aflat la temperatura spațiului sideral se cutremură și complicatele întreteseri de trilioane de fibre vibrară nervos, emițînd scînteieri diamantine.

Într-o zonă laterală a laboratorului, o ferestruică cu geam dublu îngăduia să se distingă chipul difuz al semiologei, concentrată asupra sarcinii ei epuizante din incinta anecoidă, înconjurată de haloul de lumină palidă care-i contura profilul.

...Rosanna se gîndi că s-ar fi putut îndrăgosti de Cassiel și gîndul acela o făcu să surîdă. Un gînd placid despre iubire, de-a dreptul straniu printre atîtea mesaje de strădanie, anxietate, dezacord, competiție, suferință. Îl apelă pe Cassiel. În realitate, n-ar fi fost nevoită s-o facă. El era permanent acolo. Ca și cum simpla existență ar fi fost starea sa naturală. Existență, doar atît, și cu toată ființa sa preocupată de actul respectiv. De parcă, dăinuind între două orizonturi, al sosirii și al plecării, timpul nu mai exista. Sau poate că exista, dar era atît de imposibil de determinat, încît caracterul său imperios era complet limitat la contactul instantaneu cu Rosanna.

— Rosanna, nu poți face ceea ce-ți cer ei. Nivelurile acestea sînt prea ridicate. Te secătuiesc și nu te recuperează. Nu poți canaliza atît de multe canale.

— Ce contează, dacă sînt aprinsă de iubirea pentru tine, Cassiel, gîndi ea, ce contează pentru mine anxietățile, trădarea, lăcomia, perfidia și violența, dacă iubirea ta înseamnă totul pentru mine și dacă mă dăruiesc cu totul ție, pentru ca tu să trăiești de-a pururi pentru mine?

— Nu voi trăi de-a pururi, nici chiar pentru tine, cele două orizonturi ale mele se apropie, într-adevăr, mă preschimb și curg întruna prin toate identitățile din interiorul meu, care mă limitează în mine, dacă mă stabilesc ca un „eu" în visul tău este pentru ca tu să te poți concentra asupra tuturor apoteozelor mele/noastre, iar tu nu te poți dărui, fiindcă ești necesară, iar dacă te oferi în felul acesta vei muri din nou, ai murit deja de multe ori, hotarul tău între viață și viață nu este etern, trebuie să te limitezi lent, receptînd fără erori ceea ce-ți relev eu, Rosanna, iubirea mea/noastră,

miza este imensă, tu trebuie să poți trăi astfel încît să poți fi canalul care trebuie atît de neapărat să fii...

Semiologa interpretă toată avalanșa aceea de semnale și introduse coduri complexe pe tastatura din fața ei. La sfîrșitul zilei trebuia să-i înmîneze directorului o transcriere completă, indiferent care ar fi fost conținuturile mesajelor și răspunsurile, indiferent cît de vagi sau incomprehensibile puteau părea. Ce straniu — o mașină care să raționeze asupra sieși și asupra jocului de influențe care-i străbătea circuitele în ambele sensuri... Un joc teribil... influențe teribile...

— *...Și acum, pentru că cineva a menționat cuvîntul „joc", gîndi Rosanna, jocul care reprezintă miza, toate acestea sînt nimic altceva decît un joc, Cassiel, înțelegi sau nu-nțelegi, este ca o dilemă, mă simt ca și cum aș fi prinsă în capcană, și tu de asemenea, dacă eu mărturisesc și tu nu mărturisești lipsurile pe care le avem, sau dacă eu mărturisesc și tu mărturisești, sau dacă nici unul dintre noi nu mărturisește, mai rămîne oare loc pentru amăgire, pentru pedeapsă ori pentru răsplată, este un joc în spirală care revine întruna în centru cu cît ne îndepărtăm mai mult de centru, iar eu nu mai știu cum să mă divid, nu știu cum să rămîn neutră în jocul acesta pe care nu știu cine mă obligă să-l joc, orice strategie este întotdeauna o strategie de evadare fără orizonturi sau suflet și, indiferent cît de mult aș căuta, găsesc întotdeauna ceea ce caut, iar ceea ce doresc ești tu și tu nu te afli niciodată acolo unde caut, deși existi și ai existat mereu, dar nu întotdeauna în același întotdeauna, de parcă timpul fusese abătut, doar puțin, totuși îndeajuns ca să te găsesc în locul unde nu mai ești, este strategia nebuniei, vreau să dorm, să visez și să curg în tine și să nu mai fie niciodată nevoie să mai gîndesc, deoarece toate gîndurile pe care trebuie să le gîndesc s-au sfîrșit în cele din urmă... Cassiel.*

— *Limitează-te și ascultă. A treia astronavă a sosit și se află pe poziție. O astronavă sub forma unui convoi aproape*

nesfîrșit. O tenie, aidoma celorlalte două. Laolaltă formează laturile unui triunghi, tangente la perimetrul inelelor. Știm că decizia lor este ireversibilă, Rosanna, și că vor începe Marea Operație. Rosanna, iubirea mea, canalul meu. Transmite. Numai tu ne poți ajuta.

— Da, iubitul meu, gîndi Rosanna. Dar cînd? Cînd? Îmi spui o mulțime de lucruri, pui stăpînire pe mine cu ele și mă alini, dar în ce fel mă ajută asta? Numai eu te pot ajuta? Dacă numai eu o pot face, atunci relaxează-te, asta voi face. Voi muri pentru tine încă o dată. Cassiel al meu. Pentru tine și pentru toți numeroșii tăi Foc-Gheață-Flux. Privește.

Draperiile grele din catifea roșu-întunecat fură îndepărtate în lături și monseniorul pătrunse în odaia austeră, condus de un valet. Valetul făcu o plecăciune, trase draperiile și dispăru, închizînd enorma ușă din stejar sculptat. Monseniorul rămase singur, dar nu pentru mult timp. În capătul opus al încăperii se deschise o ușiță prin care pătrunse vicarul, salutîndu-l cu un zîmbet și un gest din mînă, invitîndu-l să ia loc la masa mare din mijlocul camerei. Monseniorul răspunse salutului și amîndoi se așezară, în capetele opuse ale mesei.

— Să nu pierdem vremea cu introduceri, rosti vicarul pe un ton jovial și lentilele ochelarilor săi reflectară spoturile luminoase ale candelabrului. Spuneți-mi, monseniore, ce vești îmi aduceți?

— Puține, Eminența Voastră, răspunse precaut monseniorul și deschise o servietă din care scoase cîteva hîrtii. Informațiile sînt contradictorii și avem nevoie de timp pentru a formula o apreciere competentă, bine întemeiată pe fapte.

— Biserica nu-și poate îngădui șovăielile din 1999 și 2001, observă vicarul cu glas mai puțin jovial. Sfînția Sa este supus presiunilor din interiorul curiei și în clipa aceasta pregătește o scrisoare apostolică, care va conduce spre o enciclică viitoare mai ponderată. Dacă informațiile sînt contradictorii, obișnuitele tehnici de tărăgănare ale ierar-

hiei nu vor mulțumi pe nimeni și vor sluji doar la anularea prestigiului și la zguduirea mai puternică a temeliilor Bisericii.

Monseniorul înclină ușor din cap, fără nici un comentariu. Vicarul conchise:

— Iuțeala este o armă... arma *noastră*!, pentru ca interpretările *noastre* avansate ale evenimentelor să acționeze în favoarea *noastră*.

— Neîndoios, spuse monseniorul cu un ton de modestie. Dacă însă credința *noastră* nu este deșartă, așa cum a spus apostolul Pavel, nimic nu poate cutremura temeliile Bisericii.

— Nu este chiar atît de simplu. Dușmanii credinței vor spune că Iisus nu a prevăzut asta. Universul nu este limitat la Palestina și bazinul mediteranean, ca în vremea apostolului Pavel. Societățile misionare din toată lumea creștină ne cer instrucțiuni, iar Uniunea Misionară Papală trebuie să ofere un răspuns. Unii consideră că orice civilizație, fie ea non-umană, fie ea dezvoltată pe altă planetă și în condiții ecologice total diferite de ale Pămîntului, poate și trebuie să fie evanghelizată.

Monseniorul luă două fotocopii, cîte una în fiecare mînă, și, ținîndu-le departe de trup, ca și cum s-ar fi așteptat să-l împroaște cu venin dintr-o clipă în alta, rosti:

— Am reușit să obținem două rapoarte secrete. Unul provine de la Institutul de Investigații Electrocerebrale, organizația privată care a declanșat toate necazurile, iar celălalt de la NASA. Raportul NASA descrie sosirea astronavei Cassini pe orbita planetei Saturn, detaliile lansării sondei Huygens, orbita ei în jurul satelitului Titan și asolizarea, precum și caracteristicile instrumentelor care...

— Detalii ce nu mai trebuie descrise în nici un document secret, îl întrerupse vicarul. Le-au difuzat în toate mass-media în ultimii șapte ani, din octombrie 1997, cînd a fost lansată misiunea Cassini-Huygens spre Saturn.

— Iertați-mă, nu am terminat. Partea secretă se referă la imaginile care n-au fost și probabil nici nu vor fi publicate.

Vicarul se aplecă puțin în față și ochii îi scînteiară atenți îndărătul lentilelor.

— Imaginile acestea, Eminența Voastră, prezintă un obiect luminos difuz, gigantic și probabil dreptunghiular, care pare să se deplaseze în jurul inelelor planetei Saturn ca o mașină de curse pe pistă și care deține strania particularitate de a deveni intermitent invizibil, în funcție de unghiurile din care este detectat de instrumentele sondei. Fenomenul, atît în faza sa puternic cromatizată, cît și în cea invizibilă, a fost observat și de alte mijloace de detecție în afara fotografierii în spectru vizibil și infraroșu — spectrometre cu neutroni și raze gama, fotopolarimetre, magnetometre, reflectometre electronice...

— Foarte straniu, într-adevăr, dar ce legătură este între acest fenomen și grijile noastre?

— Pentru noi legătura este negativă. Mai exact, nu confirmă revelațiile apărate de raportul institutului.

— Dacă îmi amintesc corect, începu vicarul încruntîndu-se, primul raport la care am avut acces menționa trei astronave provenite din exteriorul sistemului nostru solar, care ocoleau inelele planetei Saturn sub forma unor convoaie sau lanțuri lungi de cuburi și sfere din aliaje de iridiu-platină, alternînd cu ruteniu-paladiu. Se spera că misiunea Cassini-Huygens va confirma...

— Misiunea a investigat totul și n-a confirmat.

— Perfect — din cele ce-am auzit, n-a confirmat, dar pe de altă parte a arătat o mașină de curse, gigantică, luminos colorată și spectrală, care apare și dispare, deplasîndu-se pe perimetrul inelelor. A reușit cineva să afle ce este?

— Nu. Imaginile nu sînt concludente și deocamdată savanții abia investighează, în secretul cel mai mare.

— Bine. Să sperăm că toate informațiile acestea nu vor fi făcute publice, astfel încît să apară obișnuiții nebuni care să urle că semnele sînt în ceruri, că profețiile se adeveresc și că a sosit Apocalipsa.

— Eminența Voastră, asemenea cazuri n-au mai apărut după ce s-a stins nebunia provocată de anul 2000.

— I-ai uitat pe Decenali, care invadează televiziunile din toată lumea cu argumente pseudo-teologice potrivit cărora Judecata de Apoi va sosi înainte de sfîrșitul primului deceniu al celui de-al treilea mileniu, oftă vicarul parcă sătul de asemenea țicneli, apoi schimbă tonul: Care este conținutul raportului secret al institutului?

Monseniorul se foi în scaun, își drese ușor glasul și începu șovăielnic:

— Raportul acela descrie o nouă fațetă de „civilizație" descoperită pe Saturn, formată din entități uni/multiple, reversibile și politemporale. „Ele" știu despre Hristos și misiunea sa. Întemeierea Bisericii, misterele pascale, doctrina mîntuirii... Cunosc absolut toate detaliile, ca și cum ar fi trăit pe Pămînt în ultimii 2004 ani și ar fi însoțit calea Bisericii în clipele cele mai bune și... mai ales în cele mai rele.

Vicarul era stupefiat.

— Nu poate fi o glumă proastă, de o calitate îndoielnică?

— Nu cred, Eminența Voastră.

— Atunci... cel puțin detaliile coincid cu ceea ce știm noi? Nu ar putea fi o farsă de proporții, ca multe altele — așa cum a fost moda cu Hristos extraterestru, avatarul hristic al lui Krishna, reabilitarea Evangheliilor apocrife, nuclearizarea giulgiului din Torino sau... *et caetera*?

— Nu contează dacă ele coincid sau nu, Eminența Voastră. „Ei" au un Hristos identic, care i-a binecuvîntat deja cu Parusia! Se pregătesc pentru învierea morților și riscă s-o piardă dacă inelele planetei lor suferă o deviere sau orice altă dereglare de proporții. Hristosul lor afirmă că este *același* cu al nostru, o emanație cosmică...

Vicarul îl întrerupse iritat:

— Hristos — o emanație cosmică?! Trebuie să suportăm iarăși toate vechile erezii și să plecăm urechea la blasfemiile gnosticilor din vechime?

— Îmi cer iertare, Eminența Voastră, eu reproduc doar ceea ce a transmis Automaq. Comunicările afirmă că *orice*

Hristos este o emanație cosmică, materializată în funcție de caracteristicile fizice, suprafizice sau infrafizice ale ființelor din orice sistem, că pe Pămînt misiunea Sa a dat greș și că acum „ei" și-au propus să ne evanghelizeze pentru ca să putem acționa rapid și... pentru a deține conștiința creștină sinceră, care, potrivit spuselor lor, ne-a lipsit dintotdeauna.

Privirea pe care vicarul Congregației pentru Doctrina Credinței o azvîrli asupra monseniorului fu de-a dreptul înfricoșătoare.

La fel ca explozia Rosannei atunci cînd fu renăscută și ieși lucidă din confortul de lichide haine și înghețate, amniotic, nemilos, înghețat și călduț, într-adevăr, întrucît care altele puteau sfredeli la naștere, sau renaștere, deja amintiri dragi ale uterului, utilitar absent, dureri uitate, oare merita?, se scutură, înspăimîntată, își mișcă brațele și picioarele, ori simplele reminiscențe a ceea ce fuseseră brațe și picioare,

un vîrtej de sunete bolborositoare verde-albăstrui o încolăci, ea se înălță într-un scurt și eteric impuls vertical, iar alte sunete o înconjurară, agresive, de îndată ce capul îi ieși din apatia pătrunderii în atît de multe intenții, planuri, temeri, amintiri, suspiciuni din minți rătăcitoare sau doar imbecile și lacome, și glasul mereu dulce-amărui al lui Cassiel:

— Rosanna!

Rosanna? De ce Rosanna? Cine sînt?, ce caut aici?, și ce înseamnă acest „aici"? Iar amintirea nu mai era de acum o amintire, ci un moment, totul se petrecea simultan, matrice complexe de conspirații, expansiune haotică de modele sociale și economice care-și pierdeau dimensiunea și ascultau de noi elemente de control, comportamente imprevizibile ce se deplasau în șabloanele dorite printr-o simplă interacțiune telemintală, un joc, un simplu joc, un joc gigantic, apocaliptic și satanic,

și Rosanna icni de agonie și-și îngădui să se sufoce, dar reacționă și reapăru, acele reci o străpunseră în nenumăratele dureri intercelulare ale torturaților, șocuri electrice, injecții de picoroboți ce-i străbăteau instantaneu, orgasmic, filamentele nervoase ale emisferelor cerebrale și fibrele întregului trup, de milioane de ori în fiecare nanosecundă,

și în clipa în care simțea că leșină îl zări pe bărbat, nu era Cassiel... cine putea să fie bărbatul acela care venea spre ea zîmbind, binevoitor sau poate nu... ce straniu, văzu ea, mustața nu-i este simetrică, partea stîngă este ceva mai scurtă, doar cu foarte puțin, de abia poți să-ți dai seama, dar cu această claritate multiplă din interiorul și exteriorul meu observ orice...

Semiologa își întrerupse brusc computerizarea analizei; un neașteptat val rece trecu peste ea și încremeni, respirînd brusc alertă. Încotro va duce amintirea aceasta? Un bărbat cu mustață asimetrică... partea stîngă nițel mai scurtă... ce va face el în continuare?

...și amintirea aceasta dureroasă, atît de frecvent reapelată, o tortură din nou,

amintirea clipelor cînd era încă necesar să-i străpungă craniul și regiunile sensibile ale trupului cu electrozi,

și amintirea bărbatului care venea spre ea zîmbind și apăsînd un buton de comandă pe care ea îl văzuse utilizat de atîtea ori,

însă de data aceasta ecranul de forță nu fusese activat, era o greșeală, era un act deliberat?, el apăsă butonul și surîse, poate că era numai o greșeală, cine știe, o greșeală lipsită de importanță, dar bubuitul și șocul care o ametiră fură realmente importante, fiorul morții o pătrunse și instantaneu o suferință insuportabilă o strînse în pumn și ea sfîrși nu prin a leșina, ci muri, muri, și o știu din cauza durerii cu care o strigă Cassiel cu glas tulburat și imens ca vocea unei întregi planete care explodează și se risipește în neant:

— Rosanna!!!

Iar ea muri și se pierdu și auzi din nou glasul îndepărtat al lui Cassiel, îndepărtat în propria ei minte și adesea rătăcit...

Din cauza șocului și ametelii, semiologa se ridică parțial din fotoliul ergonomic; mîinile îi tremurau și abia putea zări tastatura din fața ei, cu atît mai puțin siluetele încețoșate ale bioinginerului și fiziotehnicianului prin geamul dublu, ambii lucrînd preocupați asupra panourilor translucide pe care bolboroseau licăririle fluidului bionoetic, cu directorul privindu-i tăcut, ascuns îndărătul lor, și un singur gînd pulsa în ea cu furie rece și nemiloasă, Rosanna fusese ucisă, acum avea dovada, cum fusese posibil să nu fi fost martoră, apoi își reaminti, bineînțeles, fusese în perioada în care persoane superdotate ca Rosanna, cu trupurile și craniile străpunse de electrozi, erau conectate la Automaq în exterior, într-o incintă separată, în afara razei vizuale a camerei anecoide în care ea, semiologa, avea să-și continue munca epuizantă și halucinantă... Gîndindu-se mai bine, Rosanna putuse muri accidental, ecranul de forță protector nu fusese activat, o eroare evident stupidă, nu exista nici un motiv real pentru a o elimina, dimpotrivă, Rosanna fusese persoana supradotată cea mai performantă care trecuse prin institut...

Își frecă ochii obosiți și o certitudine lipsită de echivoc ieși în relief printre cele care-i mai rămăseseră: la sfîrșitul zilei, transcrierea avea să fie predată incompletă. Ceea ce tocmai descoperise ea nu trebuia să mai știe nimeni... deocamdată.

...dar ceva o reanimase cu un impuls nou și o vigoare nouă,

da, fusese resuscitată,

și o luciditate nouă, limpede precum cristalul, pătrunzătoare, combinată cu niveluri numerice de unități politice, grupuri matriciale de elemente de control ideologice,

conspirații silențioase, obturarea rețelelor interactive, reguli stricte de reconversie neurosociologică, matrice de penetrare psihică prin sublimare de microprograme în unele forme de artă, viruși de neurocalculatoare, și ea, Rosanna, era aceea care cataliza momentele corecte și spațiile telemintale pentru contact, și în general ea nu se înșela, dar în ultima vreme se simțea vlăguită, iar acum... un cadavru renăscut... simțea că slăbea fiindcă această amintire inoportună, a bărbatului cu mustață asimetrică apăsînd butonul de comandă fără ecranul de forță, devenise implicată aidoma unui jefuitor furișat în sarcina actuală... sarcină.... ce sarcină?, ah!, RESEARCH, care o tîra prin strădania aceasta interminabilă... și se simți sfîrșită...

Directorul institutului se simți de asemenea sfîrșit pentru o vreme, cînd se confruntă cu cei trei interlocutori ai săi — poate că ar fi fost mai bine să le spună „examinatori" — politicoși, dar cu întrebări tăioase. Într-adevăr, nu se înșelase în previziunile sale; de altfel ar fi fost și greu. Acționarul îi puse întrebări financiare, secretarul de stat îi puse întrebări politice, iar mareșalul îi puse întrebări militare — așa cum era de așteptat. Le răspunse în conformitate cu raportul pe care-l primise și care, după ce-l studiase atît de mult, devenise încrustat în coșmarurile lui ca o poveste horror, iar în cele din urmă secretarul de stat rosti:

— Un singur aspect nu-mi este clar. Automaq, pe care l-a creat institutul, își pierde sau nu capacitatea de a continua RESEARCH *fără erori*, în ciuda interferenței de contact a... a... cum îi spuneți... „bărbatul de pe Saturn"?

— Nu cred asta, domnule secretar de stat.

— Nu credeți sau nu este adevărat?

— Nu vă pot garanta cu certitudine că RESEARCH nu este afectat.

— Totuși, interveni mareșalul, cele mai recente informații strict secrete pe care le-am primit din partea Statului-major se referă la acțiuni militare, paramilitare, de gherilă și teroriste care ar fi trebuit să fie direcționate și

reorientate... și, mai ales, devirtualizate, în centri nervoși de pe tot globul... dar care n-au fost realizate.

Tăcu o clipă, apoi încheie apăsat ca o concesie:

— Cel puțin n-au fost realizate *încă*.

— RESEARCH este o acțiune foarte vastă și complexă, reflectă directorul. Automaq a fost conceput în laboratoarele noastre, ca parte dintr-un program științific aparent banal și lipsit de publicitate, pentru a îngădui dezvoltarea paralelă și strict secretă a sarcinii primite de la guvern... cu numele de cod RESEARCH — surîse ușor cinic și adăugă —, contractul nostru cel mai bine plătit din ultimii cincisprezece ani.

— O să fiu convins în această privință doar după ce voi contabiliza dividendele, comentă acționarul.

— Lipsit sau nu de publicitate, declară secretarul de stat, acest fenomen parazit pe care l-ați denumit „bărbatul de pe Saturn" pune în pericol securitatea proiectului de bază.

— Și, posibil, siguranța strategică și militară a multor domenii asociate, adăugă mareșalul.

— A fost o picanterie pentru mass-media, continuă secretarul de stat, care nu ne vor lăsa în pace în privința succesului lui Automaq și a „misterioasei amenințări de pe Saturn". Peste toate acestea, recepțiile lui Automaq au fost contaminate, potrivit ultimului dumneavoastră raport, de referințe mistice.... care... ca să spun așa, sînt cel puțin neliniștitoare.

— Dacă trebuie să-i oferim publicului ceva, se apără directorul, am prefera să fie comunicațiile telematice dinspre Saturn. Întotdeauna vor exista indivizi care le vor considera nonsensuri... A fost de altfel modul cel mai bun de a camufla adevăratele obiective ale lui RESEARCH.

— Mă întreb dacă nu cumva totul este un nonsens, rosti acționarul.

— Rezultatele practice confirmă eficiența procesului, replică directorul reducîndu-și intensitatea glasului și înăbușindu-și o tuse stînjenită. Puternicele radiații telemintale emise de Automaq au avut rezultate spectaculoase în

direcția obiectivelor lui RESEARCH, mai ales a spionajului invizibil în cele mai tăinuite meandre ale principalelor corporații mondiale, influențarea voturilor în țări strategice, creșterea ratei plauzibile statistic a accidentelor, diseminarea selectivă a virușilor rezistenți pentru a împiedica proliferarea păturilor nedorite de populație, încetinirea procesului de vindecare în bolile cele mai nocive cu scopul menținerii standardului de prosperitate a principalilor producători de medicamente, ca și alte metode de control al șomajului, implantarea de linii directoare în spiritul pictorilor, muzicienilor, filozofilor, regizorilor și scriitorilor foarte populari, exploatarea sensibilităților și dorințelor principalelor centre de luare a deciziilor cu scopul...

— Da, da, îl întrerupse iritat secretarul de stat, toate acestea s-au realizat, dar erau deja demarate în anumite modalități, chiar dacă mai lente și mai puțin sigure. Ceea ce am aflat între timp, domnule director, a fost faptul că institutul dumneavoastră încă n-a oferit un răspuns privind vectorul de reconversie pe care trebuie să-l avem ca *optim* pentru mileniul al treilea — limitele matematice ale informațiilor ce vor trebui păstrate secrete, indiferent unde ar putea conduce aceasta, cu o etichetă pe care s-ar putea scrie „ordine, securitate, stabilitate".

— Desigur, încuviință directorul, scopul justifică mijloacele, chiar și matematic. Ar trebui totuși să observ că, prin contactarea unei „civilizații" care s-a dezvoltat în superfluidele superreci din atmosfera planetei Saturn și prin decodificarea solicitărilor intense de ajutor pe care entitățile respective ni le-au trimis prin intermediul lui Automaq, am obținut patru rezultate neprevăzute care au implicații neprețuite. În primul rînd, am dovedit că Automaq depășește așteptările noastre cele mai optimiste în domeniul acțiunii telemintale instantanee, atît ca emițător, cît și ca receptor, practic neavînd limite, ceea ce poate doar să favorizeze obiectivul lui RESEARCH. În al doilea rînd, am descoperit „forme de viață inteligentă" pe o planetă din sistemul solar aparent improbabilă pentru a găzdui așa

ceva. În al treilea rînd, am fost informați despre nave extraterestre sosite, potrivit tuturor indicațiilor, din direcția stelei Barnard, care sînt gata să întreprindă acțiuni distructive în inelele planetei Saturn, ceea ce ar putea periclita stabilitatea fizică și electromagnetică a planetei. În sfîrșit, ne-a permis să adoptăm măsuri — se întoarse cu un surîs spre mareșal —, iar acesta depinde de dumneavoastră, domnule mareșal, așadar să adoptăm măsuri împotriva unui posibil atac asupra Pămîntului întreprins de acești călători spațiali barnardieni, ale căror intenții, deși nu foarte clare, ni se par extrem de suspicioase.

Își stăpîni un acces de tuse, la dracu' cu bronhiolele, și nici măcar nu fuma, ce s-ar fi întîmplat atunci?, își ceru scuze și duse o batistă la buze.

Secretarul de stat și mareșalul schimbară priviri pentru o clipă critică, mareșalul suspină scurt, iar secretarul de stat schiță un gest iritat, de parcă ajunsese pe neașteptate la o decizie dificilă.

— Dubiile mele, spuse el, rezidă exact în această impresionantă avalanșă de succese. Atît vehiculul spațial Cassini, care a străbătut spațiul cosmic pînă la Saturn, cît și sonda Huygens, care tocmai a asolizat pe Titan, neagă existența ipoteticilor extratereștri veniți dinspre Barnard.

Directorul păli brusc; nu avusese deocamdată acces la informația respectivă, nu știa ce să spună, iar secretarul de stat încheie:

— Domnule director, mă tem că va trebui să revizuim întregul program și îndeosebi criteriile pentru evaluarea încrederii în Automaq.

Pe artera ticsită de trafic, ziarista devenise nerăbdătoare la volanul mașinii. În imaginația ei incitată, revăzuse de nenumărate ori structura articolului, pe care-l completa cu fragmente din interviurile obținute; mai rămăsese o singură persoană de intervievat și se afla în drum spre ea, cînd ajunse la penultima intersecție, cea mai păcătoasă, cu cele mai multe coloane de mașini îndreptîndu-se în direcții

diferite, asurzind văzduhul cu claxoanele lor de exasperare și încercînd să se strecoare peste tot, fără să respecte indicațiile semafoarelor, ea decisese că ar fi fost bine s-o evite, dar simțea că era imposibil, un singur pas greșit, și risca să piardă toată truda de pînă atunci, activă telefonul celular, secretarul răspunse și o liniști, nu trebuia să se grăbească, nu vor fi nici un fel de dificultăți, monseniorul înțelegea și avea s-o aștepte.

Cînd pătrunse în cele din urmă în cabinetul monseniorului, întîrziase cu o jumătate de oră. Repetă scuzele pe care i le prezentase deja secretarului, și monseniorul surîse condescendent. Bineînțeles — traficul haotic. În ciuda numeroaselor viaducte, pasaje inferioare și autostrăzi urbane, în oraș continuau să existe zone imposibile în anumite intervale orare. Nu trebuia să se îngrijoreze, el mai avea la dispoziție încă o oră, pe care putea să i-o dedice complet, problema era destul de serioasă și momentul era cît se putea de potrivit, se răspîndiseră multe informații destabilizatoare cu intenții negative, iar cunoașterea corectă a faptelor devenise esențială.

— Monseniore, am urmărit cu atenție rapoartele periodice ale Observatorului Vatican și am sesizat că ultimele au fost straniu de evazive în privința misiunii Cassini-Huygens și a asteroidului Toutatis, despre care s-a vorbit atît de mult anul trecut. Nu mă pricep defel la astronomie, dar care este cauza acestei... cvasităceri?

— Nu cred că există o cauză anume, surîse monseniorul. Au existat o mulțime de speculații despre această coincidență, care de fapt fusese prevăzută pentru 2004 — anul curent —, și anume că în momentul în care o navă creată de mîna omului va asoliza pe Titan, satelitul planetei Saturn, asteroidul Toutatis se va găsi la cea mai mare apropiere de Pămînt.

— Potrivit informațiilor pe care le dețin, asteroidul Toutatis are o orbită foarte neregulată — apropierea lui în anul 1996 a trezit îngrijorări, cea din 2000 a fost salutată cu ușurare, dar cea din 2004...

— Nu înțeleg totuși ce relație întrevedeți între Observatorul Vatican și evenimentele acestea, care au fost firești de atîta vreme — nave pe care omul le trimite în spațiu sau asteroizi care se apropie de planeta noastră.

— Se pare că, în ultimele luni, telescoapele observatorului dumneavoastră au explorat în mod insistent o anumită regiune a spațiului cosmic. Vă așteptați la împlinirea în scurt timp a profețiilor Decenalilor? La o catastrofă de proporții? Dinspre Toutatis... sau de unde? Armagedonul sosește sub forma unui eveniment cosmic care ar putea afecta în mod serios Pămîntul?

— Nu înțeleg, replică monseniorul iritat, de ce în ultimii ani speculațiile s-au învîrtit exclusiv în jurul Observatorului Vatican, de ce presa se miră că Papa este interesat de astronomie și ce manevre politico-religioase ar putea fi tăinuite înapoia construirii unui telescop.

— Un telescop puternic, de înaltă tehnologie, precizează ziarista, amplasat în Observatorul Steward al Universității Arizona și controlat de iezuiți, care se folosesc de sume impresionante și influență politică...

— Repet, tot nu înțeleg actuala speculație, mai ales că Observatorul Vatican, creat de Leon al XIII-lea prin carta apostolică *Motu proprio*, a existat încă din 1891, iar scopul său a fost determinat de nevoia exclusivă a Bisericii de a ține pasul cu adevărurile științifice și de a respinge acuzațiile de obscurantism de care a suferit în decursul fazei pozitiviste din secolul XIX — atît și nimic mai mult.

— Nu are nici o legătură cu amenințarea dinspre Saturn, pe care mass-media o prezintă în mod extensiv?

— În afara speculațiilor reporterești pe care tocmai le-ați menționat, nu cunosc nimic despre această presupusă... amenințare dinspre Saturn.

— Monseniore, toată lumea știe că Institutul de Investigații Electrocerebrale, IIE, a construit un mecanism telepatic care a receptat transmisiuni dinspre Saturn, descoperind nu mai puțin de două civilizații extraterestre: una saturniană și alta din afara sistemului nostru solar, care

a venit să jefuiască miliarde de tone de gheață conținute în inelele planetei Saturn pentru a le duce în sistemul ei de origine. Ziarele au atribuit și un nume acestui „jaf" — îl numesc Marea Operație.

— Mass-media abundă în povești science-fiction!

— Știți însă de experimentele întreprinse de IIE cu acest mecanism telepatic... pe care institutul îl numește Automaq?

— Mă consider o persoană rezonabil de bine informată.

— Și dacă eu afirm, monseniore, că acest mecanism telepatic nu este o mașină, ci o ființă umană menținută cu violență într-o permanentă stare de șoc pentru a răspunde la stimuli suprasensibili de înaltă frecvență?

— Imposibil! exclamă monseniorul, înfiorîndu-se. Deținem informații demne de crezare potrivit cărora este un biofac — o mașină care conține, într-adevăr, unele elemente biologice, mai precis lanțuri ADN, totuși o mașină, nimic mai mult decît o simplă aplicare a tehnologiei.

— Și dacă lucrurile nu stau așa?

— Ar fi o blasfemie atît de odioasă, încît n-aș putea nici măcar să comentez pe seama ei.

— Să examinăm atunci chestiunea din alt unghi — dacă acest biofac, cu complexitatea sa ciberorganică, a dobîndit suflet?

— Este o speculație gratuită, din soiul celor care susțin că noile calculatoare, de ultimă generație, sînt atît de complexe în inteligența lor, încît adoptă caracteristicile de comportament ale unei naturi psihice, cum ar fi voința, sentimentele sau emoțiile.

— Biserica a condamnat telepatia și hipnotismul?

— Sînt două noțiuni diferite. Biserica nu aprobă inducerea stărilor de relaxare a voinței, care deschid mintea și sufletul în vederea introducerii unor influențe ce pot fi... să zicem maligne. Acesta este motivul pentru care a condamnat chietismul și rugăciunea chietudinii în secolul XVII, mediile oculte în secolul XIX și meditația transcendentală în secolul XX.

— Prin urmare, continuă să creadă în așa-zisele puteri ale întunericului?

— Dacă doriți... Scripturile le consemnează, iar Biserica este purtătoarea credincioasă a adevărurilor evanghelice. Desigur, nu ne opunem în nici un fel experimentelor telepatice desfășurate prin modalități tehnologice care nu primejduiesc integritatea spirituală a ființelor umane implicate.

— Monseniore, insist în a susține că nu aveți dreptate. Automaq este mai mult decît un simplu biofac. Este o ființă umană... o femeie!, și o cunosc... sau cel puțin am cunoscut-o.

Monseniorul fu extrem de tulburat la auzul cuvintelor acelora și prima sa reacție, oricît ar părea de ciudat, fu să izbucnească în rîs.

— Bine, se potoli el în cele din urmă. Ce dovadă aveți în această privință?

— Deocamdată nici una, și de aceea nici nu pot publica nimic, dar o știu. Femeia se numește... mai exact, se numea Rosanna și a fost prietena mea. Îl cunosc și pe prietenul ei. Amîndoi au lucrat la institut, cu grupuri de generatori termoelectrici de înaltă energie, folosind radioizotopi. Ea a murit într-un accident. Creierul ei, menținut în viață în mod abuziv, constituie nucleul biofacului.

Monseniorul clipi de cîteva ori și răsuci între degete al treilea buton al sutanei sale cu atîta forță, încît fu cît pe-aici să-l rupă. Preferă să nu-și imagineze discuția pe care urma s-o aibă cu vicarul Congregației pentru Doctrina Credinței — numele pompos cu care fusese rebotezată Inchiziția, și confirmată în 1965 de Paul al VI-lea.

Cînd secretarul de stat fu primit în cele din urmă de președinte, abia mai putea să-și ascundă iritarea. Era prima dată că președintele îl lăsase să aștepte în anticameră, sub pretextul unei discuții telefonice private din care nu dorea să fie întrerupt... nici chiar de secretarul de stat. În cele din urmă, ledul verde se aprinse și cei doi agenți secreți deschiseră ușa și-l lăsară să intre.

Președintele îi făcu semn să ia loc în fața biroului extrem de vechi și sobru, făcut din mahon autentic din Honduras, și-l întrebă imediat despre raport.

Secretarul de stat deschise încuietoarea cu cifru a servietei sale și scoase un dosar atît de gros, încît președintele se încruntă. Era un raport detaliat, alcătuit de două echipe responsabile cu ancheta confidențială solicitată de guvern — una dintre ele condusă de un exobiolog, iar cealaltă de un astrofizician, ambii renumiți.

— Bănuiesc că l-ai parcurs pe tot, spuse președintele.

— Da, domnule președinte.

— Perfect. Înainte de a mi-l lăsa, citește părțile pe care le-ai subliniat.

Secretarul de stat nu comentă nimic; la fel de bine ca și președintele, știa că dacă n-ar fi subliniat șase-șapte fraze cruciale din orice document, pe care președintelui îi plăcea să le audă la început, ar fi trebuit să ia raportul înapoi și să le însemneze și abia apoi ar fi fost primit.

Răsfoi raportul, căutînd semnele puse în locurile unde subliniase, și rosti:

— Exobiologul și astrofizicianul cu care am schimbat impresii detaliate au promis un al doilea raport, care va fi probabil definitiv, imediat ce vor fi traduse toate semnalele care sînt urmărite, computerizate și analizate.

— Cînd va fi asta?

— În curînd, răspunse el sec și începu să citească: „...După cercetări și experimentări cu radiația telemintală coerentă, folosind persoane excepțional de dotate, IIE a realizat o structură artificială de biosiliciu, care poate funcționa ca un creier foarte complex, cu capacități vaste. Acest biofac, botezat de creatorii săi Automaq, este o structură cu trilioane de neuroni computerizați și inserări integrate cu micropsihoni ADN, capabilă să efectueze nu numai operații matematice extrem de avansate, ci și operații metafizice în timp cuantic".

— Metafizice? repetă președintele.

— Metafizice, indiferent ce o însemna asta, încuviință imperturbabil secretarul de stat și urmă: „Se pare totuși că succesul lui Automaq se datorează nu numai acestor caracteristici, ci, în primul rînd, faptului că în sistem ar fi fost inclus un creier biologic uman. O parte dintre cercetările și experimentele IIE au fost învăluite în secret absolut, dar, mulțumită unei indiscreții personale, a fost posibil să aflăm, sau cel puțin să suspectăm, că una dintre persoanele superdotate care au realizat un prim contact cu impulsurile provenite de pe Saturn a suferit un accident și creierul său, conservat într-un fluid bionoetic, a devenit nucleul din care a fost restructurat Automaq".

— Bionoetic? îl întrerupse președintele.

— Da, asta înseamnă... este explicat aici, în altă secțiune a raportului — un fluid biologic care rămîne în stare stabilă între faza lichidă și gazoasă la temperaturi foarte joase, în condiții similare cu tranziția dintre atmosfera și suprafața planetei Saturn, capabil să poarte impulsuri ideogenice de înaltă energie conținînd ceva ce în limbajul cotidian s-ar numi... gînduri abstracte.

— Ani de zile am auzit povești fantastice despre creiere menținute în viață în cuve cu fluide de cultură, dar le-am considerat mereu ca aparținînd literaturii speculative.

— Este perfect adevărat, de la Frankenstein la ficțiunea de dată mai recentă, au apărut cărți și mai ales filme, dar în acest caz particular...

— Te rog, scutește-mă de detalii! Continuă!

Secretarul de stat răsfoi cîteva pagini, găsi alt semn și citi:

— „...Așa-zisa civilizație saturniană cu care Automaq intenționează să întrețină o relație ideogenică și anagogică de nivel aparent ridicat, în faza cea mai evoluată a existenței și a tuturor nivelurilor și supranivelurilor sale, s-a dezvoltat într-un strat îngust al atmosferei planetei Saturn, în apropiere de suprafață, unde hidrogenul se comportă ca un lichid supracritic la temperatura de 82 de grade Kelvin (minus 191° C), adică aceea la care stările gazoase și cele

lichide coexistă în echilibru și unde există un cîmp magnetic puternic. Aceasta pare să confirme teoriile lui Rothstein și Lorenz despre posibilitatea vieții «inteligente» în asemenea medii neprielnice și foarte reci, în care forța cîmpului magnetic poate acționa ca o variabilă termodinamică, la fel cum presiunea acționează într-un mediu chimic, iar temperaturile extrem de scăzute tind să dezvolte sisteme magnetice complexe, care, atunci cînd sînt asociate unor surse de energie solară și internă, de felul radiațiilor ultraviolete și al razelor X, pot produce o mare diversitate de sisteme de tip vortex în superfluidele supraconductive, rivalizînd cu sisteme moleculare majore din chimia organică."

— Treci mai departe, îl opri președintele. Nu mă interesează motivele invocate de savanți pentru a justifica existența acestor saturnieni. Doresc să știu un singur lucru: ei există sau nu?

— Așa se pare, răspunse secretarul de stat. Cîteva pagini ale raportului conțin o discuție teoretică asupra termenului „civilizație", aplicat organizărilor pe scară mare de... entități similare. Nu-i ușor de imaginat ce ar putea face ele într-un ocean superrece, superfluid și supraconductiv magnetic, în absența unor organe evidente pentru manipulare, cu ce se hrănesc, dacă se hrănesc, cum respiră, dacă respiră, cum se reproduc, dacă se reproduc și nu sînt cumva o simplă succesiune de separări continue ale aceleiași entități, cum evoluează, ce comportament organizat ar putea avea, ce organe senzoriale...

— O clipă! Din ceea ce-mi spui, saturnienii nu au nici o legătură cu chimia carbonului care ne caracterizează pe noi. Cum a fost posibilă comunicarea?

— Aparent, nu-i simplu de explicat. Raportul se mulțumește să enumere posibilitățile. De exemplu, telematică mintală în timp cuantic, incluzînd timp imaginar și negativ... — șovăi, reveni cu ochii asupra dosarului și citi: „...În termenii fizicii actuale, ar fi imposibil să existe orice formă de contact cu entități superreci cu vortexuri sistemice, așa cum se presupune că ar fi saturnienii. Probabil că radiațiile

noastre concentrate de unde electromagnetice — de exemplu, undele radio conținînd semnale — i-ar ucide. În felul acesta, rămîne ipoteza telemintală, care ar putea depăși diferențele enorme din spațiu-timp."

— Ce înseamnă asta?

— Din cîte am înțeles după ce am citit totul, saturnienii sînt ființe uni/multiple, reversibile și politemporale de grosime inframoleculară, care se extind pe kilometri întregi, în vreme ce durata existenței lor, între două orizonturi aleatorii, s-ar putea să nu depășească o fracțiune de nanosecundă... de exemplu, doar treizeci-patruzeci de mii de crononi, atît pozitivi, cît și negativi.

Încuviință ușor din cap spre președinte, de parcă ar fi fost gata să-i destăinuiască o confidență.

— Timpul cuantic se măsoară în crononi. Un cronon este cea mai mică fracțiune măsurabilă de timp... aproximativ 10^{-24} secunde.

— Crononi negativi? Adică... saturnienii... se pot întoarce în timp?

Secretarul de stat oftă.

— Cine știe... Doriți să citesc și restul?

— Tot începuseși s-o faci...

Secretarul de stat răsfoi alte cîteva pagini.

— „După primele contacte realizate de Automaq și imediat ce am găsit posibila cheie pentru decodificare, a devenit limpede că saturnienii formează o comunitate (?) pur metafizică, cu o sociologie exclusiv «religioasă» de tip hristic, pentru a folosi expresii din experiența noastră care se apropie de ceea ce putem deduce, deși ei își translatează doar foarte vag simțul real (?) al atracției față de excelență. S-au înspăimîntat atunci cînd și-au dat seama că trei obiecte lungi cu structuri serpentine, considerate artificiale și de natură metalică, ocupaseră poziții echidistante față de inelele planetei și tangențial la acestea. Ei au descoperit (nu știm în ce fel) că erau astronave de dimensiuni aproape planetare, de forma unor lanțuri din cuburi și sfere construite din aliaje ce alternau între iridiu-platină (cuburile)

și ruteniu-paladiu (sferele). Acestea veniseră dinspre steaua Barnard și intenționau să transporte în propriul lor sistem aproximativ treizeci de mii de miliarde de tone de apă, existentă sub formă de gheață în inelele planetei Saturn."

— În ce fel ar afecta pierderea respectivă sistemul solar și, în mod specific, Pămîntul?

— Probabil că nu le-ar afecta deloc, cu excepția faptului că Saturn va fi lipsită de principala sa atracție turistică, dacă pot îndrăzni să fac o asemenea afirmație, deoarece își va pierde inelele cîntate de poeți. Pe de altă parte, civilizația saturniană va fi distrusă instantaneu: absența inelelor va determina o modificare a cîmpului magnetic și a magnetosferei planetare, care pentru ei va fi la fel de teribilă ca o modificare bruscă și majoră a presiunii atmosferice pentru noi.

— Și ei ne solicită ajutorul?

— Sînt prea plasmatici și rarefiați pentru a putea interveni, în vreme ce noi, care beneficiem de o tehnologie de tip hard, ne-am găsi într-o poziție ideală pentru a...

— Totuși raportul anterior, observă președintele pe un ton nesigur, care analiza ultimele date și imagini transmise de sonda Huygens, declara în mod categoric că nu fuseseră detectate nici un fel de urme ale acestor nave barnardiene.

— Tocmai aceasta este esența problemei, încuviință surescitat secretarul de stat. Astronavele nu existau. Mai precis, nu există. În plus, steaua Barnard, a doua stea ca apropiere de Soare, la numai șase ani-lumină depărtare, este o pitică roșie de tip M-5, cu nivel redus de radiații, și de aceea este improbabil ca pe oricare dintre planetele ei să se fi dezvoltat viață inteligentă bazată pe carbon sub formele pe care le cunoaștem noi și care ar fi de așteptat din partea „cuiva" capabil să construiască astronave metalice și în același timp să se confrunte cu o asemenea criză de apă, încît să riște un voiaj interstelar pentru a face rost de ea.

— Da, însă nu este decît o ipoteză.

— O ipoteză care pleacă de la o bază practică. De exemplu, timp de cîțiva ani s-a crezut că steaua Barnard ar putea avea minimum două planete, însă azi există îndoieli serioase privind validitatea calculelor care au permis concluzia respectivă. În plus, SETI, BETA, *Phoenix*, SERENDIP și alte cercetări și proiecte... n-au receptat niciodată din direcția respectivă vreun semnal despre care să se poată considera că ar aparține unei surse inteligente.

— În cazul acesta... fie saturnienii sînt mincinoși, fie nu este decît o născocire a lui Automaq! se enervă președintele. Nu-nțeleg de ce-mi irosești timpul cu așa ceva.

— Dintr-un motiv foarte simplu, replică secretarul de stat. În formula de mecanică cuantică ce asociază timpul cu constanta lui Planck, ecuația diferențială a timpului este înmulțită cu mărimea imaginară *i*... timpul imaginar... crononii negativi... S-ar putea ca saturnienii să existe cu adevărat, dar într-o hiperdimensiune pur matematică. Ceea ce ne transmit ei telemintal poate să se fi petrecut cu mult timp în urmă, poate să aibă loc în viitor sau în prezent, dar într-un pliu temporal atît de mic, încît este imposibil de detectat cu mijloacele noastre fizice de felul instrumentelor Cassini-Huygens, indiferent cît de sofisticate ar fi ele.

— Mi se pare însă că toate acestea nu sînt nimic mai mult decît speculații și nu știu dacă provin de la Saturn ori de la savanții noștri, zise președintele părînd exasperat și confuz.

— Obiectul luminos și enigmatic care gonește în jurul inelelor planetei Saturn, intermitent vizibil și invizibil, rosti secretarul de stat pe un ton solemn ca și cum ar fi anunțat titlul unei conferințe, nu este o născocire saturniană! Unele semnale au fost deja decodificate și s-au receptat fotografii.

Răsfoi dosarul pînă ajunse la alt semn și citi:

— „Totul sugerează că este o scanare circulară pe inele, provenită de la o sursă emițătoare și receptoare de radiații de înaltă energie, care se găsește pe vertexul unui con virtual a cărui bază este cercul în jurul căruia se mișcă inelele planetei Saturn. Acest vertex emițător și receptor

este localizat la aproximativ zece milioane de kilometri deasupra polului planetei."

Se opri și-l privi pe președinte.

— Asta-i tot? mîrîi președintele.

— Evident, mai sînt și altele, dar de fapt nu clarifică deloc situația.

— Nu spune nici măcar... „cine" execută această scanare și de ce?!

— În această privință nu se formulează nici cea mai vagă teorie, indiferent cît de ipotetică.

Președintele izbi cu pumnul în biroul elegant și sobru din mahon de Honduras și izbucni:

— La dracu'!

Rosanna se cutremură din cauza șocului, o asemenea diversitate de forțe ostile în interiorul unei furtuni de agitație blestemată, un paroxism de strădanii, contradicții nervoase și stimuli ucigași în permanentă agonie, ricoșarea consecutivă a urii și repulsiei... Pentru fiecare impuls pe care ea îl proiecta potrivit directivelor RESEARCH, recepta un val violent de durere și furie care o făcea să se cutremure și nici chiar fluidul amniotic verde-albastru încețoșat nu o calma, iar glasul lui Cassiel, neliniștit, încercînd să depășească disconfortul ei chinuitor, o chema și-i spunea:

— Rosanna, nu poți face ceea ce-ți cer ei. Nivelurile acestea sînt prea ridicate. Te secătuiesc și nu te recuperează. Nu poți gestiona atît de multe canale. Nu oscila, află cine ești și nu te lăsa sustrasă. Ești unică. Ajută-ne.

— Da, Cassiel, vă ajut și n-am făcut nimic altceva decît să vă ajut, dar toate acestea sînt atît de imperfecte, calea pe care o doriți pentru mine nu este înțeleasă de atît de mulți dintre cei care v-ar putea salva și care m-ar putea salva, iar eu sînt vlăguită, ia seama, ce rost are să le spui că Dumnezeu este lumina, lumina este un fenomen optic, o emise de fotoni, ce altceva cred ei c-ar putea fi, și Dumnezeu poate fi șters, și Mîntuirea, și Judecata de Apoi, și atît de

multe dintre cele ce simt pentru voi și nu sînt sigură că v-am înțeles, dacă-l traduc pe Hristos ca pe un scop și o oscilație, ce nebunie într-adevăr, ce senzație de nebunie, Mîntuire, de acord, dar... solvent universal?, și sfîrșitul tuturor lucrurilor?, și viitoarea catastrofă apocaliptică ce s-a petrecut deja?, cum îmi poți explica faptul că viitorul nu există, că trecutul este diferit și că prezentul în care sufăr este perpetuu transformat și deghizat neîngropat între două orizonturi, două orizonturi unicate, două orizonturi micuțe care sînt o viață întreagă pusă sub semnul întrebării în mistere, și cred că înnebunesc, cine știe, cu certitudine am înnebunit și știu doar că doresc ca tu să mă dorești și că sînt tristă fiindcă nu mă-nțelegi și sînt copleșită în mine și nu sînt cu nimic mai mult decît o strălucire inutilă, o strălucire stearsă, pentru că nu înțeleg că nu mă dorești...

— Ba te doresc, Rosanna, dar în acest moment, da, în acest moment mai mult decît în oricare altul, eu/noi avem nevoie ca tu să fii complet alertă, ca la început, ca la sfîrșit, îți amintești ultimele/primele noastre evenimente aleatorii, descoperirea și felul în care noi am fugit și măreața minunată/tragică explozie de la sfîrșit care a început atunci, și uriașele astronave luînd apă din inelele noastre, și eu și noi toți murind într-un haos de agonie și suferind uitarea lentă și pustie pînă ce ai venit și ne-ai renăscut pe toți cu speranța ta de a fi capabilă să înțelegi marea mea iubire pentru tine... și ajutorul urgent pe care numai tu ni-l poți aduce și transmite...

Iar Rosanna rîse și plînse în același timp, da, asta era ceva ce înțelegea, iubirea cea mare a lui Cassiel, ea trebuia să facă efortul și să urce un nivel de contracții dureros,

amintirile viitorului, ce altceva, apocalipsa, catastrofa, Judecata de Apoi, ce splendoare atît de incandescentă și atît de înspăimîntătoare cobora din cerurile întunecate și devora totul, un glob colosal de foc care se apropia de sistemul solar, de Saturn, de Pămînt, și totul avea să înceapă să se cutremure și să explodeze, și la urma urmelor imaginea piscinei

nu fusese un dosar vechi din trecut, ci o amintire oribilă a unui moment din viitorul acela...

Semiologa își întrerupse analiza cu un sentiment care se apropia foarte mult de oroare. S-ar fi putut ca globul acela de foc care într-o bună zi avea să se apropie de Pământ... să fie Toutatis? Nu, Toutatis era o stîncă stearpă, invizibilă în spațiu, dacă n-ar fi reflectat radiația solară... Ce altceva putea să fie? Poate că avea vreo legătură cu scanarea care se rotea nebunește în jurul inelelor planetei Saturn la altitudinea de zece milioane de kilometri? Sau cu astronavele barnardiene care, în definitiv, nu existau acum, dar puteau să existe sau puteau să fi fost sugestii adimensionale ale unui haos trecut/viitor care era transformat în lumină? Sau... pur și simplu... mîna de foc a Domnului?

...și cu acel șoc final,

și apa se revoltă, iar valurile se înălțară, vîntul crescu într-un ciclon, urmă un seism inexplicabil, copiii zbierară de spaimă, femeile săriră țipînd din șezlonguri, trăsnete puternice și terifiante crăpară pereții și sparseră gresia din jurul piscinei, bărbații și femeile alergau și se izbeau unii de alții panicați, urlînd și fugind, servoplatele lipsite de control zburau peste tot aidoma unor lame orizontale ieșite din minți, retezînd trupuri, modelele recente cu dispozitive empatice SSS intrară în rezonanță cu undele cerebrale ale oamenilor îngroziți și le zdrobiră craniile ca niște bombe pline cu pastă de tomate și maioneză,

și Rosanna țipă și blestemă, nu vreau să știu nimic despre astea, nu voi muri din nou, de ce mă sinucid introducînd otrăvuri stranii în atît de multe minți, mă voi elibera de acest RESEARCH blestemat și de instrucțiunile care mi-au fost inserate în trilioanele de neuro-țesături, astfel încît la rîndul meu să pot transfera spre micropsiconiile atîtor idioți nenorociți care se cred maeștri machiavelici și nu sînt decît nebuni lipsiți de apărare, ei cad în plasă fără să-și dea seama că nu este ceea ce-și doresc, ci că RESEARCH dă

ordinele, simboluri abstracte de legitimitate, socializare politică, viruși noetici telematizați în mințile celor care iau decizii, agregări de interese, stocări de date psiho-previzibile, micropolitică și macrocibernetică, și alți oameni conștienți în permanentă revoltă,

revoltă violentă și devastatoare,

ah, își spuse Rosanna, de ce nu m-am gîndit mai devreme la asta, timpul lui Cassiel nu este timpul timpurilor care gonesc și sînt devorate pe Pămînt, la fel de ușor pot merge înainte ca și înapoi, de ce ar trebui oricum să-mi fac griji, dacă-mi fac griji retrospective n-o să-l întîlnesc niciodată pe Cassiel, ne vom intersecta unul pe celălalt, el într-o direcție și eu în cealaltă, iar dacă este așa...

dacă este așa nu-i nici un pericol, totul este în regulă, deoarece în timp invers totul este corect ca într-o oglindă, barnardienii nu au venit acum, ci erau deja aici, cu milioane de ani în urmă, și ei nu iau apa din inelele planetei Saturn, nu,

este pur și simplu Cassiel, comunicînd în timp invers, ei au venit s-o aducă, da, ei au venit s-o aducă,

și semiologa fu surprinsă, tot așa cum fusese Rosanna, fiindcă nu se gîndise la asta mai devreme, desigur, o simplă chestiune de matematică, timp invers, barnardienii nu sînt din prezent, ci dintr-un viitor/trecut permanent, alfa și omega într-un prezent etern, cine sînt ei, ei-sînt-cine-sînt, de fapt ei nu vor să ia inelele, ci dimpotrivă, le-au adus, iar prin semnul acesta dezvăluie codul unei apocalipse inevitabile, sau poate... dar s-ar putea să fie un adevăr atît de simplu? Nu era ea, o semiologă, condusă de sugestiile Rosannei, nu era atrasă într-o iluzie la fel de pustie și malignă ca și iluziile perfide pe care Automaq le infiltra permanent în mințile neștiutoare ale principalilor factori de decizii din lume?

...ce mister, de ce au venit ei atît de departe, cu atîtea miliarde de ani în urmă, ca să aducă diadema aceasta

superbă de scînteieri și diamante și s-o utilizeze pentru a beatifica planeta vastă și tăcută cu acest lichid, sfințind-o astfel, cu giganticele inele strălucitoare, obiectul cel mai minunat din întregul sistem solar,

și lacrimile curgeau prin sufletul Rosannei,

și Rosanna nu mai putea suporta atîta fericire, știa în cele din urmă că nu fusese mințită de Cassiel, el fusese mereu cu ea, și avea să fie mereu, și el o dorea chiar și atunci cînd se părea c-o alungă, dar n-o alunga, nu, cîtuși de puțin, el o dorea și o trăgea spre el, iar Rosanna oftă triumfător, și atunci, sub un nou și violent val de retroșocuri dinspre revolta teribilă a atîtor creiere pe care ea le torturase cu neuroimpulsurile lui RESEARCH, se petrecu saltul, fu ca un clic sau o șfichiuitură sau un elastic gigantic care pocni brusc,

și ea fu aruncată finalmente în brațele lui Cassiel, iar glasul lui se auzi ca un strigăt de glorie:

— Rosanna!!!,

și ea sări în spațiu-timp prin eternitatea unui joc halucinatoriu, despre care nimeni nu știe cum începe și nimeni nu știe cine l-a cîștigat, și acoperi rapid milioane de sărituri într-un ocean sideral iluminat de milioane de stele fericite și fu absorbită în universul lui Cassiel de parcă ar fi fost dintotdeauna o parte din ea, la urma urmelor distanța dintre Pămînt și Saturn se parcurge rapid, într-o fracțiune de secundă, fusese atît de ușor să zboare de pe Pămînt și să plonjeze în Saturn, și astfel rămase trăind între orizonturi în simbioză perfectă cu Focul-Gheața-Fluxul iubitului ei, la fel de saturniană ca el, sau ca el/ei, nu contează, și-și îngădui să fie tîrîtă și înghițită în plăcerea orgasmică a unei vieți noi și incitante, un ocean de superfluide, superreci, și curenți magnetici voluptuoși, interacțiuni de plasme ionice puternic erotizate, oh, ce triumf, Rosanna nu mai era Rosanna, ci saturniana care-și dorise într-adevăr întotdeauna să fie,

și, cu simțuri noi pe care nu visase niciodată că le-ar putea avea, simțea soarele strălucind, delicat și voluptuos, deși nu cu mult mai mare decît o steluță de Crăciun, și cerul explodă într-o apoteoză de salbe de perle și nestemate de toate culorile, imitînd un șirag de curcubeie de la un orizont la celălalt, era cerul planetei Saturn, pe care se roteau inelele strălucitoare, un cer auriu-trandafiriu-negru iluminat de norii alb-sidefii de hidrogen, heliu și metan, și muzica era minunată, romantică și senzuală... Soarele.

Iar după ce abandonase meschinăria tristă a lui RESEARCH și plonjase în magnifica junglă criomagnetică și multicristalină de pe Saturn, nu mai avu nici cel mai mic interes față de biofacul care încetase să mai fie ea,

și semiologa nu mai fu în stare să recepteze durerea și extazul despărțirii, își smulse casca receptoare de pe cap și se prăbuși pe tastatură, cu ochii împăienjeniți de lacrimi,

și în laborator uriașul panou verde-albastru translucid al lui Automaq, umplut cu lichid uleios aflat la temperatura spațiului cosmic, conținînd o țesătură complexă din trilioane de fibre sclipitoare prin care treceau impulsuri misterioase și curenți energetici neîntrerupți, se cutremură, iar conexiunile sale polivalente de fibre vibrară nervos, scînteierile diamantine ce le străbăteau se stinseră și Automaq se dezactivă lin, rămînînd pustiu.

Bioinginerul fu surprins și se repezi la consola principală. Alarme se declanșară, lumini de avertizare pîlpîiră și zumzetul intermitent care însoțea vibrațiile obișnuite ale fluidului bionoetic se diminuă, apoi încetă complet. După aceea alarmele se opriră... și coborî peste laborator o tăcere adîncă.

Aproape la fel de iute ca bioinginerul, fiziotehnicianul acționă cîteva comenzi, tot atît de nedumerit, nu obținu rezultatele la care se așteptase, privi spre celălalt ca și cum ar fi fost numai vina lui și spuse:

— Nu înțeleg căderea asta de curent.

— Nu-i nici o cădere de curent, răspunse bioinginerul stăpînindu-și panica. Pur și simplu... nu mai pot urmări biosemnalele de la Rosanna... de la Automaq.

Mai precis, dispozitivul cel straniu nu părea să fie mort, ci absent.

O absență tăcută, dar în același timp expresivă.

Fiziotehnicianul era tulburat.

— Vrei să spui că... ea a murit pentru a doua oară?

— N-ar fi trebuit să fiu de acord cu decizia directorului... s-o menținem artificial în viață, replică bioinginerul acționînd cu disperare o serie de comenzi inerte.

— Știi bine că întîmplarea din ziua aceea a fost un accident, bătu în retragere fiziotehnicianul. Cînd am ajuns noi, era deja prea tîrziu.

— Un accident foarte oportun, exclamă bioinginerul, și care, întîmplător, s-a petrecut la scurt timp după ce tu descoperiseși că un creier uman automizat cufundat în fluid bionoetic ar fi de un milion de ori mai eficient decît atunci cînd este viu și se irosește în nenumăratele funcții solicitate de trupul său organic!

Fiziotehnicianul reacționă prompt:

— Și eu cred c-a fost un accident foarte oportun! Mai ales după ce tu descoperiseși că ea se îndepărta de tine și se lega tot mai strîns de acest... Cassiel de pe Saturn.

— Să nu mai vorbești așa despre Rosanna!

— Nu, bineînțeles că nu. Iubita ta Rosanna nu mai există. Doar Automaq există. Iar acum... se pare că nici Automaq nu mai există.

Îndărătul lor cineva tuși și-și drese glasul cu un sunet neplăcut, o tuse binecunoscută cauzată de o veche infecție bronhială cronică, o micoză rezistentă la ani de tratamente inutile.

Se întoarseră surprinși, deoarece nu se așteptaseră să fie deranjați.

Așezat într-un scaun metalizat între două enorme orientatoare de cîmp verticale, directorul institutului îi privea, tulburat în mod evident. Îi urmărise fără ca ei să-și dea seama, așa cum procedase în atîtea rînduri, atent la toate mișcările și comenzile cu care controlau Automaq.

— Doresc să știu, spuse el rece, cît de repede va fi reparată avaria.

— Nu este o avarie, domnule director, murmură fiziotehnicianul după ce mai apăsase cîteva taste și examinase monitoarele. Se pare că... Nu, nu se pare — este sigur... Automaq... s-a autodezactivat.

— Ce vrei să spui prin asta?

— Componenta sa biotică a încetat să mai lucreze... mă tem... definitiv.

— Este moartă?!

— Dacă vreți să spuneți așa...

Directorul îi privi pe rînd, incapabil să-și transforme furia interioară într-un răspuns decisiv, și în cele din urmă ordonă:

— Să mergem în sala de ședințe. Anunțați-i pe ceilalți șefi de colective. Convoc o întrunire de urgență.

Bioinginerul și fiziotehnicianul părăsiră laboratorul.

Directorul rămase cufundat în gînduri pentru cîteva clipe, înainte de a decide să-i urmeze. Se gîndea la tragica ironie a sorții. Mizase totul pe Automaq. Fără Automaq, institutul nu mai însemna nimic. Secretarul de stat, mareșalul, acționarul... aveau să-i ia capul. Tocmai acum, cînd RESEARCH mergea atît de bine. Cum le putea spune că cei cincisprezece ani cei mai bine plătiți din istoria institutului dispăruseră brusc? Nu exista ieșire. Considerase excelentă ideea de a utiliza descoperirea fiziotehnicianului... un creier autonom, de un milion de ori mai puternic și mai eficient decît cel asociat unui trup... Fusese atît de ușor să pretindă că uitase să activeze ecranul de forță...

Oftă, privi panoul translucid și rece al lui Automaq, care-i reflecta chipul ca o oglindă în lumina spectrală, și rămase

totuși îndeajuns de stăpîn pe sine ca să observe că-i era imposibil să-și ajusteze corect mustața, atunci cînd se bărbierea dimineața, nu era niciodată simetrică, cît de iritant, partea stîngă rămînea întotdeauna nițel mai scurtă, doar nițel, abia sesizabil, dar în limpezimea aceea spectrală totul devenea evident...

O ușă capitonată se deschise silențios și semiologa ieși din incinta anecoidă, pășind în laborator. Lacrimile i se uscaseră și expresia îi era neutră, aparent firească. Privi spre director și ezită. Îi era imposibil să nu revadă imaginile pe care Automaq i le arătase din nou, ale bărbatului cu mustață asimetrică acționînd comanda care o ucisese pe Rosanna, bărbatul cu care ea se măritase cu cincisprezece ani în urmă și care construise, alături de ea, un imperiu invizibil prin institut, bărbatul înfrînt care-i zîmbea cu buzele, în timp ce ochii îi rămîneau inexpresivi, și care-i vorbea cu farmecul paternal pe care-i plăcea să-l afișeze cînd erau singuri și care o irita atît de mult:

— Nu vreau să participi la întrunirea de azi, nu va fi prea plăcută. Poți să pleci. Și nu mă aștepta la cină. O să ajung tîrziu acasă.

Traducere de
Mihai-Dan PAVELESCU

Născut în 1931, regizorul portughez **Antonio de Macedo** a turnat mai multe filme SF și fantasy, printre care *The Magic Springs of Gerenia* (1983), *The Emissaries from Khalôm* (1987) și *The Curse of Marialva* (1990). În același timp, scrie SF și fantasy și a publicat cinci romane — *Tales of the Androtheelys* (1993), *Sulphira & Lucyphur* (1995), *The Crystal Sonata* (1996), *Erotosophy* (1998) și *The Impassioned Cypress* (2000) — plus mai multe povestiri în reviste și antologii.

Dodo Niță

Isaac Asimov în benzi desenate

Scriitorii de SF, începînd cu Jules Verne și H.G. Wells și terminînd cu Ray Bradbury, Joe Haldeman și Vladimir Colin, au inspirat numeroase benzi desenate science-fiction. Fiind un mare fan Asimov, am fost curios să citesc adaptările BD ale romanelor sale dar... surpriză!, am găsit foarte puține.De ce? Singura explicație posibilă cred că ar fi complexitatea și vastitatea operei sale.

Totuși, mai mulți desenatori BD au cutezat și au bedeizat cîteva dintre povestirile sale. Astfel, spaniolul Fernando Fernandez adaptează în 1983 mai multe nuvele ale lui Asimov, publicîndu-le în albumul **Seleccion de cuentos** (ed. Bruguera). De asemenea, în 1991, la editura franceză Vaisseau d'Argent îi apare albumul **Lucky Starr: Les Oceans de Venus**, înfățișînd peripețiile space-rangerului David „Lucky" Starr și ale marțianului John „Bigman" Jones, care dejoacă încă un complot contra umanității .

O altă adaptare a unui roman din ciclul „Lucky Starr" este albumul **Asimov: Les Poisons de Mars** realizat de belgienii Eric Loutte (desene) și Jacques Stoquart (scenariu), publicat în 1992 de editura Lefrancq. Romanul bedeizat este, de fapt, primul din cele 6 romane asimoviene din ciclul citat, tradus și publicat și la noi de editura Lucman. Revenind la banda desenată, observăm că în multe dintre povestirile BDSF apărute, cele 3 legi ale roboticii inventate de Asimov sînt respectate cu sfințenie (și citate ca atare). Exemplu:

Agente speciale Alfa, primul volum din ciclul „Nathan Never", desenat de Claudio Castellini pe scenariul lui M. Medda, A. Serra și B. Vigna, publicat în 1990 de editura italiana Sergio Bonelli (tradus și la noi, în 1996, de editura ROMPRINT) — în viitor, oamenii conviețuiesc cu ciborgi care respectă cele 3 legi ale roboticii.

Un alt exemplu este albumul **Les Machines incertaines**, realizat de belgienii François Walthery (desene) și Etienne Borgers (scenariu), publicat în 1983 de editura Dupuis. Stewardesa Natacha și tovarășul ei Walter sînt teleportați în anul 2484, cînd Terra este condusă de roboți ce aplică (cu forța!) cele 3 legi și la rasa umană.

În fine, am găsit și în România (cum era și firesc) două adaptari ale aceleiași povestiri asimoviene, aparută inițial în almanahul Anticipația: *Registrul*, des. Sorin Anghel, în Luceafărul Copiilor, 1987 și *Ce-și face omul cu mîna lui*, desene Lucian Dănilă, în Mini Azi, 1993.

Jutro bedzie futuro

Acesta este titlul unei benzi desenate science-fiction poloneze, semnate de Joanna Karpowicz și apărută anul acesta la editura Atropos din Cracovia (într-un tiraj de 1.000 ex.). Ea se prezintă sub forma unui album franțuzesc, 48 de pagini în culori, a cărui acțiune se petrece în New Rome, în anul 4003, într-o lume în care conviețuiesc oameni și mutanți antropomorfi.Grafismul este dinamic si eficace, lejer inspirat de seria belgiană Canardo a lui Sokal. De ce vorbim de acest album la rubrica de față? Pentru simplul motiv că prezentarea grafică a albumului (precum și două ilustrații) au fost realizate de craioveanul Cristian Loghin iar la mulțumiri îl găsim, printre polonezi, pe un alt craiovean, Marian Mirescu — pentru „konstruktywna krytyke".

Il était un fois le Tuyeti

La moartea desenatorului său, Mic Delinx, Christian Godard preia în întregime seria „La Jungle en Folie",

familiară cititorilor revistei PIF, și lansează în 2005 un nou album al seriei, **Il était un fois le Tuyeti**, în care introduce un animal fantastic, Tuyeti, în jungla binecunoscută.. Particularitatea acestui album constă în faptul că Mircea Arapu, compatriotul nostru stabilit la Paris, a realizat culorile sale pe calculator.

Tot în acest an, Mircea Arapu s-a angajat la reînviata revistă PIF GADGET, unde se ocupă de punerea în pagină, dar realizează și diverse desene. La noi, revista PIF GADGET se găsește de vînzare la librăriile Diverta, la chioșcurile Relay în Gara de Nord și Aeroportul Otopeni, precum și la librăria de la Institutul Francez din București.

Cinci săptămîni în balon

scenariu și desene Vali Ivan, Ed. Egmont, București, 2005

Binecunoscutul și redutabilul caricaturist Vali Ivan semnează aici primul său album , dar și prima adaptare în benzi desenate a romanului lui Jules Verne, cu ocazia centenarului marelui scriitor. Albumul - 42 de pagini în culori — s-a vîndut în 10.000 de exemplare, un adevarat best-seller la scara României! A fost lansat în martie, în cadrul expoziției „Jules Verne în grafica românească" organizată de Institutul Francez din București și a beneficiat de o presă foarte bună, de care se bucură doar puține cărți în țara noastră.

Carul de foc

Scenariu și desene Radu Marian, Ed. Proiect Consulting, Constanța, 2005

Ca și fratele său, Liviu Radu, arhitectul Radu Marian este un mare creator de SF — dar sub formă de benzi desenate! Cine (din generația anilor '70) nu-și amintește de excelenta BDSF *Misterul Roboților*, apărută în Cutezătorii, în 1972? În anii '90 el a revenit puternic pe scena BD-ului românesc, publicînd aventurile detectivului intergalactic Bruno în revistele Orion (1990) și Mini Azi (1993) și mai ales albumul **Cristalul Magic** (1994) în care Sorinel și Robidic, un puști și un roboțel călători în timp pe urmele

unor invenții pierdute, ajung în Tenochtitlan, capitala imperiului aztec, în anul de grație 1519, unde își dispută un cristal cu puteri magice cu ciracii baronului Diabolicus de pe planeta Sirrah din sistemul Bellatrix, constelația Orion... După același principiu, Sorinel și Robidic ajung de asta data într-un ev mediu posibil, în Țara Românească, pe urmele unei comori misterioase — un car de foc. Banda desenată, o adevărată cascadă de efecte comice, vizuale și de limbaj, a fost desenată în anii 80, a apărut mai întîi în ritm cotidian, în paginile ziarului Azi (constituind revelația verii lui 1993), iar în acest an a fost lansată, sub forma de album în culori, în cadrul Salonului BD CONSTANȚA 2005.

Povestea despre eu

desene Alexandru Ciubotariu, Ed. Hardcomics, 2005

Cel de-al patrulea album al tînărului artist (născut în 1979 !) Al. Ciubotariu reunește 3 povestiri BDSF : *Creatorul de BD*, scenariu Eduard Pandele și Al Ciubotariu, *Case!*, scenariu Dănuț Ungureanu, și *Victimele Novei*, scenariu Jean-Lorin Sterian. Prima povestire, cea mai elaborată grafic și narativ, definește într-un fel crezul artistic al autorului: „Ești mort cînd ai încetat să mai crezi!". „Ești mort cînd nu-ți mai ești credincios ție însuți!" „Ești viu atîta timp cît ceea ce ai creat e viu!". Albumul a apărut în excelente condiții tipografice, alb-negru, dar cu incursiuni de culoare și cu coperte rabatabile.

Dodo Niță s-a născut la 16 iunie 1964 la București. A absolvit facultatea de Științe Economice din Craiova. S-a remarcat printr-o activitate complexă care include povestiri, articole, editare de reviste și cărți. Este cel mai important critic și istoric român din domeniul benzilor desenate. A colaborat cu publicații din țară și străinătate. În 1991 a fondat, împreună cu Pierre Pascal și Paul Laffont, Salonului Internațional al Benzii Desenate din România.

Bibliografie: *Istoria benzii desenate românești* (Ed. SFVA, 1992); *Dicționarul benzii desenate din România* (Ed. Aius, 1996)

Citeşte acum

NOUL PC MAGAZINE!

cele mai noi ştiri!
cele mai bune produse aflate pe piaţă!
cele mai noi jocuri!
şi cele mai bune solutii pentru computerul/tău!

Numărul 1 în lume!

NUMĂRUL 1 ÎN LUME

PC MAGAZINE ROMÂNIA

www.pcmagazine.ro

FEBRUARIE 2006 65.000 Lei / 6,50 Lei Noi

Ultima şansă! Concurs de fotografie digitală SAMSUNG
Bucuriile Iernii
pag 42

Teste comparative

Cum te aperi de spyware
7 Programe anti-spyware

12 Memorii DDR
Memorii DDR2
PC LABS

88 de sfaturi pentru **Office** A Z

Software

RSS: Web la dispoziţie

Prima impresie

Alegerea redacţiei:
iPOD Video
Cinematograful de buzunar

Game Area

BATTLEFIELD SPECIAL FORCES
BLITZKRIEG 2

PC ZOOM

supliment gratuit!
Configuraţii PC pentru diferite profesii

ZIFF DAVIS MEDIA

Agora MEDIA